

ז"ל בזה גמי' רשי' ז"ל בני השומע בשיטת או בשלמה מקומות אבל מאחר שהוא כתב
 אח"כ שהפירוש בטעם בזהו שביטת או בשלמה מקומות כפרם רב אחת משבחה
 בשלמהו אחי שפיר ספי דא"ס אזה שחם מישם וזה שחם מישום מאטרסיה לדעתם
 כמו שכתבו חוס' ז"ל בסריקין ד' ל' ע"ה ד"ה דלימא סוכי ובסור יו"ד סימן כ"ד :
 הריוז וכו'. פ"ק דמלכות ד' כ'. וכתב רבינו דוד קמחי ז"ל החיו אח רלאו
 קריאתו הנמונה בזרי' חזי על מפלג ההל העקף או חזי' בפתח כמו שהוא נכתבו
 בסור החו זני' ארס קורין אותו דבגש כמו הפיל על העולר כמו ששעין בסוף או שהיה
 הריו"ף ז"ל החיו את הרלאו פי' כגון שדקך את העולר כמו ששעין בסוף או שהיה
 את הסכין על העולר ודחקו למטה בתוך העולר כמו שחתיקין את הלגון ע"כ : בבת
 ארת פסולת. דבעינן בשלמה דכתיב הן שחום מה חן הולכת במשיכה אף שחיסה
 במשיכה דשחום לשון משיכה הוא : והריוז שני ראשון בבת ארת' ס"ה כאלה :
 אב יש בסבין כלא צואר אחר. חוץ לשני העולרים דהיינו שיעור שלשה עולרים
 עכ"ל ר"ע ז"ל. אמר המלךס כתב הריו"ף ז"ל וה"ה לשלמה או ל' בסמות לפני לן.
 במלא אחד חוץ לעולרי כולם. וכתב הרמב"ם ז"ל שאפשר לדוקא דהחיו את הרלאו הוא
 דבעינן מלא עולר חוץ לעולר לפי שאי אפשר להחיו את הרלאו כולו אלא בדרסה כל
 היכא דליכא בסבין כי האי שיעורא אבל בחתיכת סימנים לא בעינן כולי האי דככל
 שהוא הם נחתקין ולא מחזור אלא להחיות שני סימנין קרי החות הרלאו וכדלמדין
 נגמרא גרים סריקין מינן לרבות את הרלאו כגון החו והיינו בחתיכת סימנים בלחוד
 וריש דמתי' גמי מוכחא פ"י דקמחי החיו את הרלאו בזה אחת פסולה והיינו דרסם
 ממש עינן שכן ודלי' אע"פ שלא חתך אלא סימנים פסולה ואפי"ה תני לה בלשון החיו
 את הרלאו וכן דעת הרשב"א ז"ל הלכך זו שגבול ולא הולך חו' הולך ולא החיו
 בעינן חוץ לעולר מלא עולר. ודלמדין הכא דבשחום שני ראשים בעינן. מלא עולר חוץ
 לשני עולרים דהיינו שיעור שלשה עולרים כתבו בחוס' שאם אין בו אלא שיעור שני עולרים
 בנגד האחת כשרה שרי יג לה מלא עולר חוץ לעולרי והחיונה אכסורס. [הה"ה כאלן
 חסר לשון ועינן בנית יוסף וירא דעה ס' כ"ד או בדרס' ז"ל]. ואפשר שסתהין
 אסורה דהואיל ושחיתין כאלת ועל כרחין בשיטת דרסם אף בראשונה גמי דרסם שהרי
 בנת אחת ובטעין אחד העביר הסכין על שתייהן ע"כ וכן בספר יריאים ס' קל"ז החיו
 את הרלאו פי' החיו סימני הרלאו ע"כ : אבל אם הולך והביא אפי' בל שהוא
 וכו' כ"ז : אפילו באיובל כשרה. פ"ה דהלכות שחיטה ס' כ"ו. ובסור יו"ד ס' ח'
 ח'. וכתב שם בנית יוסף שכתב הכל זו בשם הרשב"ד ז"ל דמאי כל שהוא דקמחי
 חוץ במלא עולר בני ע"כ ושם"ם שדברי טעם הם דוחק הוא וכן כתב בעל השעור
 ז"ל דלימא ומו"מ הריו"ף ז"ל פי' דליכא מ"ד דדוקא בעוף קמי' בכל שהוא אבל לא
 בבהמה ע"כ וכן כתב בעל הערוך ב"ה ר"ה ז"ל בערך סכין וכן ב"ה : נפלה"ה סבין
 וכו'. חוס' פ"ה דהסריקין ד' ע"ה. ובספר דייק עמאל דפלה וכו' כ"ה ר"ה ז"ל
 ומתי' ר' נתן היא. וכתוב בנית יוסף שור א"ח ריש ס' ל"ב בשם ספר המלות הא'
 הפילה כשרה אפי' כלאחר יד ואפי' הכי פסור נשחם משום דהוי כלאחר יד ע"כ :
 ושחטה. עינן מ"ש לגיל ריש ס"ק. ואע"פ דתיקן חדא זימנא לעל כפ"ק וכו'ן
 ששהו ואחרים רואין אותן שחיתין כשרה דאלמנא לא בני כונה לשחיטה אימדין הכא
 לאשמעינן פלה סכין ושחטה למידק מינה הא הפילה הוא כשרה דאי אשמעינן סהם
 גמי חש"ו ס"ה הוא שחט דקא מוכין לחתיכה בעלמא אלא בני פלה דלא מוכין
 לחתיכה אומא לא לריכא ולי אשמעינן הכא משום דקמחי מכה בן דעת אבל הם
 דלא אחי מכה בן דעת אומא לא קמ"ל. ורבנן ס"ל נהי דלא בעינן כונה להיתר
 זניחה לחתיכה סימנים מיהא בעינן ור' נתן ס"ל דמי כתיב והתכת וזכתת כתיב או
 בעינן כונה להתוכה אפילו לזניחה גמי ליבעי וחי לא בעינן לזניחה לחתיכה גמי לא
 ליבעי ואפילו זרק סכין לנעוטה בכותל והלכה ושחטה כדרכה כשרה : אם שורה
 כדי שהייתה אחרת. כך הגיס הר"י יוסף ז"ל וכתב עוד על מה שפי' ר"ע ז"ל נעשה
 עיף ויגע מחמת השחטה וכו' כתב אף פי' זה נראה בלל דמה הולך לומר מאיזה טעם
 נעשה עיף על כן נראה דנרס' עף ולא נרס' ופ"ה וה"פ השחיו את הסכין בלמנע
 השחיטה או שנעשה עיף בלמנע השחיטה ובלל חנרו והסלים שחיתו ע"כ : וכתוב
 בספר כל זו ס' ק"ז בפ"ג בשם הר"ר פ"ד ז"ל שיהיה למה אסורה משום דכיון דשחטה
 בלמנע שחיטה קודם נמר הכשר שחיטה א"כ כשהחור וזימנו נבלה קא שחית ועוד
 דממת ביעתותא דההא קא מיכלל דם באגדים ע"כ. ובסור יו"ד בס' ג' יבס' כ"ז :
 רש"א. פ"ק דמיתותין ד' ס' : כתיב בקור. פי' הרמב"ם ז"ל כדי שיעור בדיקת
 השחיטה לדעת אם שחטה השיעור שחייב או לא וכו' דס"ל ז"ל דאי קמי' אנדיקת הסכין
 אחי הקושי' דמקבילן בנמר' למ"ד כדי בקורו של חסם א"כ יתה דנדיק לשיעורים
 שלפעמים רחוק ולפעמים שהוא קרוב אחי. במקומה עומדת שלפעמים ג"כ הסכין
 קצין ולפעמים שהוא גדול. וחוס' ז"ל שיהיו דבסבין הרלויה לאוחה בזהם חוץ לעולר
 כמלא עולר ע"כ וגסתלקה הקושי' לדעתם ז"ל אפילו שפסד דקחי אסבין : ד' שחט
 את הושט ופסק את הגרגרת. דהיינו עיקור ופירשו בחוס' ז"ל דהיינו כיון שחטה
 בסבין פגומה שהפנימה קורעת והיו כמו פסוקה ע"כ : או פסק וכו'. מגלחי בנת
 מקומות או שחט את הגרגרת ופסק את הושט. וביד שם פי' שני ס' פי' ובס' יו"ד
 ובס"ג ס' י"ט ובסור יורה דעס ס' כ"ד : או שהחליד וכו'. בפריקין ד' ל'.
 געמא דלגיה אסירה משום דכתיב חן שחום מה חן בעליו אף שחיסה בעליו. וכתבו
 חוס' ז"ל או שהחליד את הסכין מהת השני ופסקו מלמטה למעלה ורבותא נקט אע"פ

סכר כשחט האחד ונקט גמי אורחא דמילתא דכשחט סימן ראשון כשהוא
 ובלל לשחוט הולכה ותחב ראש הסכין בין סימן שני לעולר ע"כ. ומשחט בנמר' ד'
 ממת' ה"ה ה"מ מלמטה למעלה דהא כיון דהחזי השני החליד אחר ששחט כבר
 הראשון לא אפשר אלא מלמטה למעלה ורב קמ"ל בנמר' דלפילו בין סימן לפי' כגון
 שחט הסכין בין סימן לסימן קודם שחיתת הראשון דשחט שחט כדרכו מלמטה
 למטה שחור והולך את הסכין ותחך העליון כדרכו אפי"ה פסולה : א"ש. כן הוא
 דכרי הים גמי משמרות כהונה רש"י ז"ל. ונראה שכוין רש"י ז"ל שלא נגרום
 יצ"ב בנקודת חיר"ק תחת חיר"ה והיי"ן בחפץ וכן שמתו מפי הרב בלגלל אשכנזי
 ז"ל ואע"פ שזאשמרות כהונה כחוב ישבאב והלא במשנה חסרה האל"ף אין קידול
 וכללה רבות בלשון המשנה לקר : שגפסלה בשחיטתה נבלה. יד רפ"ד דהלכות
 מ"א ובפ"ה דהלכות שאר הצות הסומות ובעור יו"ד ס' כ"ו : והודה לו ר"ע.
 עיין במ"ש לקמן ר"פ אלו ערפות. וכתוב בספר החתך פרשת ראה ס' ח"מ אע"פ
 שכן בערפה אין בעללה בעיניהם מלקות א"כ נפקא ל' מינה לעיני התראה ועינן
 שומאם וזה שפנינו כל שגפסלה בשחיטה נבלה אין העינן שיעקר בעללה הסוכרת
 בכחוב הים המתנגלת בשחיטה דודאי נבלה פסם חסר הקרא צממה שחמה מאליה מחמת
 חולי או באיזה ענין שחמות אבל בעל המשנה בל ללמד שכל שלא נכחטה כראוי כמחה
 מאליה הוא השונה ע"כ ושמוס הוא. וכתוב בהשנות הרשב"א ז"ל ס' ק"ב שאלה
 עוד צממה שכתבתי אי בקלור של ספר תורת הבית שאין עיקור עושה ערפות שלא
 סמיכו הערפות בהלכות שחיטה אלא שפסולו של עיקור משום דאין שחיטה בסימנים
 עקורין וכתבתי בטהום את השוף שאם נאמטה הגרגרת ואח"כ שחט את הושט שחיתו
 פסולה. והקשה לך לשי דברי משני מה שחיתו פסולה והלא לא שחט בסומן השיקור.
 השונה מה שהקשית כדין הקשית ואלם אלו היה נידכס הספר האריך היה מתבאר
 אליכס הענין כי גם אי הקשית כן ותירתי וזה לשוני שכתבתי שם וא"ח א"כ כיון
 דלאו פרסם ממש היא אלא אסורה משום דאין שחיטה בעימנים עקורין כנעקק סימן
 א' בעוף ושחט את השני אף הוא יבא כשר דליו משום עקירות הכימן אינו טרפה
 דלמחר ואילו משום שחיטה הא שחט בסומן השני שאינו עקור. וי"ל דלע"ז להכשרו
 של עוף בשומן א' בעינן שיהו כסימנים ראויין לשחיטה ואפילו לרב אזה בר' אשכנזי
 דלמחר אין שחיטה השוף אלא במיוחד בסמימנים דהיינו וסמ"מ כיון דלעמלא שחט
 אכארי בעוף דהיינו בעולת השוף דבעינן שנים בעינן שיהו שחיטה ראויין לשחיטה
 דהיינו אגמרים רחמנא למטה כן נראה לי ע"כ : דף השורש בהפחה דחה וכו'.
 ירושלמי פ' חומר בקדש ד' ע"ט. וזוהי בחוב' ס' ע"ב פסחים ד' קט"ו וביד פ"ד
 דהלכות מ"א ס' י"ג ובס' שני ס' ע' : בידים הסואבות. כלומר בלא עילת ידים
 וכו' לשון ר"ע ז"ל עד ובחולין שנעשו על פהרת הקדש מיידי. אמר המלךס ומתי'
 לר' אלעזר א"ח השעיה ונבדלה דהיינו רבה נר נר חנה לול כר' יהושע דתני כר'
 שני דספרות ר' יהושע אומר האובל אוכל ראשון ואובל אוכל שני שני שלישי שני לקדש ולא
 לחרומה בחולין שנעשו על פהרת הרומה משמע דס"ל דדוקא חולין שנעשו על פהרת
 הרומה הוא דיש בהן שלישי אבל חולין שנעשו על פהרת הקדש לא פסול בהו שלישי
 דבעלמא דערו ואין יכול להפסיק על חולין פהרת הקדש ולדידהו ס"ל לר' יהושע דלא
 משכחה שלישי בחולין רק אם נעשו על פהרת הרומה ביבד ומתי' אי אפשר לקומה
 בחולין שנעשו על פהרת הרומה לחיוב שיהא אלא נפירות ובאלמא בשר כבשר
 אפי' בשר חיה כבשר קדשים מילקף לסיק דרך אוכלי קדש לאטל בשר חולין אפילו
 של חיה כהרת הקדש שאם תחלף לו בשר הקדש זה יהיה אוכלה כהרתה אבל
 הרומה כבשר לא מילקף דהא אינה אלא חרומה ולכך אין דרך הכהנים להפסיק
 לבשר חולין שחן פהרת הרומה. ולשאל אחיה מתי' אפילו כר' יהושע דס"ל דמתי'
 דקאמר ר' יהושע בחולין שנעשו על פהרת הרומה ל"מ קאמר ל"מ חולין שנעשו על
 פהרת הקדש דחמירי דלית בהו שלישי אלא אפילו חולין שנעשו על פהרת הרומה נמי
 אית בהו שלישי. ואיכא מילן דמפרש בנמר' דלוי דדייקין ממת' הא יבא מתי' דס'
 אין נאכלין ידים מואבות. בידיה שזורו עליהם להיות התלה עסקין וכדברי ר'
 עקיבא דלמר ברפ"ג דמסכת ידים האכנים ידיו לנית המנוגע ידיו תהלות דברי ר'
 עקיבא וכדברי ר"ג בן אלעזר דס"ל דלוי הוו תהלות אפילו לחולין הויין תהלות :
 ר"ש אומר. בנמר' אמרינן אומר היה ר"ש שחיטה מכשרת ולא דם. וכתב הר"ן
 ז"ל ומקום הכא נהי שלא הוכשרה צדס על כרחין קודם חיליה הוכשרו במים דאי
 לקדשה כרי הוכשרה במים שבה ואי לוי הוכשרו נמי כהרתה דודאי אפילו לוי דהתה
 בני מפי הדם שעל פני הכשר דכי אמרינן דמורא מישבא שאיב ה"מ דם הניבס
 באגדים אבל דם שהוא בעין אינו יואת ע"י שאם דלדרכא מתייבש הוא סם ולאוונא
 נמי ודאי בני הדחה מפי הדם שעל פניו דלא מיקרי דם האגדים שלא פירש אלא דם
 הבלוע כבשר אבל מה שעל גביו ודאי אסור ורין דהתה וי"ל משכחת לה דלכיל ליה
 ללני בלא דהתה ואל"ת דדם שעל פניו אסור ליתא דדם מישרק שריק ואינו אסור אלא
 כדי קליפה בלך קוף את החיטין והסחר שומר אי נמי משכחת לה כשהדחה ע"י
 גשמים שלא מדעת דכיון דלא אחסונינהו לא מוכשר. וכתב הרשב"א ז"ל דשחט
 בהמה חיה ועוף ולא יבא מהם דם אע"פ שלא שחט את אורידיו אינו נריך שינתהם
 אכר לכי בעינן שחיטה ורדין או חתיכה אכר אכר ה"מ ביזא מהם דם שהרי
 שורש ואינו מוצא מקום ללאת וכו' שורש ממקום למקום ואסור אבל בשלל יבא מהם
 דם הדג מוכיח שלא פירש דמן ממקום למקום עכ"ל ז"ל וביד ס' שני דהלכות שומאם

קרישים חק א' לו

אורח מכל אלו ואחד לשם דבר אחר שהימחר פסולה. כך מלאכי מוגז
 ונגמרא מוקמינן לה בישראל משומד לכרי אוסר דבר שאינו שלו לכ"ע אבל ישראל
 לנעורי קא מכין ואינו אוסר ואפילו אית ליה שותפות בגויה דליתו מחכין לאסור
 אלא לנער חבירו. וכחז הר"ן ז"ל הלכך שחוטט בהמת חבירו לע"ז לא מיתסרס בהנאה
 ומיחו איכא מ"ד דבאכילה אסורה ואפילו שחוטט בהמת חבירו לשם הרים ומחכין לרפואה
 וכיוצא בה אסורה באכילה בכל שיש בו סכך לע"ז מיתסרס באכילה וליכא למימר
 לענין אוסור אכילה אין אדם אוסר דבר שאינו שלו דהכא לאו איחו אוסר לה אלא
 דלא שרי לה. וה"ל כאלו לא נשתה אלא שמה מאליה ע"כ: **ב** אין שורחטין לא
 לתוך ימים וכו'. ניד פרק שני דהלכות שחיטה ס' ד' ה' ו' ובסור יו"ד ס' י"א
 י"ב: אבל שוחט הוא לתוך עומא של מים: לישנא אחרינא. לתוך העונג והיא
 היא רש"י ז"ל. ובפרק ג"כ הביאו בערך ענל. וספר אהר גורם חונן של מים ופי'
 כגון ספל שלגין בו מלשון וישם בלגונא. וכן נראה שהוא נרמז הר"ן ז"ל שפי' חונן
 מלשון חנן ויחמר דאפי' לתוך הכלים אסור כל שיש בו מעט מים שרי דהו ליכא
 משום שחט ע"כ. וכן הוא גירסת הרשב"א ז"ל: ובספירה ע"ג בליים. פי' ובלנד
 שלא ישחוט לתוכו: כל עיקר. ואפילו בחצרו או בביתו אבל הרובה לנקר את חצרו
 שלא יחלכלך בדם עושה מקום חוץ לגומא ושוחט והדס שוחט ויורד לגומא. והאיתי
 שה"ר יהוסף ז"ל מחק מלות כל עיקר: ובשוק לא יעשה בן. שאין אדם חס לנקר
 את השוק ואם עשה כן גרף דביקה אחריו שמה מין הוא לע"ז ויבדלו מפתו ומיית
 רש"י ז"ל. ואיתא בתוס' ס"ק דע"ז ד' י"ב. וכחז הרשב"א ז"ל שם ביד ואם שחט
 לתוך הגומא אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמה רשע הוא. והרשב"א ז"ל
 כתב בספר הורחט הבית מספרה ודקמאר שגרף לבדוק אחריו שמה רשע הוא ספק
 שחיטתו פסולה וכו' וכו' דתנא חזק ביהוה בפתמי' בדין כולן אסורות מן הדין
 אלא שאני תמה כיון דתני לעיל מינה שהוה לנכרי שחיטתו כסילה והני בבישא
 דמתמי' שהוה לשם עולה שחיטתו פסולה והני הוה בלמנע אס איתא דשחיטתו פסולה
 היכי לא תני דהא נמי שהוה לשם ימים וכו' שחיטתו פסולה וליפקי אפשר לומר
 דשחיטתו זו כשרה היא שפך הוא אין מחוייבין אותו בדשע ואין מוסיפין אותו מחוייב
 כשרוה הראשונה מיד אלא לתוך בדיקה וזה כ"ל עיקר ואף נדכרי רש"י ז"ל נראה
 כן שהוא ז"ל פי' ביה בדיקה אחריו שמה רשע הוא ויבדלו מפתו ומיית דלמנע דתני
 הבדיקה כדי להכשירו אלא כדי לפסולו רשע שיבדוק ומנא רשע אין פוסלין אותו
 ואף שחיטתו כן עכ"ל ז"ל: **י** השוחט לשם עולה וכו'. פי' שני דהלכות שחיטה
 נוס' י"ז עד ס' כ"ב. ובסור יו"ד סימן ה'. ובגמרא א"ר ינאי לא שנו אלא תמימה
 אבל בעלי מומין מודע ידעי דמסקר ואפילו לשם דבר מידר ונדב כשרה ור' יוחנן
 אמר אפילו בעלי מומין נמי לא ימינין דשדי ביה מידא תמואה ולא ידעו וסברי תס
 הוא ומותר לשחוט קדשים בתוך. ומינה דשוחט ארזים והרנגולים וכיוצא בכך כיון דל"ע
 ידעי דאין אלו קריבין לגבי מזבח אלא תורין ובני יוגה בלבד ידעו דמסקר
 וכשרה. הר"ן ז"ל: **ז** זבחים. היינו שלמים ואית דנרמי שלמים כהד"א. ניד פרק
 ר"ע ז"ל נראה ש"ל וכן שלמים וכולם וכן הוא מוגה בתלמוד הרב בללא אשכנזי ז"ל:
 לשם אשם תלוי. מינו שהכרי הכתוב אשם תלוי ליקרב וליחלל היכא דהוה
 ספק חטא דחייב כרת על פי שני עדים שאמרו לו ספק אס אכלת החתיכה והיא נמי
 אסן ספדי דלן לוימא כספק חטא הוא שומר. רש"י ז"ל: **פ** פסח. משום דספק בשפר
 ימות השסס שלמים הוי מיקרי דבר המדר וינדב: הוודה. פסח הוא דבא נדר
 ונדבס. ומבואר הוא בכמה דוכתי נס ביד פ"ט דהלכות מנשה הקרבנות: ור"ש
 מבשיר. פי' הקונטרס ללא חיים למראית העין ורבי"א ז"ל מפרש דלא טייך כלל
 לה"ש מראית העין דדומה כמקדש ע"מ לשחוט בתוך ור"ש לעטמיה דאמר בפ' בתרא
 דמנחות הרי עלי עולה ע"מ שאקריבנה בבית חבירי ר"ש אומר אין זו עולה וטעמא
 דשלא הנדבד כלרך המתנדבים וכדלמריין בהנתי' דבס' הנהרות והאבנים וכדריא
 חניא בתוספתא אהך דהכא ור"ש מכשר שאין כיוצא בזה מתנדב אר"ש ומה אס אומר
 הרי עלי עולה לשחוט בעבר הירדן שמה עולה הוא. תוס' ז"ל: שנים ארוזין וכו'.
 דבר תמיא הכא לאשמועינן דאפילו בדרבנן כגון הני שחיטתו פסולה אס אחד שוחט
 לשם אחד מכל אלו. ונלע"ד דהאי פסולה דכולה היא מחמי' דוקא באכילה אבל בהנאה
 מותרת ומ"מ ספק אפילו אי משמיה בשחט כגלה מדרבנן אי לאו. ונ"ל דלע"ד דמתמי'
 דשנים ארוזין בסכין דלעיל גבי שוחט לשם הרים וכו' מוקמינן לה בגמרא בישראל
 משומד הליבא דסך אמוראי דס"ל אין אדם אוסר דבר שאינו שלו כדכתיבין לעיל
 וקיימא לן כותיביה אבל ישראל אש"כ דאית ליה שותפות בגויה לא מני אסר דלמריין
 לנעוריה קא מכין לפי' התוס' והר"ש ז"ל וכמו שרמתי לעיל כבא ספיר מיתוקמין
 בדאית ליה שותפות דכיון דטעמא לא הוי אלא משום חשש מראית העין בהשם לעולם
 במקומו שומר ואפילו ליה ליה שותפות בגויה כיון דאין אסור אלא באכילה כ"ל דמני
 אסר לכ"ע וקתא כיוע מלאחי לדברי ממה שכתב הר"ן ז"ל ובהנתי' לעיל סוף ס' ה'
 ח' וז"ל הלכך שחוטט בהמת חבירו לע"ז לא מיתסרס בהנאה דהלכה דאין אדם אוסר
 דבר שאינו שלו. ומיחו איכא מ"ד דבאכילה אסורה ואפילו שחוטט בהמת חבירו לשם
 הרים ומחכין לרפואה וכיוצא בה אסורה באכילה בכל שיש בו סכך לע"ז מיתסרס באכילה
 באכילה וליכא למימר לענין אוסור אכילה אין אדם אוסר דבר שאינו שלו דהכא לאו
 איחו אסר לה אלא דלא שרי לה וה"ל כאלו לא נשתה אלא שמה מאליה עכ"ל ז"ל.
 ומינה ילפינן דהכא נמי דלא מיתסרס אלא באכילה אש"כ לית ליה שותפות בגויה
 אפסר:

אורחין ס' י': **י** השוחט את המסוכנת. תוס' רפ"ק דסע"ה וזכר סס פ"ד
 דהלכות מאכלות אסורות ס' י"א עד ס' י"ז. ובסור יו"ד ס' י"ז. וכחז תוס' ז"ל
 ואפילו לכתלה שרי ונקט לטון דיעבד משום דבעי למיחוי עד שתרפס ע"כ. ובגמרא
 גבי מסוכנת ממחי' דשריא דליתא אסורה היא מדכתיב זאת החיה אשר האכלו היה
 אכול שאינה חיה לא תיטול והיא מסוכנת לאו היה היא ומסיק דמדלמור יחזקאל ובלה
 וערסה לא אכלתי **כו** י"ד בתו"ש: **ר**בן גמליאל אוסר עד שתפרכם ביד
 וברגל. **ג** נ"ג צע הרתי די ורגל ורפסן סברי דכחז מייבו סני. וזינוק דר' אליעזר
 עדין ופרכוס גדול הוא יותר מדלמכמיס ומחי' דבאחר דייס לגבי ר"ג דבש הרתי
 פרכוס דיד ורגל הוי קיל. ומשמע דנרסין רבן גמליאל שהוא חבירו דר' אליעזר וכן
 הוא בערוך בערך סכן ובפר"ף והר"ש ז"ל וכן הוא בסוגיה בגמרא וכן הגיה רש"ל
 ז"ל. ותמחה על הרב בללא אשכנזי ז"ל שהגיה בתלמודו בתוס' ד' ל"ח דבור המתחיל
 נוטה אפילו לרשב"ג כמו שהתקתי בספר שקראתי שמו בבין שלמה לחבטת
 בצלילה ולא הגיה כן לא שם בגמרא ולא שם ברש"י ז"ל: **א**מר ר"ר אף השוחט
 בליילה ובשרה עמד ומצא כותלים מלאים דם בשורה שזוקה כבודת ר'
 אליעזר. כך מלא זי מוגה. ומלאחי ברש"י ז"ל כתיבת יד השוחט צלילה דלמריין
 דפירקין דלעיל השוחט צלילה שחיטתו כשרה דיעבד אין לכתלה לא: או עד שחבשבש
 בגובה. בגמרא מוכח דשך נמי אפילו שהדבר קל לנשכס בזבזו הוי פרכוס וכן נמי
 אפילו פרכף בעיניו הוי פרכוס: בהכחה דקה ישפשיטה ירה: פי' דוקא יד ולא
 רגל: שאינה אלא הוצאת נפש בלבד. כפ"ק דע"ז ד' ה' אמריין היה נסה
 הרי הוא ככהמה דקא לפרכוס אלא שחט חיה נסה מסוכנת ולא פרכוס אלא פסחה
 ידה ולא החיירה כפולה שאינה כהאית נלנד ובגמרא אומר רבא פרכוס
 שאמרו בסוף שחיטה: **י** השוחט לנכרי וכו'. בזבחים ס"פ ג"ס וזכר ס"פ שני
 דהלכות שחיטה. ונלע"ד דמקד התנא השוחט לנכרי לשורט את המסוכנת לאשמועינן
 אגב אורחיה כמו דר' אליעזר דלפי' בשוחט מסוכנת לנכרי דלגובה אית בה משום
 הקריבתו נא לפתחן אפ"ה אס שהטה לנכרי כפולה דהתם מחשבת נכרי לע"ז אפי'
 גמסוכנת: כחוצר בבוד שלמה. ובגמרא הני תנאי רבנן ור' אליעזר אית להו דרבי
 אלעזר ב"ר יוסי דתנא א"ר אלעזר ב"ר יוסי שמעתי שהעבליס מפנין פי' אס חסבו
 על שחיטת כהן או על וריקתו ע"מ לאכול חוץ לזמנו הוי פגול וליף לה מקרב דכתיב
 והקריב המקריב אלאה בעלים קרי מקריב הלכך איתנהו בכלל המקריב לא יחשב אכל
 ר' יוסי לא סבר לה כותים דהא אמר אין הכל הוה אלא אחר העבד. ובלשון שני
 דנגמרא אמריין דאפילו דשמעיניה לנכרי דחשיב לע"ז פלגי הני תנאי דמתמי' דת"ק
 סבר כי אמריין אס מחשב וזה עובד ה"מ בסיס דגלי קרא דהקריב והקריב אפילו
 גהון לא דתוך משום א"ר ילפינן והוא ר' אליעזר איתו תלוי אלא בהיפסס כיוון שפחשו כראוי
 דבעליס פוסלין במחשבתו ע"ז בחולין ואפי' אחר שוחט וגבי נכרי אפילו בסכנה דסתם
 מחשבת נכרי לע"ז ואחר ר' יוסי למימר אפילו בפניס נמי זה מחשב וזה עובד לא
 אמריין דהמקריב לא יחשב מקריב ממש קאמר. וכחז הר"ן ז"ל והוי יודע דוריקה
 והקטרה נמי דלמריין דספגי בע"ז דוקא ככתב עליה בשעת שחיטה לזרוק דמה
 ולהקטיר חלבה לע"ז אכל: שהטס כראוי טוב אין בהמה נפסלת אש"פ שזרק דמה או
 הקטיר חלבה לע"ז דלע"ד דבהמת קדשים מיפסלא בד' עבודות חסב היינו לפי שכולן
 מכשירו קרבן הן אכל הולין שכל התרין איתו תלוי אלא בהיפסס כיוון שפחשו כראוי
 אי אפשר שיפסלו וזה שלא לדברי רש"י ז"ל. ודקתני במתמי' השוחט לנכרי שחיטתו
 כשרה ה"ג אפילו לכתלה אלא דלא מני למיחוי שוחטין לנכרי דאי הכי הוה משמע
 דלמיחוי למשפט הוא דלית לאשמועינן לית ביה משום לפני שור לא תהן מכשול אכל
 לא שחטה שחיטתו כשרה לכך הוה נרמז לשנות שחיטתו כשרה אכל אר"ש דאפילו לכתלה
 עכ"ל ז"ל: **ש**שחט מחשבת וכו'. ירושלמי פ"ק דביצה ובבלי פ' הבולה גט
 ד' ז"ל וזכר צ"ט שני דהלכות שחיטה ס' י"ז ובסור יורה דעה ס' ד':
בתו"ש סד"ה שהמחשבת הוי. כך נ"ל כדי שלא להגיה ע"כ. והן אמר כי נס
 הרב בללא אשכנזי ז"ל לא הגיהו בתלמודו: **י** השוחט לשם הרים וכו'.
 ביד שם פי' שני ס' י"ד ובסור יו"ד ס' ד'. וכחז בתשובת הרשב"א ז"ל סמן
 ש"מ תשובה י"ר חילך שמענת שההיפס לא"ל קבל"א בחוקות הגוים ואיכא משום
 ובחוקותיהם לא תלכו ומכל מקום אינו דומה לזוחט לשם הרים דהתם השוחט בעצמו
 מחכין לכך אכל הכא זה מחשב וזה עובד לא אמריין. ולשוה לתוך ימים נמי לא
 דמיא דלמני הכא דכיון דאיכא דשהתי לבבולה דומא היא מאן דשהתי לתוך הים איכא
 משום נראה וה"ה לזוחט לתוך הגומא אכל שוחט ומחזר פניו לאחד הרמות מ"ה
 קאמרי דילמא אחרמיו הוא דלחמתי ליה הכין דאפילו הרים נמי שיש שחוטט לשמו או לשם
 שרו לא שמענו שיהא אסור לשחוט בהרים דלתוך ימים ונהרות אמרו בהרים לא אמרו
 ולשם הרים אמרו על גבי ההרים לא אמרו והטעמה בזה מבוט דכתיב הוה אף משום
 נראה ליכא למימר דמימר אמרי תמן הוה קאי ואתרמיו פסולה. ותקובע ע"ז לא הוה כדפי'
 למימר איתרמיו אחריו ליה ע"כ: שחיטתו פסולה. ותקובע ע"ז לא הוה כדפי'
 ר"ע ז"ל. והקב תוס' דהא ע"כ א"ר אליעזר שחיטתו פסולה ע"כ. דלמריין
 בהנאה דקתני בסהה מחשבת נכרי לע"ז והיראו דהכא דייקבין בגמרא דלא הוי זבחי
 מהימ מולא קתני בהדיא הרי אלו זבחי מתיס אכל לעיל אידי דלמרי רבנן כשרה
 אמר ר' אליעזר פסולה ע"כ: שנים ארוזין. תוס' פ"ק דהולין ד' ד'. ופי' הר"ן
 ז"ל שיש ארוזין ושחיטין זה בראשו זה בהתו ע"כ ובסור א"ה ס' ב': אחד לשם

באסרה באינה מטום מראית העין שמה יאמרו מורה לנחום קדשים בחוץ כך נלע"ד
 לע"ד דאיכה למידחי. אח"כ מלאחי שכתוב בבית יוסף סוף סי' ה' לוי"ד לנהרמב"ם
 ז"ל גם מה אם אין לו שותפות בה אינה אסורה ולדעת הרמ"ם ז"ל שסובר במתני'
 דלמילי דאפילו אם הוא שותפו אינו אוסר נתן עם בית יוסף טעם לדבר להכיל אפילו
 אין לו שותפות בה אסורה קרוב לטעם שכתבתי וז"ל בקיבור לכיון דהכא אין אוסרו מן
 הדין אלא מפני מראית העין כי לא היו יודיעו מאי היו מאן דחיי סבר דידיעיה היא
 ואחי למישרי קדשים בחוץ הלכך אפילו אין לו שותפות בה אסורה. והרמב"ם ז"ל
 לע"ד דמאמע דאינו נמי לא אסר בבתי אלא מפני מראית העין שכתב שזה הפושע
 קדשים בחוץ מ"מ סבר קלא אית ליה עכ"ל ז"ל: לשם אשם תלוי. על שם שאשם
 שלו נשם דבר פסול קלא אית ליה עכ"ל ז"ל: לשם אשם תלוי. על שם שאשם
 חלוי נקרא על שם ספקיו קרי להו להנך אשם נולות וכולו אשם ודאי: לשם המאמת.
 לע"ד דלמר לשם המאמת אם אינו מחויב הפאה מידע ידעי דמאמר אבל מחויב הפאה
 אימא לשם המאמת הוא עושה: לשם אשם ודאי. פי' לשם אשם סתם דאי לא
 תימא הכי קשיא קתא דיוקא דרישא דיוקא דסיפא ומ"מ צ"ל הרמ"ם ז"ל דב"ק
 נדרים ד' ו' ז"ל. והרמב"ם ז"ל ע"כ דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל
 ודאי עמיס עם אותם שאינם יודע וינדד ויכחזו צ"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל
 הכא כר' הלועזר דנפ' בתרא דכריתות כיון דהתם בכריתות במהלוקת היא עמיס
 נקטינן כהמניס ולא הייטינן להאי סתמא דלינמא סתם ואח"כ מהלוקת הוא ע"כ:
 לשם המורה. לע"ד דלמר לשם המורה זכתי אם אין לו זכא בחוץ ביהו כשרה ולא
 הייטינן דלמא מחוץ דחיי סבר דאית ליה מ"מ דאי הוה ליה מידע הוה ידעי טעמי
 להודיע שלא יבאו לידו עושה: בפי' ר"ע ז"ל ושאינו יודע וינדד לאחיו עולת טעמי
 שאל אמר לשם עולת יולדת בפירות שטרם ע"ל. אמר המלקט בנהמה ח"ר אלעזר והוא
 דאין לו לשם אבל אם יש לו אשה אימור לשמה הוא עושה ואמר רבי אבהו והוא
 שאמר בפי' לשם עולת אשתו. אבל רש"י ז"ל לפי גרסתו דלא גרים בנמרה להא דר'
 אלעזר ור' אבהו מפרש דבשם לו אשה מיתוקמא מתני' ואמרין לנאח למתניהו טוב
 בכלל דמאד דתימא ניהום דמחן דחיי סבר כנענא אוליד או אפיל קמ"ל דאפילו מסלת
 קלא אית ליה ולאו הירסא גראה שהמניס דה"ל ז"ל וז"ל ושאינו יודע וינדד לאחיו
 עולת יולדת ואפילו יש לו אשה דלא אית להילדה או הפילה קלא אית ליה ע"כ. אכן
 מ"מ צ"ל ר"ע ז"ל אידך להניס דמסתא אין לה קול ומנא וכו' שהוא מפרש כגרא
 שנתלמד שכן פי' ג"כ הרמב"ם ז"ל וז"ל ושאינו יודע וינדד לאחיו עולת יולדת כגון
 שיחטט אותה ויאמר הרי זו עולת יולדת של אשה פלוניה ואחיה אשה חייבה
 קרבן ליה ביום זד וענין ויטלה על העת כי מה שאמר זה אינה אלא נדבה הואיל
 ואין האשה הזאת מחויבת עולה ויהיה השתטט פסול לשיכך הודיענו שהוא כשר לפי
 שאנו יכולים לומר שמה הפילה שהיא חייבת קרבן. ואי אפשר לאלס להתנדב חוב
 ולפיכך שחייטו כשרה שהמסתא אין לה קול ולפיכך אין אנו יכולין לומר כי אית
 דאפיל קלא אית ליה ע"כ: זה הבלל דבר שהוא נירר וינדד השוחט לשמו
 פסול ודבר שאינו לא נירר ולא נירר השוחט לשבו כשר. כך מלאחי מונה.
 וביד פי"ד להלכות מעשה הקרבנות סי' ה':

הטור בראש סימן מ' הלכ' יש לו שלשה חללים אחד גדול ואחד קטן בימים
 ואחד קטן בשמאלו וז"ל רש"י ז"ל חלל קטן הרבה חדרים קטנים יש לו סביב
 מספון גדול אמתי שבאומה ע"כ. בשבירה השררה. ביד שם בהלכות
 שמיטה רפ"ט. וכענין גרים השורה בז"ן ושורה היא שדרה והוא העגה
 וכדמתרגמין לעומת העגה לקבל שזרתא ע"כ. ובי' בשבירה השדרה ונשקף החוט
 שלה חדא היא ופרסות ידיה משום חוט הוא וכדמפרש ר"ע ז"ל וכמו שכתבנו
 בשם חוס' ז"ל [פי' בחו"ט]. ומתק ה"ר יהוסף ז"ל מלות בשבירה שדרה וכתב
 בס"א גרסינן כמו בדפוס וז"ל כי לקמן משמע שיש לגרום בשבירה השדרה דהא
 קאמר לקמן בשבירה השדרה ולא נסקף החוט גבי ואלו כשרות משמע שכלן יש
 לגרום ג"כ בשבירה השדרה אך אינו רואה דהא לקמן מני גרסינן נפחתה הטולגות
 ולא ניקב קרום של מוח ונרשע ל"ג אלא ניקב קרום של מוח עכ"ל ז"ל: גימל
 הבבד. פרק מי שחלוו ד' ס"ט ותוס' ס"ק דשביעות ד' ד': והכי פרכין
 בגמרא ישל הכבד ולא נשתיר היתנה כלום הא נשתיר הימנה אפי' דלא הוי
 כוית והתקן כספא ישל הכבד ונשתיר הימנה כוית כשרה הא פחות מכוית טריפה
 וממי אמר רבי יוסף לא קשיא הא ר' חייא הא ר"ם בן רבי כי הא דר' חייא ורבי
 לה סי' לבהמה שלא נשתיר בה כוית מן הכבד דקסבר שיהא טריפה ור"ם בן רבי
 מטבל בה וסומנין עשירים מקמנתי וליפי זה הפירוש ריבא ר"ם בן רבי וסיפא ר'
 חייא אבל לני הפירוש הבני שהביא רש"י ז"ל ריבא ר' חייא וסיפא ר"ם בן רבי דנשי
 כוית. וביד פ"ח להלכות שמיטה סי' כ"ב: הרמב"ם ז"ל דריאה שניקבה. ביד שם פ"ו:
 או שחסרה. ביד שם פ"ח. ובגמרא פירי כיון דתנא ניקבה למה לי למיחיה סברה
 ומפרש דל"ג אפטרין לאשמיטין דאפילו ר"ם מודה בנשרה דלא נבי' שהנבך לנית
 הסמסות: ניקבה הקיבה ניקבה המרה ניקבו הדקין. ביד שם סי' ו' ו' י"ג:
 הברם הפנימית. ביד שם סי' י"א ותנא חוס' ז"ל לניקב כוית הסתן שמה הוי
 בכלל ניקבו הדקין ע"כ או שנקרע רוב החיצונה. ביד שם פ"ט סי' ה': יהודה
 אומר הגדולה טעם וכו'. כתב הר"ן דאפטר דנש דהאי ריבא לא בא ל' יהודה
 לחוק אלא לפרש דאיכה למימר דמאי דקאמר ר' בנימין ביד שם צ"ל בגמרא ד' יהודה
 לא בא לחוק אלא לפרש אכילה מתני' קאי. וכתוב בבית שם יוסף עור וי"ד סימן מ"ח
 שכתב הרמב"ם ז"ל אפי' שאין בארך הקרע טעם טריפה הואיל ונקרע רובה עכ"ל
 ז"ל וז"ל דה"ל לרוב רחבו דהא התנא תנן ובקטנה רובה ל"ג בין רוב ארכה לרוב
 רחבה ע"כ: ההמס ובית הכבוס. חוס' פ' לולב הגזול ד' ל"ד ובשמות הרעב"א
 ז"ל סימן ט"ט. ובתוס' דשנת ס"פ כמה מדליקין גראה דנרסיקן דקמס גמא והוא
 בן השרש ובנקודת סול אבל בספר כתיבת יד לפי' רש"י ז"ל נמלא בלתי יא. וכן
 צרמב"ם ז"ל בהלכות שמיטה פי' עשירי בנימין עשירי עשירי כחן חסר הכוס
 נמלאו ע"י מוססין ונעמדו בערך מוסס פי' שהלכות ומוסס בנימין ז' על זה וכו' דמיקבה
 המסס כמו ויהי כיוסס ווסס. וי"מ הקבה שבה דקמס ע"כ. ותימא קתא שלא מנה
 אותן התנא לא מלמטה למטה ולא מלמטה למטה דאי מלמטה למטה הוה ליה
 למיחיה ניקבו הדקין ברשע ואחר כן ניקבה הקיבה ואחר כן המסס ואחר כן בית
 הכבוס ואי מלמטה למטה ה"ל למיחיה בית הכיבוס ותימא בית הכבוס והמסס משום
 קיבה ואחר קיבה דקיס ועוד דדקס ראו למיחיהו כהדי בית הכבוס והמסס משום
 דכמו דדקיס מנייט זה על זה כן בית הכבוס והמסס מנייט זה על זה וכו' דמיקבה
 המרה ראו לשמותה כהדי כבד שהיא חלוייה בה אלא דעל זו יש לתרץ דמשום דקובה
 ומרה שניהם שמוסס משוחף רטוי לומר דבין עור הקבה בין הסולג הקרסו כחוכה
 שניהם שם אחד להם וכן ג"כ בין עור המרה בין מה שכתובה שניהם קרויים מרה
 אלא שיש לדחות דאין משום הא לחודיה לכל הפחות ליתני מרה ברישא ותו ק"ל הכרם
 הפנימית וכו' כיון דאית בה פלוגתא דר' יהודה ליתנייה בשר המסס וניה הכבוס
 כי היכי דלחיי סמוך קתא לאידך פלוגתא דר' יהודה: שניקבו לחוץ. עין בהר"ן
 ז"ל שישב מלת לחוץ לכל הפירושים אשר הביא שם ע"ש. וכתוב עוד בהר"ן ז"ל וכתוב
 בתוס' דכולוהי הוי דתתן בהו דאם ניקבו טריפה כ"ש ניטלו והיינו דלא תתן לקמן
 במתני' דזולו כשרות ניטלו הקובה ניטלה המרה דכל מקום שהנבך פוסל כ"ש אם
 ניטל לגמרי חוץ מן הפסול דהא ניטל כשרה כדחתן במתני' דלקמן וניקב בסומסיה
 אמרינן דטרפה ונש"ה תנא ניטל הטחול דאם איתא דכל הנקובים שניטלו כשרים מאי
 שנה פסול דנקב אלא ודאי בכל הנקובים אם ניטלו טריפה חוץ מן הפסול ולפיכך שנהו
 בפירות לומר שש"פ שאלו שניקב טריפה ניטל כשרה ולפי זה ניטלה המרה טריפה
 בין שניקב בין כבהמה. וכן כתב הרמב"ם ז"ל. ואע"פ שיש מינים בעושות שאין להם
 מרה כלל כגון חורין ובני יונה אין למדן ממין על שאינו מינו. מיהו הרב בעל הלכות
 ז"ל כתב האי ריאה דלית בה מרה טעמינן לה דכוחה לכבד אי מריר כשרה דנעטת
 הוא כנקובה ואי לא מריר טריפה דלא הוה בה לעולם ע"כ. ומ"מ הרי הוא מסכים
 למה שכתבנו שמה שניינו בו ניקב טריפה כ"ש ניטל וכל שנינו בו ניטל כשרה וכו"ס
 ניקב ונשקף ושאר לקיות חוץ מן הפסול והכלות דנשחול חוץ ניטל כשרה ובגמרא
 אמרינן דאי ניקב טריפה וכדכתבינא ובכלות נמי תנן דלחול ניטל כשרה ובגמרא
 אמרינן דלקתה בלחול אחת אי מטי לקותא למקום חרין טריפה ע"כ: נפלה בן הגג.
 ביד נפ"ט להלכות שמיטה סי' ח': נשרברו רוב צלעותיה. ביד שם רפ"י:
 ודרוסת הואב. ביד שם פ"ה סי' ל' ה' ו'. ורוב הסוסים הכימו דר' יהודה
 נפרש

פרק ג ואלו שרפות. פי' השומט ד' ג"כ רמי מתני' דהכא דקרי לפסיקת הגנדרת
 טריפה אמתי' דפירקין דלמילי דקתני וספק את הגנדרת יהודה לו ר'
 טקינא דהויא ככלה דחור לו ר' עקיבא מתני' דקרי לה טריפה מני. ומבני
 דמתני' הלו אסירות קתני ויש מהן נבלות ויש מהן טריפות ולעולם פסוקת הגנדרת
 נבלה והא דלא קתני עשהא גיסטרא ויטלה ירך וחלל שלה דקיימא לן דהויא נבלה
 כי קתני נבלה דלא מטמאה מחיים אבל נבלה דנעטמאה מחיים כגון הני לא קתני ור'
 יוחנן דמסקתא חרין משנתט של פאן קודם חירה והויא לאחר חירה ומשנה דאלו
 טריפות אחר טעמייה לא זיה ממקומה והויא לאחר חירה ואע"פ שאותה קודמת אין
 סדר למשנה ואע"פ דבחדא מסכת אמרינן בלפני אדריהן יש סדר למשנה ה"ע סתם
 ואח"כ מהלוקת או מהלוקת ואח"כ סתם שהקפידו חכמים בסודרו משום דמהלוקת
 ואח"כ סתם הלכס כסתא אבל במיני אחריניחא לא קפדינן אבדרתא אבל ככאן לא
 חשיב מהלוקת ואח"כ סתם כיון שבמהלוקת כבר הודה ר' עקיבא. כך נלע"ד. וכתבו
 חוס' ז"ל לפי תירוץ ראשון דהא דלא קתני במתני' נשברה מפרקת ורוב בשר עמה
 דאמר זעירי שהיא נבלה נכוס דלוינה נבלה אח"כ כספס מני חוט השדרה והא תני
 ליה דנכספס חוט השדרה לחוד אסור ע"כ. וכתבו עוד חוס' ז"ל וכתבו ר' עקיבא
 נרסינן או ינחא אפי' נרסינן ואלו יש לפרש דקרי אפליגתא דר' יטב ור' עקיבא
 ובודה לו ר' עקיבא דנבלה וקאמר הסתא ואלו הן הטרפות או קאי אכל הני דשחיטתן
 פסולה דלמילי דהוי פיסול שאירע בשחיפה והוי נבלה וקאמר הכא ואלו הן הטרפות
 ע"כ. ועיין עלה בתוס' דנפ"ק דשנת ד' י"ג ע"כ גבי ואלו מן הסלכות. ובבב"ד
 ענינה פירקין מפוזר מתחלת סימן כ"ט עד סוף סי' ה': נקובת הושט. ביד פ"ג
 להלכות שמיטה סי' כ' וסם כתב דנקובת הושט נבלה היא והכי אשקנא בפי' השומט
 דנבלה היא ולא טריפה. ופסוקת הגנדרת. ביד שם סימן כ"ג. ובפי' ר"ע ז"ל
 ענינה התנן היא הרגשה הענה המבשרת את הטבעות: ניקב קרום של מוח.
 ביד שם פ' שטי סי' ג': ניקב הלב לבית הללו. ביד שם בסיומן ה'. ושון

לפרט דברי חכמים בל ולא לחנוק: דרוסת הגם. סי' היינו עוף ידוע הנקרא אסור
או פלוקין וה"ק ודרוסת [הגם] שבמיני הן. [הגה"ה יש מניסין שבמיני הגם וניסין הוא
למי שיעמיק העינין עם בדברי הר"ן ז"ל]. בשוף הגם שאין לפרט ודרוסת הים: שכל
שהוא גם מן הין יבא לו דריסה בשוף הגם מדאמרין בגמרא בשפות מן הין ולמעלה
הר"ן ז"ל. ועיין עוד שם וכן הסכימו רוב המפרשים דוק בעור יו"ד סי' י"ו:
וכתבו חוס' ז"ל גם רבינו פרץ ז"ל בכתבת יד בזהבית פרק חסאת העוף בשופו
בשפות לא שירך למימר מין נסה ודקה אש"ג דמיניו בלשון משנה עוף הדק ועוף
הגם לאו משום דמיני מים הם לדלוס לא היוו שני מינים רק כיבא דבלשון המקרא
שני מינין הן ע"כ ובערוך הביאו בערך נו ופי' יש אומרים שהוא הישוף ויש שקרין
אורו בלע"ז פלוקין. וכן כתבו חוס' ז"ל דרוסת הין גרסי' בתוספתא ובערוך וכן יסד
השיעם בסליחות בהותלת ישראל מדרש נו וכן אפרוחים קרוי'ם ועממא דדרוסת לאו
משום דשופה ליקב דל"כ בכלל נקובה היא ומסאי עממא לא הני במתני' דמיא
לדיחא דמיא לנשרא אלא עממא דדרוסת שהארס שורף וסופה למות ע"כ: זה הבלל.
לחיותי בשט מיני טרפיות וכו'. לשון רש"י עד ואלו נשתתיר בו כענין דיני זכב
שלא הגיע בו הנקב כשר כ"ל. עוד בפירושו ז"ל לפי שאינם מפרשים הכרם החיונה
וכו'. אמר המלקט אלא פנימית וחיונה קרו בכרם עממה: כל שאין בכורת חי'
טרפה. ביד פ"ד דה"מ סי' ס'. וכת"כ רוב פירקין בפרשת עממי פרק ט"ז
וילין לטרפיות מקרא ולכשרות נמי מקרא: ועי' בתשו' הרשב"א סי' ז"ה: ב ואלו
בשרות בבהמה וכו'. ביד פ"ז דהלכות שחיטה סימן כ"ג ועיין קולנון שרש קל"ד.
וכתב הר"ן ז"ל ואיבא למידק למה לי למתני כל מי דכשרות ממילא ידעיין דמתנה
ואלו טרפות מכלל דכולו אחריתו כשרות ו"ל דכין דתנא בולאו טרפות זה הכלל כל
שאין כמות חיה טרפה לחיותי מאי דמי ליה סד"ל ניטל הסחול והכליות ולחי החתון
והאם נטולו נמי ניכרו ודמיין לנטולה הכבד וטרפיה קמ"ל ואל"ת תינתן הני אכל
אחריתו דנפקי מדיוקא דרישא מאי איבא למימר דהא מדרבנא לעיל בסוקת הנגרות
טרפה מכלל נקובה כשרה ומדחנא נמי יקב סבא לביה הללו מכלל ליקב ולא
בניה הללו כשרה ואחריתו נסה ודכוותיה ואמאי אינטרדין למיתכניה וי"ל כולו
נריבי יקבא הנגרות אינטרדין לאשמועינן שישורא דעד כמה ואיבא למימר נמי
לאידי דתתא לאשמועי' דנסקדא לארביה כשרה פתח בניקבה. נפחתה הנוולות
ולא יקב קרום של מוח נמי אינטרדין סד"ל כי קתני רישא יקב קרום של מוח בלא
פחה נוולות קאמר והה"ל דכי נפחתה הנוולות בלא קרום טרפה קמ"ל דנפחתה
הנוולות כשרה מיהו ולא. בכל פתח כשרה שאם נפחתה כשעל אש"פ שלא יקב קרום
של מוח טרפה. יקב הלכא לביה לביה חללו אש"פ דתנא גרישא יקב סבא לביה חללו
מכלל דכל שלא לביה חללו כשר אינטרדין סד"ל כל נקב משולט לביה חללו מקרי ולא
תתא למשטי אלא נקב שאינו משולט להכי דדר והני דכל שניקב שלא לביה חללו
כשר. נשברה השדרה ולא נספק החוט שלה אי לא תנא הכי הו"א דרישא דקתני
נשברה השדרה ונספק החוט שלה אי או קתני דמי היכי דכי נספק החוט שלה בלא
שברת שדרה טרפה ה"ל נשברה שדרה בלא חוט טרפה קמ"ל דכשרה. ניטלה הכבד
ונשתייר הימנה כל שהוא לא תנא הכי ה"ל מאי לא נשתייר הימנה כלום דקתני
רישא דליבא כוית דכל פתוח מביתו כמאן ליתיה דמי להכי תנא ונשתייר הימנה כל
שהוא לאשמועינן לאפילו פתוח מביתו כשרה. המסס ובית הסוכות שניקב זה לחון וז'
אינטרדין סד"ל מאי לחון דקתני רישא נקב משולט וכל שהוא כן אפילו במקום חבורן
טרפה קמ"ל דכשרה ומאי בחון שלא במקום חבורן. ודאמרין ניטל הסחול ניטלו הכליות
כבר כתבתי בתחלת הפרק דכל מקום ששינוי ניטל כשרה אין אחד ממניי הטרפות
טובלין בו והיינו דבמתני' דאלו טרפות קתני יקב כלומר וכ"כ ניטל. ובבבא דאלו
כשרות חללו כוית דכל שניקב חללו הוא שחודשו בטחול דסחול שניקב בסומכיה
טרפה ולקחה כבוליא נמי אם מסי לקוחא למקום חרין טרפה כדאיתא בגמ' ומסתברא
נמי דנטולה וחסרה בידי שמים דיגס שיה בכל מקום ובכל מקום שהנטולה טרפה
אש"פ שהנקב אינו פוסל בזהוהו מקום אם חסרה טרפה הלכך חסרת כבד טרפה כאלו
ניטלה דהא אמרינן לקיין לא שו אלא שחסר ויתר ביד אכל בגול טרפה משום דכל
יתר כנטול דמי כלומר כנטול האחר וה"ל כחסר בידי שמים שהרי לא ניטל כלל אלא
שרואין אותו כאלו ניטל ואל"ת דנריסין ניטל כבבד ונשתייר הימנה כל שהוא וכן כבד אלפסי
ז"ל וכן קתני זכור ששמעתי ג"כ בילדותי גירסא זו מפי הרב בצלאל אשכנזי ז"ל וכן
הגיה ג"כ ה"ר יהוסף ז"ל. ובידאי דהיינו ללא הלכתא שכן כתב הרב אלעם ז"ל
עלמנו נבי רישא דמתני' ז"ל ולא נשתייר הימנה כלום ואוקימנא לר"ש ולא הכי הלכתא
אלא בעינן ונשתייר כוית במקום מרה וכוית במקום חיונה והוא מקום שיה חיונה בו
ע"כ. ומ"מ קשה לע"ד על גירסא זו הקיפא של בגמרא שכתבתי לעיל בפירקין דפריך
רישא אפוסא ומשני לה וליבא למימר דכין ללא גרים הכא בסופא ונשתייר הימנה
כוית לא גרים נמי בגמרא הוא דיוקא דליוק' דקפיה רישא אפוסא ועל דרך שכתב
בכנון זה הר"ן ז"ל בס' שבועות שהים בתרא דף ט"י' נבי שבועה שלא אוכל כבד זו
שבועה שלא אוכלנה לדעת הר"ף ז"ל שפיון שאינו נורס במתכניו הק שבועה שליטת
אף בגמ' לא היה אפשר שיגרום שהוא דיוקא וכו' דהא כתב כאלו הר"ף ז"ל עלמו
נצי קתני דמתני' לא דאוקימנא ללא כר"ש ביד רבי וכמו שכתבתי ו"ע לע"ד. וחזר הר"ן

ז"ל והכריח דנפחתה הנוולות דקתני מתני' היינו דוקא בשלא נפחתה כשעל אש"פ כשעל
טרפה והוא דניקס לה פתחא נפחתה הנוולות היינו פתחא לפי ששנינו יקב קרום של
מוח טרפה אשמועינן שאין נקב פוסל בנוולות כמו שפוסל בקרום של מוח עכ"ל ז"ל
וע"ש עוד: בפי' רש"י ואם כליסר או פתוח כשרה וכן הלכה. אמר המלקט אמר
שכן פי' הרמב"ם ז"ל מכל מקום איני יודע מנין לו לרש"י לפסוק בן דהא בגמ'
מסיק ר' יוחנן דלחומר' אמרי' עד ועד בכלל אכל דהא דהא אמר' כליסר כפחות
ואיסר הוי קולא אמרי' כליסר ביתר מאיסר ועד ולא עד בכלל וכן הביאו הר"ף
והרמ"ם ז"ל וכן כתב הרמב"ם ז"ל עלמו בפ"ג דהלכות שחיטה סימן כ"ג ז"ל נגרות
שנספק רוב הלכה במקום הראוי לשחיטה ה"ל נבלה וכן אם יקובה כליסר ע"כ וכן
כתוב בעור יו"ד סי' ל"ד ואם יקובה אפילו יש בה חסרון כל זמן שאין נקב כליסר
כשרה ואם חסרה כליסר טרפה ע"כ: ביטל החסור. ביד פ"ג ששי' דהלכות שחיטה סימן
כ': ביטלו הכליות וכו'. ביד שם פ"ח סימן כ"ג כ"ה כ"ו. ובספר הרקוח סימן
שנ"ז ניטלו הכליות כשרה או ניטלה חתה או אם נמצאו שלש או ד' כשר דאמרי'
בבברות פ' על אלו מומין את שתי הכליות ולא אחד ולא שלש דוקא למיבא אכל
לדיחא מותר ע"כ וכן ביד בהלכות איסורי ביאה סי' ס' ו"א. וכתבו בספר כל
בו דלפי דעת הרשב"ד ז"ל שכתב דהא דאמרי' בגמ' כוליא שהקטינה צבהמה דקא
עד כפול ובנסה עד כענבה וס' בכלל טרפה דוקא שהקטינה ממתח הו"ל אכל אם
היתה בחוליהה כשרה נצרך לפרש' דהא דתנן ניטלו הכליות כשרה ר"ל שצדקתא כך
חסרת הכליות שאם ניטלה ע"י חולי כיון שהקטינה לפחות משכשור כבר נאסרה ואין
חשור להכשרה כשגמרו כלות ולאסוק ע"כ: ביטל לחי התחתון. לטון הרמב"ם
ז"ל שם ביד פ"ח סימן כ"ג ועל זה נשאלו שהשאלתיו היו סבורין לומר ניטל לחי
ולא נקרו ה"ל מותרת ע"כ. ועל זה נשאלו שהשאלתיו היו סבורין לומר ניטל לחי
התחתון כשרה לנבוחא נקב תחתון ואש"פ שגראה כעקור וכ"ש לחי העליון והכריח
לבידי דאדרבא איסכא הוא שחיית הבהמה ושימתה חלוי בלחי העליון ובסוף דבריו
ז"ל כתב וזהו שאמרתם שלא שמעתם ולא ראייתם בשום חסור מי שמנה טרפה זו
הרבה דברים לא הכירו המפרשים מפני שלא שמו דעתם להם ובשיבין אותם האדם
יראו ע"כ: ביטלה האם. היא טרפתה היא שלפוחית פי' הרמ"ם: וחרותה בידי
שמים. איך טרפיה דרמ' והרמ"ם בידי שמים כשרה וכן הגיה ה"ר יהוסף סי' ז'
בפי' רש"י ובחורף מצי' כלי חרס שחור. אמר המלקט הרמב"ם ז"ל פי' חרס
חרס ע"כ ולא דוקא חרס ולא דוקא שחור אלא כל שאינם לבנות אינן מנמות.
ובגמ' היותה בידי אדם טרפה ר"ש כן אלעזר אומר אף בידי כל הבניות: הגורדרה.
ר"ם בבביות. בגמ' בבביות הניא א"ר שמעון כן אלעזר חזר בו ר"מ. ובר"ם דם
הודה בלשון ראשון אמרי' ר"מ מכשירי עזור גזע מחליף והדר בריא ואפי' רבנן לא
קפסלי אלא דהדכי והכי שליט בה אוריא ומחה ולעולם גזע מחליף ובלשון אחרון
אמרי' והכמים פוסלין משום דאין גזע מחליף ואפי' ר"מ לא קא לכשר אלא משום
שמחלקה בשרה יעשה עזור והיה ולעולם אין גזע מחליף וגבי עזור של אדם נמי
מסמא דדמי' לעגס אדם דאין גזע מחליף וכדתנן בפ"ג דהלכות סי' ג'. וביד שם
פ"ט סי' ז'. ושם כספ' לחומר' דע"י שישתייר כשעל על פני כל השדרה וכרוחב
שעל על כל פרק ופרק מאבריה וכרוחב שעל על מקום טבורה אכל כאן בפי' המטה:
כתב ז"ל דמי ברחוב כשעל על פני כל השדרה וכמו שפי' רש"י ז"ל וכן היא דעת
הר"ף ז"ל: ואלו טרפות בעוף. ביד פ' ששי' דהלכות שחיטה סי' י"ז: הבהרה
הולדרה על ראשה. ביד שם פ' עשירי סימן ז'. ובגמ' ז"ל בפירושו כל שכן מי שהוא
גדול ממנה ע"כ. ונלע"ד דהא דקתני הכהה הולדה על ראשה מקום שששה אותה
טרפה ולא קתני יקב קרום של מוח פתחא וא"א אמינא כיון דליקב קרום של מוח
יהיה כשיהיה בין ע"י חולדה בין ע"י זריקת אבן בראשה או ע"י דבר אחר לאשמועי'
אבן אורחיה הא לאמרינן לעיל בגמ' בשמעתתא דדרוסת הואב דיש דריסה לחולדה
בשפות והיינו דקתני הכהה חולדה על ראשה מקום שששה אותה עריפה פי' דהיינו
בניקבת קרום של מוח וזהו הכרח לומר דהכתה דמתני' היינו בשניה דלי ביד אינו
מקום מיוחד לעשות אותה טרפה אלא בכל מקום שכתב החלל מיערפא ביה והיינו
נמי דלא קתני הכהה חולדה על ראשה ויקב קרום של מוח דלי הוה קתני הכי הוה
משמע נמי דלא מיירי אלא בראש העוף בלבד אכל שהא דקתני מקום שששה אותה
טרפה מיירי בכל דוכתא שששה אותה טרפה ובכל גיונה שהכתה אורו אלא דלי הכהה
בשניה מפרשין דוקא בניקבת קרום של מוח ולי הכהה בידה נמי מיערפא בכל מקום
שששה אותה טרפה דהיינו כנגד כל החלל כנגד"ד: ובחמירו בני מעיה. בערוך גרים
ונחמדו בלית ופירושו נחמדו כמו לחם חמודות ויש ששונה ונחמדו בריש ע"כ וכן
פי' גבי וחומרת את בני משו' דבר"ם ארבע מיתות וכן כתב ג"כ דר"ק ז"ל בשרש
חמד. וגם ה"ר יהוסף ז"ל כתב שכן מאל' בספרים: אם ירוקים פסולים וכו'. יש
גורסים אם ירוקים פסולה אם אלוים כשרה. ותנא ליה בשוף. משום דרבינא ביה
מילתא שפי מבהמה דבהמה חידי דשרה קשה לא מיקרי לה הכי אלא אי הוי ודאי
טרפה. והרמב"ם ז"ל החיר וכן כתב בפ' עשירי דהלכות שחיטה ושתי טרפות יש
בשוף יתר על הבהמה ואש"פ שים לה אותם האברים ואלו הן עוף שששתה מראה
בני משוין ממתח האור ושוף המים שניקב עגס ראשו ע"כ והרב"ד ז"ל השינוי שם
וכבר האריך בזה הר"ן ז"ל וכתב עוד שם אהא דאמרי' בגמרא לא אמרו אדומים
בשרה

בטרה אלא בלב וקורקבן *) וכבר שדרכן להיות ארומים בדלדוהו אם סוריקו מוכחא
 מילתא שאורז אולג בהן וטרפה. ולא ארומים כלומר אע"פ שהוסיפו ארומיות כשרה.
 אצל נדקים היו איפכא שכיון שהם ירוקים אע"פ שהוסיפו ירוקות כשרה שבמעט חוס
 הם מוסיפים במראה שלהם אצל האדמו טרפה שאין משתנים ממראהם אלא אם כן
 שלט בן האור. ואמ"ל ומהי נקב מהני? שפי ארומים שהוריקו מירוקים שהאדמו י"ל
 לרבוהא אע"פ שדרך האש להאדים משתנה לה לדלדומים כשרה ע"כ ועוד תירץ ע"ש.
 וכתבו בבית יוסף יורה דעה סימן נ' שדעה ה"ר יונה ז"ל שאף על פי שגלגון
 התאזים הכל בכלל בני מעים בגלגון האמוראים אין בכלל בני מעים אלא כרם. ודקים
 אצל לב וקורקבן וכבר ושחול לה ושהביא ראיה לזה מלשונות הנמאל: דרסה וטרפה
 בכותל. ועוללית הרעט ה"ה תרפ"ו. ירוששו ירפון. ואיהו לאוי בנא פ' המניא
 דיום טוב דף ל"ד. וההם וגם הכא קאמר עלה אמר ר' אלעזר בר ינאי משום ר'
 אלעזר בן אנטיגוניס צריכה נדיקה אלא להחם נכרתיבנא וכו'א וגם כה"ר"ש
 ז"ל והכא הנראה גם כה"ר"ש ר' אלעזר בן אנטיגוניס משום ר' אלעזר בר ינאי
 ואפשר שזה כיון רש"י ז"ל במה שכתב שם ה"ר אמר ר' אלעזר בר ינאי משום ר'
 אלעזר בן אנטיגוניס יריכה וכו' וישתרה בעת לעת וכו' פ' ספרי דף נ'. וכתב
 הר"ן ז"ל לעיל תנן בבהמה נפלה מן הגג והשתה הני בשוף דרסה וטרפה בכותל הכי
 כי אורחיה והאי כי אורחיה לאורחה דבהמה דמתרסקת בנפילה ולא נדיקה ואורחיה
 דשוף ללא מתרסק בנפילה אלא מיד עומד ומתקן וזבן אין לחוס ליה ואין דרבו
 להסריק אלא נדיקה ופריפה ורזיפה אצל ה"ה נבי בהמה ורבוהא קמ"ל שאפילו
 בשוף שחיותו קל אם שהה כשרה נדיקה וצריכה נדיקה אע"פ ששהה משה לאות
 ע"כ. ועוד האריך ונמנה ונמנה ע"ש. ודקתני מהני? אם ירוקים פטולים לאו דוקא
 למאז כנפלה אלא כלומר טרפה וכן מני פטולה דקאמר ר' יהודה בשמוך גבי טהא.
 וביד פ"ט להלכות שחיטה סימן י"ט כ': בשוף פ' רע"ז כל טרפות שנתנו חכמים
 בבהמה כנגדן בשוף כחוב בשחכות הרע"ז ז"ל סימן רנ"ד דטרפות שאמרו לא כל
 הטרפות בכלל אלא י"ה טרפות שנתנו אבותינו משנתנו אלו טרפות והיינו דהני כל טרפות
 שנתנו חכמים ולא קתני כל טרפות שאמרו בבהמה ודע לך וכו' עד אלא מהאן למדנו
 שלא אמרו אלא באותן שנתנו באלו טרפות אצל כל השאר יש שהן נשקין ויש שאין נשקין
 ואפילו אותן השטין שמשנת המקשה ע"כ: ד' אלו כשרות בשוף נקיבה הגרנרת
 או שנסדקה. רבוהא קמ"ל דאע"פ שחיותה של שוף קלילא לא מיטרפה בסדיקה
 הגרנרת: הקתיה חולדה על ראשה מקום שאין עושה אותה טרפה. שלא
 יקב קרום של מוח. ומלאחי מנוקב הקתיה הכ"ף קמוהו והכ"ף נמיק וניכסה נכוחה
 סיא. ונל"ד דהאי בנא להכהה חולדה על ראשה מקום שאינה עושה אותה טרפה
 הדר תימה הכא אע"פ דשמעי' לה מדיקא דרישא דלאו טרפות בשוף אוב שאר
 בנות דיש בנות דלית בהו רבוהא אע"פ דבה גופה לית בה רבוהא אע"פ מינן למימר
 דחמאי דאי סיפא לננוי ארישא דבהכה חולדה על ראשה וכו' דקתני ברישא דהייט
 נקיבת קרום דלא תימא שוף שחיותו מועט אפילו בשבירת עמם בלא נקיבת קרום
 יטרף קמ"ל האי יתורא דסיפא דדוקא נקיבת קרום הוא דמיטרפא ואע"פ שכבר
 הו אפילו פנים למעלה והכרח מתוך גלגון המעט דדוקא נקיבת קרום מיידי חור
 רמוז רבינו הקדוש הכא נמי ביותרה דהאי סיפא אי נמי ז"ל דנסיפא נופא לית בה
 רבוהא ואלא לאשמעינן מאי דהני לוי בתוספתא כל טרפות שנתנו חכמים בבהמה
 כנגדן בשוף יתר עליה שוף של מים או ארומים נמי דשכיחי בשוף כשרה כשרה אע"פ
 שלא יקב קרום של מוח והיינו דקתני הכהה חולדה על ראשה מקום שאינו עושה
 אותה טרפה דהייט בשבירת עמם דהיינו שוף דיבשה הא שוף של מים בשבירת עמם
 למוד טושה אותה טרפה כן נל"ד: ניקב הופק. כיס שהאובל נקבן שם: רבי אובר
 אפילו נישל. וביד פ' שפי דהלכות שחיטה סי' י"ז: יצאו בני בייעיה. גלגון רע"ז
 לא שנו וכו'. עד אינו יכול לחיות. אמר המלקט שהאמר הוא עשן ויבונקן מלמד
 שגרא הקב"ה כוונתו שאלו שאלו הכפך אחד מהם אינו יכול לחיות. וביד שם פ' שפי
 סימן ט"ו: בפי רע"ז אצל לחון תנן בבהמה המקשה דהוי טרפה ע"כ. אמר
 המלקט משום וצבר בשדה טרפה: נשתברו. רגליה נשתברו גפיה נברטו
 כנפיה. כך מלאחי מונה. וכתבו בקלון שרש ל"ח בשם ספר אגודה שז"ל והא דלמרינן
 ששתברו נפיה כשרה מיידי רחוק מן הפרק יותר בלשון אפי' כל שהוא אצל אם בתוך
 אצבע מן הפרק שכבר חיישין שמה יקבה הריאה ע"כ: ר' יהודה אומר אם
 נישלה הגרזה פסולה. ואין צורך דעה פ' נ"ט. ובגמ' ר' יוחנן ר' יהודה
 ור' שמעאל אמרו דבר הלכה לטובה חשיבה כבוד ר' יהודה הא דלמרינן לחשיב לה
 כגודה שמיטל עורה ר' שמעאל דחנן כפ"ק דהסרות דלמרינן הטובה מאטרפה לענין
 עומאה לכביצה דחשיב לה שומר ומחשיב לה כשומר לנשר אלמא הוי כמו שור וכשיטלה
 כאינו יטל העור דהוי גלודה וטרפה ורבה דמי ע"כ ל"ק ר' יהודה אלא לענין אגוני
 אצל שומר לנשר לא חשיב שאין רגילות להניע השוף עם הטובה שלא יתכלף א"כ

ע"כ לא קאמר ר' שמעאל אלא לענין עומאה לחשיב שומר אצל לענין אגוני לא מנין:
ה אהות הדם. חוס' פ' לולב הגזול דף ל"ב. וביד שם פ' עשירי סימן ח'.
 ובגמ' ל' להלכות רולא ושמירת נפש: ושאכלה הרדופני וטי' עד אכלה סם
 המות או שהבישה בחיש כותרת משום טרפה ואמורה טיטום סבת נפשוה.
 פ' צערוך הרדופני אין גזל על פני המים ועושה פרחים דומין לשופטים והם מריס
 ביותר והוא סם המות של בהמה ע"כ. ורש"י ז"ל פ' צפ' כל טעה דף ל"ט הרדוף
 עץ שהמתיק משה בו את מי מרה ואמרינן נכנסה נכ בתוך נכ שפוח היה מיר והוא
 הרדוף ע"כ. ועיין בגמ' שם סימן ו'. ובגמ' רמי עלה דהמאי צרייתא אכלה הרדופי.
 או סם המות כשרה ושמינא צרייתא כסם המות לידה ומתני' כסם המות לדרס
 ופרכינן הא צרייתא קתני צהדיה הרדופני כשרה דהיינו סם המות דבהמה ומסי
 תרי גוויי סם המות דבהמה קתני צרייתא ותריבו ליתירא ונתא דמתני' חנא חד
 דבהמה ליתירא וחד דלדה לאיבורא ואע"ל דאיסור מיה הרעים היינו משום שמה
 שהם מהם נחש כיון שהוא ספק. והשאר רחוקה לא התמירו לאוסרה אפילו משום
 סכנה נפשות אצל ציפה ששכה ודאי נחש אכרוה משום סכנת נפשות והכ"ל לספק
 כחוס דצריכה נדיקה כדליתא בגמ' כך נל"ד. ועוד נל"ד דבהמה שאכלה הרדופני
 או נואף תרנגולים או שלקחה צמד מאלו החוליים אע"פ שהיא כשרה מ"מ ציינן
 שתפרסם ללא נרעא ממסוכנת דתקן בה לעיל פ' שני דע"פ פרכוס וכן משמע מדברי
 הרשב"א ז"ל שהביא ב"י צורה דעה סימן ט': או שהבישה נחש מ"מ או ששכסה:
 ך סימני בהמה והיה וכו'. פ"ה להלכות מאלכות אסורות פ' צ' י"ד פ"ו כ':
 והם כחב ושאינו דורס. ואוכל אם יש בו אחד מנ' סימנים הללו ה"ו שוף טהור ואלו
 הן אצבע ויתרה או זקב והיא המוראה או שהיה קרקבו נקלף ביד ע"כ. עוד כתב
 אמרו הנאומים שמסורת היא צריכה שאין מורין להתר עוף הבה כסומן אחד אלא אם היה
 אוחו סימן סינלף קרקבו ביד אצל אם אינו יקלף ביד אע"פ שיש לו זקב או אצבע ויתרה
 מועט לא היתריו ע"כ והביאו רע"ז ועי' בתו"ט ז"ל הרמב"ם ז"ל בפי' משנתו וכשרה
 שהבהמה הוי מותרת באפילה בשני הסימנים הנאמרים בתורה הייבין אלו לדעה אם היה
 היה ומותר לאכול חלבה ושענה כשוי דם או אם היה בהמה ואסור לאכול חלבה ואינה טיה
 כשוי דמה דהדרים המצדלים בין חיה לבהמה הם מה שאני אומר אם יולאין מראש אותה
 הבהמה קרנים ואח"כ זומחין מהם קרנים אחרים כגון האיל הרי היא חיה בלי ספק ואינה
 צריכה סימן אחר אצל אם אין שם שום דבר עומה בהן רואים הקרנים העומה
 בראש אם היו דומות למי שלקח גוף פשוט שיש לו גובה ידוע ומתוקן הקוואות רובה
 לומר שהיה קרניתו וזית גבוה וזר אוחו ופתלו כמו שצויין למיד של זרוע אחר
 שפתלו עותו עד שטיפה ופאי' כל שהוא ה"ו חיה כגון הצבאים והדומה להם לפי
 שקרי דבור מעוותים ואין בהם כפתולים וקרני מעוותים ונחוליים אצל נחוליים ובה
 כמו שפתל דבר עגול שאין לו שם חדה והכן זה ע"כ: וסימני העוף לא נאמרו.
 בגמ' פריך ולא והתמא נשר מה נשר מיוחד שאין לו אצבע ויתרה וזקב ואין קרקבו
 נקלף ודורס אף כל כיוצא בו עמא תורין שיש להן אצבע ויתרה וזקב וקרקבוס נקלף
 ואין דורסין ואוכלין סהורין אף כל כיוצא בהן סהורים ומסי אמר אביי לא תחפש
 סימניהן מן התורה אלא מד"ם מדמנה תורין בסהורין והני איתנהו בהו ומנה נשר
 בממלאם ובר' סימנים הללו הם תלוקין ש"מ הן הן סימני פתרה. ועיין בספר קרבן
 אהרן פרשת שמיני שהאריך שם כ"ה: כל עוף הדרוס טהור. ואמ"ל והיכי קרבן
 לכו לרבנן כן מילתא וכו' קניגי או בליכסרתי היו שדקו כל השפות סהורין ואין
 שום שוף טהור דורס הא אמרי' לקמן בגמ' דלשפות סהורין אין מספר וי"ל דשמה
 קבלה היתה מיעות נח שהקריב מכל שוף טהור וצדק את כולם ומכר לגדות שאין
 שוף טהור דורס אצל בשטופה לא שייך למימר הכי דאין זה מין בפני עצמו אלא
 ולר בהמה כדליתא צפ' המפלת ומס"ה קאמר בגמ' לעיל מנין היה משה רבינו מכיר
 שטופה וכו' קניגי היה או בליכסרי היה וקאמר אלא מכאן ילפי' תשובה לאומרים אין
 תורה מן השמים חוס' ז"ל. עוד כתבו ז"ל דורס פ' רש"י ז"ל מגביה מן הקרקע
 מה שאובל ויש אומרים שדורס על המאלל ומעכו מליכנס כולו לפיו וקשה לר"ת
 ז"ל דהא אפי' תרנגלה עושה כן אלא מפרש ר"ת דורס היינו שאובל מחיים [הגה"ה
 ואע"פ שהתרנגלת אוכלת שקצים ורמשים בעודם חיים אין זו קרייה דריסה הר"ן ז"ל]
 ואינו נמחזין לה עד שתמות וכו' אשכחן גבי ארי צפ' אלו עיברין המשיא בתו לע"ה
 אלאו כופתה לפני ארי מה ארי דורס ואוכל ואינו ממחזין עד שתמות אף עם הארץ
 מכה ובעול ואינו ממחזין עד שתפיים. וכן כפ"ק דצ"ק ארי ברה"ס דרם ואכל
 פטור פ' מחיים דהיינו אורחיה והוי שן טרף ואכל חייב פ' לאחר מיתה דלאו היינו
 אורחיה והיל קרן עכ"ל ז"ל. וכתבו עוד ז"ל כל שיש לו אצבע ויתרה וזקב וקרקבו
 נקלף טהור בגמ' קתני צרייתא ר"ג אומר דורס ואוכל צידוע שהוא סמא יש לו
 אצבע ויתרה וזקב וקרקבו נקלף צידוע שהוא טהור ופי' שם רש"י ז"ל דארישא
 סימין דתקן כל שוף הדורס סמא ואם דורס טהור ואתא ר"ג למימר ואם וחס קיט
 דורס

*) הגה"ה אין הכרח דומה ללב וקורקבן שהלב והקורקבן בכל מקום שיסתנו אפילו במשטו ערפה דהוי כתיבון אצל הככד אין איסורה מחמת עצמה דהא אפילו יטלה כשרה אלא
 מחמת כגני מעים הסמוכין אלא הלך אין שני מראה אופר בה אה"כ בשניה כנגד המעים והיינו ראש הדק שלה וכלפי פנים ולא כנגד הלחות שאנו אומרים כיון שלקחה כנגד
 המעים אפילו בכל שהוא ודאי לקו גם בני המעים אפילו הם לפנינו ואין רואין בהם שום רישותא אפילו הכי מריסם דכל שהוריקו כנגד בני המעים צידוע ששלו האור בהם אלא שאין
 ירקוחן ייכר בהן כמו ככד וכן אם הוריקה הככד אפילו במשטו כנגד המרה ערפה דהוי כאילו יקבה המרה ואם הוריקה כנגד מקום חיותה ככדי שאם יטל מקום הירקות לא ישר
 גיות במקום חיותה ערפה דכל שהוריק מחמת מכות אש כנשול דמי דחוס המסוס נוקב ויורד כנגדו והרי הוא כנשול ע"כ:
 [סדר קרישים ח"א]

דורס ויש לו טור נ' סימנים דהו לכו ל' בידוע שהוא טהור ואין לטון הכריתא
 משמע כן ומס' ר"ח כיון שיש לו שלשה סימנים הללו של טהרה בידוע שאינו דורס
 וטהור ואין לרדך לנדוק בסימן של דריסה עכ"ל ז"ל. וכתב הר"ן ז"ל ואנבע יתירה
 כ"י רש"י ז"ל אנבע שאחורי הרגל ואע"פ שברוב העובות הוא קרי לה יתירה לפי
 שאינה בקרר הצדוהיה אבל אחרים אמרים שאי אפשר שתהא זו אנבע יתירה דהא
 בגמ' אמרינן דקשר אין לו אחד מסימני טהרה אלא אין לו אנבע יתירה ואם זו
 שאחורי הרגל היא אנבע יתירה הו"ל אפסר לטובך פירשו שהאנבע שלפניו גדולה ויתרה
 מהצדוהיה קרויה אנבע יתירה ואין אנבע זו בגשר שאין לו אלא שתי אנבעות שלפניה
 סתן סוין ואחד לאחריה: ר' אלעזר ב"ר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו
 סמא. כתב הר"ן ז"ל לא קאמר ר' אלעזר ב"ר צדוק אלא שכל החולק את רגליו סמא אבל
 יש לך סמא שאינו חולק את רגליו דומיא דרישא דאמרי' כל עוף הדורס עמא אע"פ
 שיש סמא שאינו דורס דהיינו פרס או עזיה עכ"ל ז"ל. ובגמ' בצרייתא ר"ש בן אלעזר
 אומר כל עוף הקולט מן הארץ ואוכל אפסר עמא. וצבור י"ד סימן פ"ב. והעלה הר"ן
 ז"ל דעיקרן של דברים בפירות המטמא כן הוא כל עוף הדורס עמא וכל שיש לו
 אנבע יתירה ופסק וקרקענו נקלף עבור ותרי כליו יניחו ולא קאי חד אחרני' אלא
 הכי קתני כל עוף הדורס עמא שבידוע שמטמא עמאים הוא שאין לך צטראים
 דורס וכל שיש לו אנבע יתירה ופסק וקרקענו נקלף בידוע שאינו דורס וטהור
 לפי שאין לאחד מעובות עמאים יותר משני סימנים של טהרה וזה כיון שיש לו
 שלש ודאי עוף טהור הוא ואין הכי נמי דה"מ למיתני בכל שיש לו סימן אחד
 מצדוהיה דורס עבור טהרי כולם דורסין חוץ מפרס ועזיה וליכא למיתני
 לכו שאין לכן אלא סימן אחד לפי שסימן הדריסה אינו ניכר ללחנה כדאמרי'
 בגמ' בהרמולא דלמנא לחזויה דדרסה ואלהי הזכיר שלשה סימנים הללו שצריך
 לאלתר לעיין ועוד שרשם לשנות כל סימני הטומאה והטהרה עכ"ל ז"ל בקיטור מושלג:
 ו' ובהגבאים. ביד שם בהלכות מ"א פ"א סימן כ"ב עד סוף אורחו פרק. וצבור
 י"ד סימן פ"ג פ"ה. וכתוב שם צבית יוסף ואע"פ שצממנה סימן וקדושים קודם
 לסימן דכפשים הפסח רבינו לאסוקי ממי קודם וקדושו וכפשו פוסים את רובו
 דמשמע דפוסים את רובו אקדושים נמי קאי ע"כ. ומ"מ וכפשו מושות את רובו:
 ר' יוסי אומר ושמו חוב. וארבע ושלעס וחרגול הכתובים בתורה הם ומיניהם שם
 חגיגה אבל הרמור מין חגב טמא הוא אפילו יש בו ד' סימנים דמתני' האויל ואין
 טמא חגב וכתבו חוב' ז"ל אומר רבי' ז"ל דר' יוסי מס' מילתיה דת"ק ולא פליג
 כדמוכח בגמ' דהנא דבי ר' ישמעאל דדריש כלל ופרט וכלל ורבה כיון הפרט כל
 דאית ליה ד' סימנים דריש חגב לשמו חגב כלומר דקרא דכתיב חגב איתר לאצמושינן
 דבעינן דעמו יתנו חגב ותחא דבי רב לא דריש חגב לשמו חגב אלא דריש חגב וזו
 גדיאן ולא מרבה מידי מעטין הפרס ובעי ה' סימנים סדך ד' ואין ראשו ארוך ופסול
 מני שראשו ארוך ותנא דמתני' דקתני ד' סימנים ולא קתני אין ראשו ארוך ש"מ דסבר
 כתנא דבי ר' ישמעאל דמכשר אפילו ראשו ארוך ע"כ וכן בהר"ן ז"ל אבל בספר
 קרבן אהרן ספ"ה דפ' שמיני כתב דמצרייתא דהתם משמע דר' יוסי בא לחלוק וכן
 כתב הר"ן בשם הרמב"ן ז"ל איניא דרב אלפס ז"ל: וברגים כל שיש לו סנפיר
 וקשקשת. בספר קרבן אהרן פ' שמיני האריך ע"פ שפרשה ג'. ויתנה למתני' בפ' אין
 מעמידין דף מ'. וליכא מ"ד ההם בגמרא עד שיהא ראש ושלדה ניכר ואיכא מ"ד
 או ראש או שלדה וכתבו שם תוס' והרא"ם ז"ל דלפי זה ז"ל דמתני' דהכא לא חשיב
 אלא סימנים דאנראי אבל סימנים דאנראי לא קחשיב. והקשה עוד על זה הרא"ם ז"ל
 דל"כ אמאי נסתפקו כל הגדולים בדי סקרא בורבועא ואמאי לא נדקוהו בחוט
 השדרה. והעלה דכיון דתלמודא מוקי דמתני' דהכא מיירי בארס ופלטולא בידועים
 להם דדמו רישיהו לממאים א"כ יש לומר דליכא נמי דג טהור דלמי לממאים שדריה
 ולהכי לא חשיב הכא בצומתו עברה ראש ושלדה ויוצא בהן נאמר דליכא דניס טמאים
 דדמו לטהורים כהאש ושלדה אע"פ שאין ידועים לנו ומ"מ היכא דמכיר ראש ושלדה
 לא חיישין עמא יש בהן מועין שאין ידועים לנו דהנהו לא שכיחי בינינו כדאמרי'
 בפ' אלו טרפות או משום פרס ועזיה לא שכיחי בינו הלכך אין לסמוך על ראש
 ושלדה להחיר דג עליהם ע"כ. ועיין בהר"ן ז"ל שם פ' אין מעמידין דף ס"ה ע"ב:
 הקבועים בו. יותר מן הכנסתיו שאין זימם מאליהם אלא בידים אבל כל הכנסתיו
 הוא יכול לשפסם רש"י ז"ל. וכתב הרא"ם ז"ל ונתוספתא קובע לו מקום כשארין לו
 אלא קשקשת אהת דקתני וכמה קשקשים יהיו לו אחת תחת זנבו ואחת תחת ליהו
 ואחת תחת סנפיר שלו ר' יהודה אומר וכו' ואו לא קאמר ה"ק וכת"כ תיב אין לי
 אלא המרבה בקשקשים וכתנסתיו כגון כספא זו שאין לו אלא סנפיר אחד וקשקשת
 אחד מין ת"ל וקשקשת ע"כ. וכן כתב הר"ן בשם הרמב"ן ז"ל דת"ק או לא קתני
 אבל הוא העלה דמתני' סתמא קתני סנפיר וקשקשת דמשמע דכחאל סניא וכלל מקום
 שאי לכל שחבורתו עמו יפה וגרלותו מנופא לו חיישין דלמנא מעמאל אתאי וגם
 כספרא סתמא קתני אפילו אין לו אלא קשקשת אחד בכל מקום שהוא ולתוספתא לא חיישין
 וכן דעת הר"ן ז"ל שהביא משנתו כזוהר ע"כ: הבורח בהן. מ"מ שהוא פורח בן:
פרק ד בהמה המקשה. ראייתו שני משניות שמדקדקים לגרום הדקשה בנקודת
 שנה תחת המס: מותר באבירה. מפרשין בגמ' דהאי מותר לא קאי
מיד דלבר עמנו שינא לוחן טוב אינו יותר בשחיפת אמו וז"ל תקתא חזורה ולא האי

נמי לעובר שהוא צפנים לגמרי שהרי אפי' בלא החזירה הוא יותר בשחיפת אמו ומא
 דהני מותר בהחזירה היינו מקום התך ללדידיה מהני חורה שאם לא החזיר לרין
 להניח ממה שצפנים לזד החזיר לחותכו שחזרו מקום שדוקים זו החזיר והפנימי אכול
 משי שהוא עומד על שפת הרחם ולא קריין ביה בהמה צבהמה דילפי' מנה בגמרא
 שהעובר יותר בשחיפת אמו משום דמקום התך לאו בתוכה הוא אלא החזירו אין לרין
 לחזור לזד פנים אלא ממנאם וחותך ומקום התך מותר דקריין ביה בהמה צבהמה
 וכהי דלבר עמנו אסיר כדילפי' בגמ' וכבר נבדע טרפה כיון שינא בשך חוף למחילתו
 נאכר מקום התך מיהו טרי דהא לא ינא חוף לצמחיתו שהרי על שפת הרחם עמד.
 ואכ"פ כל זמן שלא החזירו אכור דמה שהוא צבהמה צבהמה כרחם לא קריין ביה בהמה צבהמה
 הר"ן ז"ל: הוציא את ראשו וכו'. ר"פ יש כבוד. ועיין במ"ס בפ"ג דנדה סימן
 ה': חותך מעובר וכו'. פ' אלו טרפות דף נ"ה. ובגמ' מס' טעמא דלמך קרא
 וכל בהמה מפרסת פרסה וגו' צבהמה וגו' שדי בהמה דרישא אברהם דסיפא ודרוש
 הכי בהמה הנמצאת צבהמה תאכלו ופרך אלא מעתה דעובר איקרי צבהמה וימרו בו
 אלא תנן כפ"ק דמסכת המורה אין ממירין לא אברין בעוברין ולא עוברין באברים
 וכו' וטעמא משום דכתיב וכו' אמר ימיר אלא צבהמה צבהמה וטעם לאו צבהמה הוא ומשי
 אלא אמר קרא וכל בהמה כל לרבות את הולד ומיהו טעמא לרבות לאו דכתיב צבהמה
 קרא אותה תאכלו ומשמע אותה כשהיא שלמה אכול כל הנמצא בתוכה אבל כשהיא
 חסרה שהנמצא מנופס הוא שנתפר ממנה לא תאכל את הנמצא רב שמי בר אשי אמר
 לעולם כדאמרינן משקרא דעובר איקרי בהמה ודקא קפוא לך אין ממירין הא מני
 ר"ם אין וטעמא לאו משום דעובר לאו בהמה אלא משום דמקום המורה למעשר דתנן
 ההם אמר ר"ם והלא מעשר בכלל היה ולמה ינא להקיש אלו לומר לך מה מעשר
 קרבן יחיד ינא קרבנות צבור מה מעשר קרבן מוצא ינא קרבנות צדק היות הלכך
 דוק מניה נמי מה מעשר אמו בעוברין ואיברין דעבי' ועוד תחת הכסף חמורה
 אבל למאן דלא מקום ממירין דעובר איקרי בהמה. ומנא תימרא דהכי דאין ממירין
 ר"ם הוא דתנן כספא דידה דפליג ר' יוסי עלה ואמר ממירין ומס' טעמיה והלא
 במקדשים פירוש בתחלת הקדש האומר רגלה של זו עולה כולה אף וכו' ש"מ
 מדקאמר והלא במקדשין לר"ם מהדר והלא במקדשין אהה מודה דהאומר רגלה של
 זו וכו'. שאני ואהה סנידא לן הכי דלילו ר"מ ור' יהודה אפילו בתחלת הקדש של
 האומר רגלה של זו עולה אין כולה עולה כמו שכתבתי שם סימן ג' אלא ודאי לר"ם
 קאמר וש"מ דת"ק ר"ם הוא וכיון דשמעת ליה לר' שמעון בעלמא דמקום המורה
 למעשר טעמא כהא נמי משום הקיפא דהוי לא תימא דת"ק ר"ם הוא דלעולם אימא
 לך דתנא קמא ר"מ או ר' יהודה וטעמיהו כהא משום דאברים ועוברים לאו בהמה מיקרו
 ודקאיא לך היכי מנא ר' יוסי למימר לר' מאיר והלא במקדשין וכו' לאו משום דס"ל
 דנימא והלא במקדשין אהה מודה לי אלא ה"ק ליה והלא במקדשין יודע אני דהאומר
 רגלה של זו עולה כולה עולה ומהי קדש אף כשיאמר רגלה של זו או עובר
 של זו חמורה תהא כולה חמורה ואשחכח דהמיר בהמה כולה וקריין בהמה צבהמה
 וטעמא דכפשיה הוא דקאמר: זה הבלל דבר שגופה אכור ושאינו גופה מותר.
 בגמ' בני הוינא עובר את ידו וחתכה וזר והוינא את ידו האחרת והתכס עד שהסלימו
 לרובו מהו מי אמרינן הא כפך ליה רובא והוי לוד ואסיר אפילו מעט שהשאר צפנים
 או דילמא רובא צפנת אחת בעינן ומשני ת"ס שאין גופה מותר לאחיו מאי לאו לאחיו
 כה"ל דנשאר בעצם העובר צפנים ורובו ינא מחותך ודחי לא לאחיו קלוע אפילו
 הנמצא שם במעי פרה וליניא דר"ם דלע"ז דלמך ר"ם קלוע כן פרה אכור דנספקא
 ליה מנמל גמל ב' פעמים כדכתיב' בפ"ק דצבורות סימן ג' ה"מ היכא דנא לאורי
 העולם אבל במעי אמו שרי דנספקא ליה מקרא דכתיב מפרסת פרסה אפילו שאין לו
 לעובר הזה אלא פרסה שאין פרסותיו סדוקות אכול ופרסות דכתיב בקראי איצטרך
 לר"ם למידרס פרסות קריין אכול פ"י שאם הוינא עובר את ידו דהיינו פרסותיו
 והחזירין ג"כ קודם שחיפה אכול מקום התך של שניהם וממילא משמע דלא
 לא החזיר אלא אחת אינו אכול אלא מקום התך שלה: וכת"כ פ' שמיני
 פרשה ב': וביד פ"ה דהלכות מ"א סימן ט' פ"ו: וצבור י"ד סימן י"ד:
ב כרחק אבר אבר. ומשום מטיל מוס בקדשים ליכא דליכא לאוקמי
 בגמל שאינו ראוי להקרבה א"כ מהתך קודם שינא לאור העולם כגון יתאז ראשו או
 יתאז רובו דרך מרגלותיו. ובגמ' גרסי' דאמר ינא שליש ומכרו לנוי וחור ינא שליש
 אחר רב הונא אמר קדוש דקסבר למפרע הוא קדוש דלע"ז דבעליה הנה רחמנא
 וצריבא הוא דהויא ליה מיהו כי נפיק רובא מצינא ליה לידה מיתחל ואלנאי מיתחל
 למפרע דכי זנין לנוי לאו כלום זנין דלן לו חלק זו ורבה אמר אתי קדוש דקסבר
 מכאן ולכאן הוא קדוש פ"י מיליאת רוב וילין הוא קדוש ונתחלת לידתו חולין הוא
 ויכול למוכרו כאליו הוא במעי אמו שהרי קדושתו תלויה בלידה וכיון דמכירתו מכירה
 הויא ליה יד גוי כמאנא וזו לא קדוש צפני שלשים האחרונים ומתני' לרב הונא
 ממהיתין דקתני מהתך אבר אבר ומשלך לכלבים ומשמע דלפניו מהתך ומניח עד
 שינא בולו או רובו מותר להשלך לכלבים ולי אחרת למפרע הוא קדוש הא כיון דרובא
 קמן איננאי מיתחל ביניא הרוב משקרא קדוש לכו וא"כ אמאי משלך לכלבים איכר
 מיבעי ליה ודחי לא מהתך ראשון ראשון ומשלך כיון דליתנהו בשעת גמר יתאז הרוב
 אמאי תיחול קדושה ואיסורא ליכא דהא כי שדא קמא חולין הוא אבל ינא שליש ומכרו
 לנוי וחור ינא שליש אחר ופולו לפיטו איכא למימר איננאי מיתחל ומילא קדושה
 למפרע

למפרע ומתפלה מכירה . ופרטין אבל מהחד ומניה מאי יקבר אדתי כוסא יאל רובו יקבר ונספרה מן הבכורה ליפלו וליגמי בדידיה כד"ל במתק ומסליך אבל מהחד ומניה יקבר ומטינן הכי נמי קאמר כד"ל במתק ומסליך אבל מהחד ומניה נעשה כמי שיאל רובו נבט אחת ויקבר ופי' רש"י וגם הרא"ש ז"ל דלע"ג דטינן מהחד ומניה נעשה וכו' שייחא בעלמא מי אנב דחוקה ומתניתין במשמעותה קיימא . ומסקינן בגמ' דלא יאל רוב עובר במוטא אבר כלומר שמיטוט א"ן מן האברים השלים יציאת רוב העובר דקדוש דלא שטיקין רוב עובר ומיל בחר רוב אבר שטידין הוא כפנים ודייקא לה ממתני' דקאמי יאל רובו ה"ו יקבר ובבבא דאח קמיירי כדכתיבין דהוא שטייא דחוקא הוא ומאי רובו אילימא רובו ממס אחתי עד הסתא לא אשמועי' דרובו ככולו אלא לאו כנון שיאל רובו במוטא אבר והא קמ"ל דלא שטיקין רובא דעובר וא לינן דזר רוב אבר פי' אילימא לאשמועינן דרוב רובא ולא אמרינן שדי מיטוט אבר שבתין אחר רובו שפנים ולינא ליה אלא שטייה בחר רוב העובר האילן דכדדיה נפיק: יצא רובו . חוס' פי' כל פסולי דף ל"ב: ה"ו יקבר . משמע שאינו מותר למכרו לגוי לפי שאסור בהנאה וה"ל משמע דמשל שתי יוס דתין החס א"ר חייבא אבר כההים מימי לא רצייתו עור ויאל לבית הסריפה אמר ר' עקיבא מדכריו למדנו שהמקשים את הכבד וגמלא ערפה שיאוחו הכהנים בעורו אלמא עורו מותר אבל בשר אסור בהנאה ויקבר ואיכא למידק דהא בצבורות ס' כל פסולי המוקדשין משמע דכבוד מותר בהנאה ומומין עליו אפי' גוי דתין החס בש"ל לא ימנה הישראל עם הכהן על הכבוד וכו' מתירין ואפי' גוי חרצו בתום' לכל שהוא נאכל לכהן בזמנו שרי לזמן עליו את הגוי דאתקם לזבי אלא להאכילו לבלתי אסור מואכלתו ולא לבלבד אלא היכא אסור באכילה און שגמלא אסור ערפה לא אתקם לזבי ואלו הלך אסור בהנאה ויקבר ודעתך לך דהא ר"ע הוא דלמר בפ' סבול יוס דיאוחו הכהנים בעורו אלמא בשרו אסור ובפ' כל פסולי המוקדשין מוקמי' גמרא דהיה דכ"ה שאמרו מומין עליו את הגוי כותיה דר' עקבא . הכ"ז ז"ל . וזי' פי' דהלכות בכורות פי' י"ד ויטור י"ד סימן ט"ז: ג' בהבשה שבת עובריה וכו' טהור . חוס' פי' הניקח בהמה דף כ"ב כחבו דהיינו דוקא כשלא העגיל ראש כפיקה והתא א"ר יוחנן דשיעור כל פיקה הנזכר בהמה הוי כפיקה של טרף שהיא גדולה משל שתי יאל יאל לחון או קמא מנעו כמנעו נבלה ולא חשיב טומאה בלושה: בראש פי' רעו"ל ז"ל בין בהמה טהורה טהור וכו': ר' יוסי הגלילי אומר וכו' . חוס' פי' שור שנגח ד' וה' דף מ"א . בפ' רעו"ל לטון סמתהיל ר' יוסי הגלילי לריך לבטיה דתיב או נפש אבר תנע כלל דבר טמא וכו' . עוד בפ' רעו"ל וזי' נבלת בהמה טמאה משמאה ונגלת בהמה טהורה אין מטמאה . אבר העלוק פי' והכתיב אבר הוא לכס אלכלה הנוגע בנגלתה וכו': האשה שבת ולדנה . ל"א וכן האשה ולא היורה . אך ה"ל יסוק ז"ל הגיה וכן גם ופסקה שחיה מ"מ והיטות: כפוק פי' רעו"ל ולא אחי לטהרה . אמר הלוקח ובגמ' פריך ותימא לחיה לא תנעי ומשני ערודה היא ועסקה בהנליה ויזריה ומתני' אחיה לר' ישמעאל דס"ל עובר מת בזמני אשה טהור הוא ואינו מטמא דליף לה מקרא דכתיב וכל אשר יגע על פני השדה דמשמע כל דבר שהוא גלוי למשועי עובר שהוא טמון דמודה הוא דמדריבין מטמא לחיה משום גורה טמא יהיה גלוי פי' שיוציא ראשו דלא מטמא מדאורייתא והיא סבורה שטידין הוא נמטיה אבל ר"ע פליגי עליה וס"ל דמדאורייתא העובר מטמא לחיה דליף לה מקרא דכתיב ונפסח בנפש אהבו מת שנספס וכל אבר אחר הוי אומר זה עובר שנמטי אשה דס"ל לר' עקיבא טומאה בלושה מטמאה וטהרה בלושה מיטמאה ודלא כהיה מתני' דתנן ס"פ בחרת דמוקואות ומכל מקום האשה טהורה משום דמנע בית הסתרים הוא ור' ישמעאל דריש לקרא דהנוגע בנפש לרביעייה דס בהא מן המת שנטמאה שנספו של ארס חלוייה לרביעייה דס ור' עקיבא ס"ל בפ' שני דלהלות דאפילו לרביעייה דס משני מתים מטמאה דליף לה מקרא דכתיב ועל כל נפשות מת שחי נפשות ושיעור אחד הלך האי דכתיב ביה חד נפש לאו לרביעייה דס אחר ור' ישמעאל ס"ל יש אס למקורא ונפשת דתיב חסר ויו . וקרא דכתיב וכל אשר יגע על פני השדה דריש ליה ר' עקיבא לרבות גולל ודופק ור' ישמעאל ס"ל דגולל ודופק הלכתא גמיירי לה וזי' אהא קרא להויות עובר . וכחבו חוס' ז"ל והאשה טהורה עד שיאל הולד כשלא העגיל הראש כפיקה מיירי דהי העגיל הוי טמא עד שלא יאל הולד משמפחה הקבר דתנן בבלות ס"ו ומייהי לה בהלוקה בהמה אין לנפלים פתיחה הקבר עד שיעגלו ראש כפיקה א"ל ס"ל כתנא דמוספחה דלהלות דלמר אין לולד טומאה עד שיאל לאויר השולל ע"כ . והתם בפ' הלוקח בהמה חרצו חוס' חזוניות ועוד ז"ל דהבא מיירי בזין יושבת על המטה והא דלמרי' דיש לנפלים פתיחה הקבר ביושבת על המטה ר"ע ז"ל וזי' סכ"ה דהלכות טומאת מת ובפ' שני דהלכות שאר אבות הטומאות סימן ב': ד' והוציא העובר את ירו והתכה ואח"כ שחט את אמו הבשר טהור . וזי' בפ' דהלכות מ"א סימן י"א ובפ"א דהלכות שאר אבות הטומאות סימן ב' ג' ובפ' שני סימן ג' י' ס': ה' הבשר כגע נבלה . העובר מנע אבר מן החי שהוא מטמא כנגלה העובר והרועב א"ל אס יאל עובר מת נבלה גמורה הוי האבר מאחר שלא כהרתו שחיתה אמו ר"ע ז"ל . ואיתה דיוחא בגמ' בריש פירקין . ובדף ע"ד ס"ל לר"מ לן קוש דהוכשר בשר העובר לקבל טומאת אכולין מהאבר היולא בדמא דאמייה כשקשהטו הוכשרה היא והוא דשנייה חד גופא ניהו ור' יוחנן דלמר לשנין עומאה חרי גופי חשיבי ס"ל דהוכשר בשחיתה אמו כיון שהיא מותרתו באכילה ובשיתו נמי לטומאה וכר"ס דלמר לשנין בפ' שני שחיתה מכשרת ולא דס . ובגמ'

פריך אמאי בשר העובר טמא והלא לא ננע האבר בבשר אלא ע"י חבורו ואורו מנע החבור בית הסתרים הוא שאינו מראה וטומאת בית הסתרים לא מטמאה לומר ר"מ לטעמיה דתנן במסכת כלים סכ"ו שלשה על שלשה שנהלק טהור מן המדרס אבל טמא מנע מדרס מפני שנגעו זה בזה בערך מחוברין שבו מדרס דברי ר"מ א"ר יוסי וזי' בלוי מדרס ננע זה מאחר שנהלק שברי מנע חבורו אינו מנע לפי שהוא בית הסתרים ומשני האמר עולא עלה דהשת דתתם לא שנו דתחלק ר' יוסי על ר"מ אלא שלשה על שלשה שנהלק דליכא למימר בשבת פרישתין זה מזה קבלו טומאת מנע זה מזה שברי בשבת פרישתין לא יג בזה כדי לטמא נבל ולא בזה כדי לטמא נבל שברי אין בהם שיעור אב הטומאה אבל שלש אצבעות על שלש אצבעות הבהות מבשר גדול שהיה טמא מדרס וחרצו ממנו שלש אצבעות סהרה החתיכה הקטנה מן המדרס שאין בה כשיעור וטמאה מנע מדרס אפילו לר' יוסי דלמר אין מנע החבור מנע דהא בית הסתרים הוא הכא מודה משום דבשבת פרישתו מאביו אי אפטר ללמא: שלא ינע מטע ובשבת פרישה אינו בית הסתרים ומקבל טומאה מאביו שיש בו שיעור אב הטומאה והכי נמי האי בשר בשבת פרישתו מאביו מקבל טומאה אפילו לר' יוסי . רבינא לומר נבל לאו לתחיבה קאי ומס"ה חשוב בית הסתרים לר' יוסי אבל הכא אבר לתחיבה קאי מאחר שהיא אסור באכילה וכל הטומא ליחוד כחודך דמי והרי נוגעין זה בזה ואפי' לרבנן דלמרי בפ' בחרת דמוקואות גבי כל ידות הכלים דכל העגול ליקדך לאו כקדון דמי הכא מודו דחבירו אכולין שהם רכין אינו חשוב חבור וכמאן דמפתי דמו וננעי בהיה דלדי בחר תחיבה ונעמא בשר העובר מן האבא לר"מ כדלית ליה ולרבנן כדלית לכו . ופרסינן בשמא לשולא לאמר טמא משום פרישה הוא היינו דקתיב ונתי' חתכה דלי לא חתכה אין טמא משום דמנע בית הסתרים הוא אלא לרבינא דלמר טמא דכל הטומא ליחוד כחודך דמי אמאי קתיב חתכה ומשני אידי דתנא רישא חתכה ונתי' שחט את אמו הבשר טהור דדוקא חתכה קודם שחיתה דמשמע ששחטה וזרצית לטומאת אכולין לא ננע הא לא חתכה טמא תנא נמי כוסא חתכה אע"ל דנלא חתכה נמי טמא העובר . ובס"פ העור והרועב איכא מ"ד דבי אמר ר"מ טומאת בית הסתרים מטמאה דוקא היכא דכבר הוכשר כוון הכא שהוכשר העובר בשחיתה אמו ועדיין האבר טמא מחבורו בו ועמאו אלא אכ לא הוכשר אינו מקבל טומאה וכדתנן התם מזה הבהמה הבשר לריך הכשר וכיון דלריך הכשר לא הוכשר קודם חתיכה ואינו מקבל טומאה מאביו דהיינו בשר מן האבר: והכתיב אומרים כגע טרפה לשחובה . בשחיתה עושה ניפול פליגי כדמפרש בגמ' דלר"מ שחיתה עושה ניפול פי' ששעת שחיתה כרי הוא כנופל מאלו ואין שחיתו מועלת לו והיא הבהמה מנע נבלה ורבנן סברי שחיתה אונה עושה ניפול אלא מיתה היא שעושה ניפול דלמר קרא אלו אבר יפול עליו מהם שחיתה והיא שחיתה קרא חתיכה הוא לשמוני מלי אי למשועי בחייהם מנגלתם נפקא אלא ע"כ למשועי שחיתה וכו' מיתה עושה ניפול ואין שחיתה עושה ניפול . ותמתי' שגמלאי מונה מלות הסהר את האבר דמתני' ראשון גם שני חסדר את העובר דהיינו דלא כרס"י ז"ל שהתיק רעו"ל . וגם ה"ר יוסוף ז"ל הגיה עובר: אמר לר"מ ר"מ . נמי תניא א"ל ר"מ וזי' מי טהור לאבר זה מידי נבלה א"ל שחיתה אמו א"כ תהיינו באכילה א"ל ערפה הוכיח ששחיתה מטמאה מידי נבלה ואינה מתרת אותה באכילה א"ל אס טיברה שחיתה ערפה הוכיח ואת האבר המדולדל בה דבר שנוסף חסרה וזי' דבר שנוסף חסרה וזי' אלא הרבה מנלת על שאינו גופא יותר ננוסף שברי שנינו הוהך מעובר כשחיתה מותר באכילה מן הטחול ומן הכליות אסור באכילה ובגמ' עוקי ר' יוחנן מחלוקת באבר לעובר אבל באבר דבהמה המדולדל דברי הכל אין שחיתה עושה ניפול וטהור מלמא אע"פ שאסורה באכילה מ"מ דהיא גופא והיא לאו גופא וכדלמר להם ר"מ כהדיא דברייתא שכתבתי אס טיברה שחיתה ערפה אותה וזאת האבר המדולדל בה מלמא כנגלה דבר שנוסף . וה"ל תינין לקמן בפ' העור והרועב סימן ו' נשחטה הבהמה הוכשר האבר והבשר המדולדל בה לקבל טומאת אכולין דברי ר"מ אלמא סבורא ליה לזין בן טומאה עממן כאבר מן החי דשחיתה הועילה להם אפילו לר"מ דפליגי באבר לעובר . והכי נמי הכל מודים דמיתה עושה ניפול וה"ל תנן התם מזה הבהמה שהיו בה אבר ובשר מדולדלין הבשר לריך הכשר מים שאם יגע בטומאה יקבלנה דמיתה עושה ניפול וה"ל בשר הפורס מן החי שהוא טהור והאבר מטמא משום אבר מן החי ואינו מטמא משום אבר מן הנבלה שהיא בשר הפורס ממנו טמא כבית משום דמיתה עושה ניפול וה"ל שנגמרה שפלתה קודם שחטה וזל הוא כמו טרפה מן הבטן ולפיכך הוא אילן נבלה דברי ר"מ וזיכא דפליגי עליה במיתה עושה ניפול אלא ר"מ משנה קתיב התם ומוקמי' ליה אפלטתא אחריתי אבל רבנן ודאי לא פליגי עליה אע"ל דפליגי עליה בשחיתה ואמרי אין עושה ניפול גבי אבר לעובר דהא ר"מ נמי שחיתה אין עושה ניפול בהמה ס"ל כרבנן כדכתיבין: בנין לשרפה ששחיתהה בטהרה . פי' הרמב"ם ז"ל מה שאמר ר"מ כגאון מנין לפרשה ששחיתהה מטמאה אינו על דרך שיתוק עליהם בזה אבל מקשה עליהם כדי שיטעמו שחיתהה לפי שאמרו שהיה לו טעם הכבד ועובר זה לא היתה לו טעם הבשר רק הוא כמו טרפה מן הבטן ולפיכך הוא אילן נבלה ואין מועיל לו שחיתה אמו ע"כ: אף שרפה אסורה . אית דנרסו הכא וטרפה אסורה והכי ניתא ספי: שול לך כה שהבאת . רוב מתני' שטייה בת"כ פי' שמיני ריש פרשה יוד ופירש שם בספר קרבן אהרן מול לך מה שהבאת כלומר מול בידך ראיה זו שהבאת וכפי זה לא תביא ממנה אלא למי שטרפה אחר היתה פשרה וא"כ מול

לך זו לחוד וממין וכו' ע"כ: הרי שנולדה טרפה מן הבטן. מפ' גנמ' שגזרה פרסה מן הבטן דאפילו במיני אמה לא פיתה לה שעת הכושר לישחט ולא חל עליה חורח שהיפה כלל ומסכתה לה בבעלת חמש רגלים דהאי ערפות הוא כה דהאי משגורה ונטן שחור זה ברגלים כהחרכים דאי צידים מוס היו לעיני קדשים ולא ערפם וכדחיק בנכרות פ' שני סימן ז'. עוד גרסי' גנמ' אמר רב חסדא מחלוקת באבר דעובר חי דיש במינו שהיפה מהיני שהיפה חף לאבר היוא לפסחו אבל באבר דעובר מת ד"ל שהיפה עושה יסול ואין שהיפה אמו עשכרתו ורבה אמר כמחלוקת בזה כן מחלוקת בזה ובתבן חוס' ז"ל מחלוקת באבר דעובר חי ובגן שמה דאילו בן ט' בשאר בהמה הוא לר' וטעון שהיפה ע"כ: בן ח' חי וכו'. פ"י בן שמה חדשים ואיירי בבהמה גסה וה"ל דקדק ד' ירחים דאין שהיפה מסהרתו ובפ' ר"ל דמילה דף קל"ז פליגי חלו עליה דר' יוס' ב"ר יבדל ור"ל בר"ל ס"ל דשהיפה מסהרתו והס' מפ' במאי פליגי ע"כ: בסוף פ"י רעז"ל בן שמה חי אם נולד ושהפ' אין שהיפה מסהרתו מידי נכלה שאין שהיפה מוטלת בנן שמה אלא כשהוא במיני אמו יותר בהשחט אמו ע"כ. אמר המחלק כל זה הלכון איני יודע מה מלמדנו ויחור לבון אני רואה אפי' שנאמר שחוסם במטה דבסמוך. ובגמ' רמי עליה דמתני' דקתני לנן ח' אין במינו שהיפה דהא תיבא בת"כ בן ח' חי ויבא שאפ"פ שיש במינו שהיפה לא תהדרנה שהיפה מכל מקום קתני הכא דברייתא דנן ח' יש במינו שהיפה ומשני רב כהנא יש במינו שהיפה דקתני דברייתא אנן אמו קאמר דהא יותר בהיפה אמו אכל חמא לידן מינה דאימיה לא תשיב לה ור"ל פרכא דהואיל ואין שמה שמה שהיפה אין במינו שהיפה קרינן ביה ופרכין ולהאי חמא דת"כ דמינא דלמינה חשיב לה פרכא. וסבר דיש במינו שהיפה קרינן ביה פרסה דשהיפה מסהרתה מנא ליה תישיב ליה מבהמה עמאף דאין שהיפה מסהרתה ומשני נפקא ליה מהאי קרא דתניא וכו' ימות מן הבהמה מקטת בהמה ממטאה ומקטת בהמה אינה ממטאה ואינו זו פרסה ששחטה. והקשו חוס' ז"ל ור"ל דתניא בס"פ ר"ל דמילה לאכלה להביא בן שמה שאין שהיפה מסהרתו וכו'. יוסי ב"ר יהודה ור"ל בר"ל אומרים שהיפה מסהרתו ושהיא כולה לא מיתוקמי בתנא דמתני' דאפי' ח"ק דההם משמע דאי לא לאכלה ח"ל דשהיפה מסהרתו ולתנא דמתני' בן ח' כיון דאין במינו שהיפה ידעי' ליה מבהמה עמאף דאין שהיפה מסהרתו אבל כהנא דברייתא דהכא מיתוקמא שפיר ת"ק דהתם כיון דיש במינו שהיפה אנן אמו מיקרו שפיר יש במינו שהיפה ולא מצי למיחך מבהמה עמאף ולהכי לריך ההם לאכלה למימר דאין שהיפה מסהרתו. ומיחו סוגיא דההם לא אחיא כהנא דברייתא דהכא דרבא מפ' התם דלכ"ע בן שמה חסוד כמת וטעמא דר' יוס' ור' אלעזר בר"ל דסברי כפרה דאפי' דמתה היא דשהיפה מסהרתה הלא גמי דיש עובר בן ח' אפי' דהשוו כמת שהיפה מסהרתו ות"ק דידהו סבר דל"ד דההם אפי' מן הבטן דיש במינו שהיפה אבל הכא גבי עובר בן ח' אין במינו שהיפה ואמא חמא דמתני' משום קרא דלאכלה חסוד בן ח' אין במינו שהיפה א"ל קרא דלאכלה דדריש ת"ק דהם היו אסכתה בעלמא דהא לאבי דמויקי ההם פלוגתייהו דפליגי בהא דר' יוס' ור' אלעזר סברי חי הוא ות"ק סבר מת הוא לריך למר דאסכתה היא דכיון דחשיב ליה כמת בלא קרא אין שהיפה מסהרתו עכ"ל ז"ל: ור' הירושחא את הבהמה ומצא וכו'. פ"ה דהלכות מ"א סימן י"ג ור"ל דמתה היא דשהיפה מסהרתה הלא גמי דיש עובר בן ח' אפי' דהלכות שהיפה סימן י' ובפ' שני דהלכות שאר אבות הטומאות סימן ז' ו' ובסור יו"ד סי' י"ג: קורעו. שאינו לריך שהיפה ומודה ר"מ בהני דאחרנו מכל בבהמה תאכלו ללאו הדשים איכא ולא אורח איכא הלכך לאו בבהמה הוא רש"י ז"ל. וכתב הר"ן ז"ל ומיחו דמו אסור אע"פ שחלבו מותר כדאיתא בגמ' ור"ל דהיינו שטאה לייכא למינמר שריותה מכל בבהמה תאכלו אלא במידי דנר אוכלא כגון חלב ונוד הגסה תאכלו חשיב אבל למו כיון דמשק הוא לא נסיק מבריותא דכל בבהמה דאע"פ דלשכתן אכילה גבי דם אפי' הוא כיון דאיכא לאוקמי אמירי דנר אכילה לא מוקמי' ליה אדם ע"כ. והראש"ם ז"ל פי' ומה שדמו אסור לפי שהוא נבלג בכל הגוף וחשיב כדם האיברים שפירש של הבהמה עמה ע"כ: מצא בה בן ט' חי. חוס' פ' יולא דיון דף מ"ד: וריוב משום אורו ואת בנו דברי ר"ם. בחוספתא קתני והכמים אומרים אין חסוד משום אורו ואת בנו שנאמר אורו ואת בנו לא תשהטו את שטעון שהיפה אסור משום אורו ואת בנו ואת שטעון שהיפה מותר משום אורו ואת בנו ע"כ: והכמים אומרים שהיפה אסור משגרתו. אם אינה פרסה אבל אם היא פרסה דלא מיתחרי בהיפה אמו שהרי היא כאלה מאבריה מיתחרי בהיפה עמו שהוא יותר בשנים מד' סימנים או בושם וקנס שלו או בושם וקנס של אמו ויחיב בירוע ולחיים וקיסה דווצהי סוכה קרינן ביה: ר"ש שזורי אומר. פי' הקומץ רבה דף ל': קרעה ובצא בה בן ט' חי טעון שהיפה לפי שלא נשחטה אמו. ברב האלפסי ז"ל מסיים בה ואין זו משום אורו ואת בנו: ור' בהמה שנחטבה רגליה וכו'. כתב הראש"ם ז"ל והיכא דלחך הרגל כהרביעא בין הכרקים ראייה מפרסי' ז"ל שבהמיו ולי נראה לאסור משום דאיכא לאוקמי מדיוקא דרישא לדיוקא דסיפא דברייתא קתני מן הארבעה ולמטה כשרה הא בארבעה עמה עריפה ובכופא קתני מן הארבעה ולמעלה פרסה הא בארבעה עמה כשרה חדא מייחיה דוקא ואידך לאו דוקא ואוליין לחומר וכו' רש"י ז"ל לעיל פ' אלו מטרות

גבי כזה דאקורי ששחטנו רגליה בארבעה או למעלה מן הארבעה ואין העלם יולא לחון אלמא בתוך הארבעה ולמעלה מן הארבעה דין אחד להם ועוד מדקאמר ובאילו רכובה אמרו בארבעה הכתובה עם הראש אלמא עם התחתון הוא הנקרא ארבעה ולמעלה מן הארבעה דקתני סיני מהתחת הארבעה ולמעלה מן הארבעה סיני מסוף הארבעה ולמעלה והתחת לא קשיא דיוקא דמתני' האדרי וכן לעולם ע"כ האמנאי קרא ארבעה עכ"ל ז"ל וזכיר שיעת רש"י ז"ל כמו שכתב הוא עמו וכבר הביא רעז"ל דעה זו וגם דעת רש"י ורמב"ם ז"ל: מן הארבעה ולמעלה פסולת. בחוספתא קתני ר"ם בן אלעזר מכשיר משכח שכולה לכות ולחיות. וכתב בכל בו סמוך לטוף סימן ק"ה כתב הראש"ד ז"ל בחשונה שאלה דדוקא יולא לחון ששגם בו האור פרסה אבל כשר העלם וחלל הגוף לפנים כשרה שאין האור בולע בו ויש אומרים דילא לפנים כ"ל לחון דמי וזוהיין סימן לדבר חמא כל עקירת חפץ ממקומו הולאה קרי ליה שנאמר גבי שבת ע"כ. ואיחא בר"ם אלו מטרות וס' גדף ל"ו ע"כ ע"כ: וכן שניטל צושת הגידין. וכחבו בתשובות להחכם רבינו יצחק בן רבינו מרדכי בן רבינו יצחק ז"ל וז"ל שראו חכמים משכח שניטלו הגידין לחמא ולא שיהא בו שם שלא כדרייתן שדפסדן יסודו ויחליפו שאר הגוף הא למה זה דומה למהל שאם יטל כשר ואם יקב פרסה דייקא גמי דקתני שניטל צושת הגידין ולא קתני הגידין והיינו דלא מניין בכלל נקובי ואסרי' אלא בכלל נקובי ע"כ נקטור: גשבר היעצם וכו'. פ"ה דהלכות מ"א סימן ח' וכולה מתני' פ"ה דהלכות שהיפה מסימן י"א עד סימן כ"א. ועיין בתשובות הראש"ב ז"ל סימן ק"ס ובסור י"ד סימן נ"ה. ובגמ' ת"ר נשבר העלם יולא לחון אם עור ובשר חופים את רובו מותר ואם לאו אסור. וכתב הר"ן ז"ל דנראה ש מדברי ר"ם ז"ל דף דק דברייתא פירושא דמתני' היא דרוב בשר קיים לתנן היינו עור ובשר חופים את רובו דברייתא ומתני' גמי בשיא לחון היא הא לאו הכי לא בשי' רוב בשר קיים אבל הראש"ב ז"ל כתב בשם רבו רבינו יונה ז"ל דמתני' בשלא יולא העלם לחון היא הלכך כל היכא דרוב בשר קיים שלא ניטל אפי' דליתו חופים רוב עיניו של עלם ולא רוב הקפו כשרה אבל דברייתא כשיולא לחון ומש"ה בשי' עור ובשר חופים את רובו עכ"ל ז"ל. ואם לאו אין שחיטתו מטהרתו. תיבא סי' ז' ויבא פ"ה א"ל אם אין רוב בשר קיים אין שחיטתו מטהרתו וכתב ס"א ז"ל מלמא חס' א"ל דליתו חופים בה שליאי הפש היפה תאכלנה. הגיה ס"ה ויבא פ"ה א"ל וכתב בן מנחם בכל הספרים. וביד שם בהלכות מ"א סימן י"ג. ובגמ' מנא ה"מ דת"ר כל בבהמה תאכלו כלומר כל אשר בבהמה תאכלו לרבות את השליא יטל אפילו יולא מקשה ת"ל איתא אותה ולא שלייתה ופריך מוכיז אין שליא בלא ולד למה לו קרא למימר ולא שלייתה שפיסא דאסורה דשחא יולא בולד והרי היא כילוד ויולא בתריה אולא ולא שריחה שהיפה ומשני קרא אסכתה בעלמא ושקיר קרא לחון מן הסמול ומן הכליות. ועיין בת"כ פ' שמי רס"ג: ואינה בטבאה שובאת ואובליון. לפי שאינה בשר. וביד פ"ד דהלכות מ"א סימן ח' ובפ' דהלכות שאר אבות הטומאות סימן ס"ו. ובסור י"ד סימן ט"ו: דיישב עליה. לאכילה: שליאי שייצאת מקצהה אסורה באכילה. ולא אמרן אלא שאינה קאורה גולד שפנים דהתם איכא למימר שיש שפנים היפה שליא אסרת וגימחה ויולא ושליו ו' של ולד אחר היפה וגימחה בולד ויולא אבל קאורה בו ודאי שליא זו שלו היפה ומותרת באכילה. ואיחא להאי בנא בס"ק דב"ק דף י"א ובפ"ה שריקין ותוס' ר"ס י' בפרק דרפ' ומלתא דף כ"ו: בס"ק ור"ל. חוס' רש"י דכסורות: כך סימן ולד בהרבה. וא"ת מה שפסו בזה ויתר מנחו וי"ם גרמי כסימן כנאף אלא גרמי סימן ולד באשה סימן ולד בבהמה ורבי אומר שיש ליבש משום דתנן בגדה ובכסורות ב' הלוקה בהמה דבאשה היא שפיר סימן ולד דכן תנן התם ובכסה שליא ובאשה שפיר ושליו לכך קאמר דאע"פ דבבהמה לא היו שפיר סימן ולד מ"מ בשליה שיה לאשה חוס' ז"ל. ורש"י ז"ל כתב ס"ג סימן ולד באשה וסימן ולד בבהמה פ"ה שליא מן מקשה אסורה באכילה אפילו מה שהיה פנים בעת שחיטה לפי שהשליא סימן ולד באשה סימן ולד בבהמה וחישיבן דילמא כההוא מקשה דנסיק יולא הראש והוי כילוד הלכך כולה אסורה דשדינן לה בתר ריבא ע"כ. ובפ"ה רעז"ל נראה שרריך להניח הכי גרסי' סימן ולד כו'. והרי"ף והר"ן ז"ל נראה דנרסי כסומן וכו' ופי' הר"ן ז"ל ל"מ היכא דאית בה ולד אלא אפילו לא מנאל כלום בשליא אלא שגימחה הכל חישיבן שמה ולד היה בו וגימחה ובאורו זמן היה ראשו קיים ויולא לחון אלא שגימחה הכל אח"כ דאמרי' אין שליא בלא ולד כי הכי דאמרי' באשה לעינין פומחת ליה ששליא סימן ולד הוא ומתא ליה ע"כ: והבבב"ר וכו'. חוס' פ' פרת חמלת דף ק"ד. ורש"י דכסורות דף כ"א דרפ' ומלתא דף כ"ו. ועיין במה שכתבתי בשם חוס' ז"ל שם בכסורות רפ"ג: משום דרבי האמורי. כתוב בשלטי הגבורים ס"פ כמה אשה בשם מו"ה ז"ל ורש"י שפרשה עושין כך לא התירו דבר שטאה משום רפואה אלא ברפואת גוף אדם ולא ברפואת ממין ע"כ. ובגמ' אבי ורפא דאמרי תרווייהו כל דבר שיש בו רפואה כגון משקה או סם או לחם שחושם על המכה אין בו משום דרכי האמורי. אין בו רפואה כגון ששטין שלא על החליו כגון קבורת שליא בפרשת דרכים ויואל בשם שדומין לנחוש י' בו משום דרכי האמורי כך כתב רש"י ז"ל כאן ובס"פ כמה אשה פי' דבר שיש בו משום רפואה שמיך שיש בו משום רפואה אבל דבר שאינו יוכר שיש בו רפואה אע"פ שיש בו רפואה יש בו משום דרכי האמורי ולא מחזור דשא שרי החס טן של שועל ומסמר הללוב אע"פ

שגמ

שאין רפואתם נכרת אלא ה"ק כל שיש בו משום רפואה ואע"פ שאינה נכרת שרי שלא
 אכרה תורה משום דרכי האמורי אלא אותם מעשי תורה שהט שאין בהם תועלת הר"ן
 ז"ל וניד פ"ד להלכות בכורות סימן י"א :

פרק ה' אותו ואת בנו . פי' דבהמה דאינו נוהג בשוק דלחיב וצור לו שה
 ודרשו ז"ל שור ולא חיה שה ולא עופות . וכוליה פירקין פי"ב להלכות
 שהיטה . ובסור י"ד סימן י"ו : נורג בין בארץ בין בחו"ל . אידי דבשי למיתא
 בחילין ובמוקדשין בפני הנית ושלל בפני הנית שהם לנורג קתני גמי בלרין ונח"ל
 ואע"ג דהוה שלל לנורג דחובת הניף הוא כיון דליכא דוכתא דהוי לנורג כנון בראשית
 הגז דהכי אמרינן בשלוח הין דלארץ ונח"ל כוליהו שלל לנורג לנד מראשית הני
 יבסתי הנית ושלל בפני הנית דכולהו הוה שלל לנורג לנד מאלוהו ואלו בנו דלימטרין
 דה"ל כיון דבעינן קדשים כתיב לא ינהוג אלא בזמן דליכא קדשים תוס' ז"ל : שניהם
 בשרין . כתב הר"ן ז"ל . וככות בשלכות גדולות דקמא שרי למיכליה לאלתר וכתרא
 אביר דכתיבה ליומיה וקנס הוא שלמד הרב ז"ל ממעשה שבת ע"כ : הראשון וכתרא
 חורב ושניהם פסולין ושניהם סופגין את הארבעים . ונמרח אל"ף ארבעים כולה
 גמי' דל"ג כר"ס מומא מדקתני קדשים בחוץ הראשון חייב ברת ושניהם פסולים
 ושניהם סופגין את הארבעים כו' וכן גמי אקדשים בפנים כו' ופרכי' גמ' פשיטא
 דהכי איתא ושמינן שהינת קדשים אילמטרין ליה פד"ל שהינת קדשים שהינת רלויה
 הוא דהא אי נחר וזרק דם לא משתרי בשר וכי שהט אשתרי בשר ושניהם רלויה
 הוא קמ"ל ופרכי' הוה האי שני דקדשים בפנים לינקי גמי משום לאו דמוחור וכן
 דאע"ג דלא אכריז מתייבא אשמיטה מיד דכילפי' בתמורה ושמינן לאו נוכריא לא
 קתני ויהוי דני קדשים בחוץ קתני ושניהם סופגין את המ' וראשון לקי משום שהם
 בחוץ דלא נוכרה הוא שאני ההם כיון דליכא לאו דלוחו ואלו בנו חביב לאו כפ"ה
 אבל הכא דהא איכא לאו דלוחו ואלו בנו לא חביב לאו נוכרה . ור' זירא ז"ל כתי
 לנחוסר זמן שהכתוב נתקו לעשה דלחיב וגמיון השמיני והלאה יראה מיום השמיני אין
 משקרא לא לאו הנא מכלל עשה עשה : ב קדשים בחוץ ובפניה הראשון חייב
 ברת ושניהם פסולין ושניהם סופגים את הארבעים ק"ל ז"ל : השורש ונמצא
 מ"רפח וגו' . בחוס' פ' מרובה דף ע"ו ובספרי פסיק דהש"ש ומלא ספרה פסוק מקרא
 דכתיב מאז זובחי הנזה פרט למרפס : השורש פ"ת השאת וגו' . פי' בתרא דכרתות
 דף כ"ה . כפי' רש"י פ"ת השאת ועגלה ערופה ליהי משנה . אמר המלקט הקשו תוס'
 ז"ל ולמה דקח הלמדא לומר דעגלה ערופה גמי אינה משנה למה הנאי הוא כדאמרי'
 ב' בתרא דכרתות דתנאי פליגי בכתי ובתנאי ב"ס רש"י ז"ל ב' בתרא דאוסה
 סי' ז' ודרשו ז"ל ד"ל דקבלה היתה בידם ק' . ותכתיב מריבויין . פי' מאיר סן
 הכינים דגמרי שהיטה שהיטה משמתי בידם מה שהם שמיטה פסולים רלויה שהם שמיטה
 לחיבו כרת משום שזיט בחוץ אף הכא כתי שמה שמיטה לחיבו מלקות ומשום דראה
 רבי דבריו של ר"מ בלוחו ואלו בנו שללו בלשון חכמים ור"ס גמר מסכות שבת והכן
 מה להלן שמיטה רלויה כדכתוב כי אהי יאכלו אף כהן שמיטה רלויה ותמהו סתב
 ה"ל יהוסף ז"ל ס"ל גרסי' כמשנה ר"מ מתייב ור' שמעון פוסק ע"כ . כתוב בחו"ס
 ונחבננה פי' הר"ב ז"ל שלא מדעת דלוחו ומערך גמי מתכבול ביד וכו' . והשתא
 ע"כ הר"ב ז"ל ונחבננה בלא מדעת כלומר אפילו שלא מדעת הו' עכ"ל . ק"ל לע"ד
 דנאי והשתא דקאמר לנפולם הכי פירושא דודאי דמתני' לא זו אף זו קתני :
ד קודם צבא דשנים שלקחו נרין לכתוב סימן הדלית כמשנה . ובפי' רש"י קודם
 לאון המתחיל איהו : ה קודם צבא דשחט פרה נרין לכתוב סימן ההא ובפי' רש"י
 נרין לנדרשו קודם דבור המתחיל סוכה שמיים . ועיין בתורת כהנים אבוליה פירקין
 כפי' אמור פירש' ח' ובספר ח' : שהם פרה ואח"כ שני בנייה . מאלתי מונה
 שהשחט פרה ושני בנייה סופג סמויים : שהם שני בנייה ואת"כ שהשחט סופג את
 הארבעים . גמ' דכתיב י"א ינק דבנו ואורו חייב מידכתיב לא תשחטו לנורג ריב
 כותיר את שנים אין את שורש האם ובין את שהם הפה ולא משכחת לה שנים עובדים
 אלא בשלם בהמות והא כילד בת ואם ונת דליי אם ושני בנייה למה לי קרא פשיטא
 מה לי הד ומה לי תרי דכי היכי דמתייב אהאי מתייב אהאי ואי נפרה ונחה ונת
 בתה פשיטא תריוויו אותו ואת בנו ניהו אלא ע"כ באלה שוחט פרה והשני את אמה
 והשלישי את בתה קאמר לאשמועינן דלכנו ואורו גמי מתייב ופרכי' והא מבעי ליה
 דאי כתב רחמנא לא תשחט ה"ל חד אין תרי לא ולא אחד שחט את האם ואחד
 שחט את הבת אפי' אחרון פסוק קמ"ל דאפי' תרי האחרון חייב משני איכ לכתוב
 רחמנא לא : ש"ש דמשמע לא ע"י אחד ולא ע"י שנים לא יכיו נשחטין מאי לא
 תשחטו דמשמע לתריוויו עבדי אסורה אלא ש"מ תרתי דרשות . ועיין עוד על זה
 כמה שפולס בספר הלכות יורה דעה ראה סימן י"ז : שרמיה ואת בת בתיה .
 ירושלמי ר"פ נושאין על האנוסה ור"ס הנשרפין . ועיין במ"ס כ"ס' דכרתות סימן
 י' . כפי' רש"י סימכוס אומר סופג שמיים וכו' . ועי' וה"ל לרישא וכו' . אמר המלקט
 בן פי' רש"י ז"ל ועוד פי' תוס' ז"ל וסיפא נקט משום רבותא דרבנן דלע"ג דליכא
 פתי שמות דלוחו ואת בנו דכתיב ואורו לא לקי אלא ארבעים כיון דתרייבו מהד קרא
 דלא תשחטו ע"כ אבל הר"ן ז"ל כתב ונ"ד להיטא לעיל בשחט שני בנייה ואח"כ
 שהשחט דהשחט חד מעשה הוא וחד שם הוא דאין מתחייב על שניהם אלא משום בנו
 ואורו אבל הכא חד מעשה ושני שמות ע"כ . ובגמ' צבא מתייב אפי' מרב יוסף מ"ס
 דסומכוס משום דקסדר בעגלמא אכל שני זיתי חלב בהעלם א' חייב שתי חסאות וה"ל

דמחייב בהתראה א' ובלאו א' שני מלקיות ונדין הוא דלשמי' בעגלמא מילתיה
 דסומכוס היכא דאין גופים מוחלקים כנון בפני זיתי חלב והאי דקמ"ל צבא להודיע
 כהן דרבנן דאע"ג דגופים מוחלקים פטרי רבנן או דילמא קסדר סומכוס בעגלמא אכל
 שני זיתי חלב בהעלם א' אינו חייב אלא א' והכא היינו עומא הוילין וגופים מוחלקים
 ע"י שתי פרות באין לו שתי מלקיות הללו ושמי' ליה אפי' קסדר בעגלמא אכל שני זיתי
 חלב בהעלם אחד חייב שתי חסאות מומא דתנאי וכו' וטור דתנאי וכו' וכולהו דמי
 להו : ר' ברי' פירקין בשנה הבכור וכו' . ור' פ' בתולה נשאת דף ס' . ובגמ'
 פ"ק דע"ז דף ה' . ושם פי' רש"י ז"ל ע"פ האחרון של חג מפני שהיא יוב השלמת
 הקרבנות של החג דתמן מי שלל חג וכו' וי"ד גימין משום פסחים . ערב עזרת משום
 שלמי תגינה ועולת ראה וכן ר"ה י"ט הוא ואוכלין בשר ויום הכפורים [דג"ה תוס'
 ס"פ כירה הכריחו ממחתי' דבני גלילא הוה עטירוס כיון שהיו מרבין כשעודם] גמי
 משום כל האוכל וזותה בשחטה בו וכו' ע"כ ותוס' ז"ל כתבו שם וי"מ דנהיך ד'
 פירקין פירקין רבא כו' [ע' בחו"ט] וז"ל הכל בו סימן ק"י כי בלמח דב' פירקין אלו
 דרך העם להרבות כשעודם ע"פ האחרון של חג להרבות שהוא רגל חביב בפני עצמו
 ועוד משום דאמרינן מי שלל חג ביום טוב האחרון של חג טוב אינו חוגג והיה דרכן
 להרבות בשמחה וע"פ הראשון של פסח משום תגינה י"ד שיהיה הפסח האכל על השבע
 וערב עזרת משום כבוד יום מתן תורה וערב ר"ה לסימן טוב לכל השנה כדאמרי'
 סומכא מילתא היא ולא ימכור יום או יומים לפני אלו הימים אינו נרין להודיע אפי'
 ימכור שתיים ביום אחד ע"כ : צריך להודיעו . גמ' מהא א"ל הודיעו בלרין וזאת
 ואינו נמנע : א"ר יהודה אימתי וכו' . מדברי רש"י ז"ל נראה דר' יהודה אכלהו
 ד' פירקין קאי אבל בתוספתא משמע דלא קאי ר' יהודה אלא אערב יום הכפורים
 בלמוד דאמרי' ההם - א"ר יהודה דר"ל בזמן שהל יום הכפורים להיות בשני בשבת אבל
 אם חל להיות בלמוד מכל ימות השבוע אין נרין להודיעו מפני שהו יכול לשחט היום
 וזה למחר כלומר לכשחל יום הכפורים להיות בשני בשבת אפילו לקח האחד בע"ש
 והשני בלחד בשבת ביום שמיטה שוחטין בלחד בשבת שאין אחד מקדים לשחט
 מע"כ אבל כשחל יום הכפורים בשאר יום השבוע כל שיש ריות אין נרין להודיעו
 דחילין שלא ישחטו שיהיה ביום א' שעשוי הוא לשוחט שני ימים קודם ומדמפליגי
 ביום הכפורים ש"מ דביום טוב ליכא לאשלוני שלל הלוקח לנורג יום טוב אינו שוחט
 עד יום טוב עצמו לכבוד יום טוב ומיהו אי חילקש יום טוב בשבת איכא לאפילו
 ביום טוב כי היכי דמפליגי ביום הכפורים וכתב הרמב"ן ז"ל דמאי דאמרינן דבד'
 פירקין הללו המוכר בהמה לחבירו נרין להודיעו היינו לומר שאם לא הודיעו היה המקח
 שעות שדבר ידוע שלוחטה ביום טוב הוא לוקח אלא בשאר הימים אין המוכר
 נרין להודיעו מיהו להודיעו לנורג אלא אחרים כתבו עטרי' נרין לנורג משום
 דליכא פסיקי טובא . שמה אין לה אם לנו ואת"ל יש לה אם ומכרה שמה לא לקחה
 לשמיטה ואת"ל לשמיטה שמה מכאן ועד עשרים ימים ולזה הדעת אפשר שהמוכר שידע
 שמכר נרין להודיע אף בשאר ימות השנה כדי שלא יבטל הלווקח על ידו אלא שאם לא
 הודיע לא הוי מקח שעות . הר"ן ז"ל : ומורה ר' יהודה . הימא למאן מודה דאימתי
 דר' יהודה לפרש הוא כדאמרי' בפ' זה בורר תוס' ז"ל . ובספר יריאס כתב כפי'
 קב"ה לריבין אנו לפרש מלגל מיימי מיהא דיוצתא לר' יהושע בן לוי ולר' יוחנן
 שמעי' דליכא דלא תני הכא אימתי אלא במה ע"כ פי' דנין ריב"ל ובין ר' יוחנן
 ס"ל דאימתי לפ' עיין בפ' זה בורר דף כ"ה . אבל אי גרסי' הכא במה לא קשה אלא
 לריב"ל דלמר דנין אימתי בין במה אינה אלא לפ' ושם קאמרי' דרמי בר חמא ס"ל
 דגם אימתי הוי לתוק נמלאו שלשה מהלוקות בדבר דר' יוחנן ס"ל דאימתי לפרש
 ובמה לתוק ועיין במ"ס בפירקין דלקמן סימן ו' . ובגמ' דברייתא לא תשחטו ביום
 אחד רבי ואמר יום אחד יום המיוחד ששון כרוו מלאך . אמרו ב"ד פירקין בשנה המוכר
 בהמה לחבירו נרין להודיע פי' רש"י ז"ל וי' מהא יום המיוחד ששון כרוו מלאך
 מיוחדים יש בשנה דהיינו ארבעה פירקין שהמוכר מוזהר להיכיר ולכרוז אמה מכרה
 לשחוט קרי ביה לא תשחטו לא תגרוס לה להשחט ביומי הללו היא ובגם א"ל מדכתוב
 יום אחד דמשמע יום מיוחד למאי יהידיכו אי לאו להשעין כרוו ע"כ : א קודם צבא
 דבארבעה פירקין אלו נרין לכתוב במשה סימן י' . ובפי' רש"י נרין לטבחן קודם
 דבור המתחיל משחיטין : בארבעה פירקין אלו וכו' . מה שפי' רש"י הוא פי' ה'
 אלעזר בשם ר' יוחנן וגם רב שמואל בר רב יחא אוקמה לכולה מתחיתן בשלל משך
 וכגון שזיכה לו המוכר ללוקח את הסור ע"י אחר שלא בפני הלוקח ואמר לו זבד בשור
 זה לפלוני להיות לו צדיגר בשר הלך בד' פירקין אלו דכות הוא לו דהא לא פני
 ליה לתייב בלא בשר וכן לאדם שלא בפניו אכל בשאר ימות השנה דחוב הוא לו
 ולהוציא הולאות הפסד הוא לו אין חנין לאדם שלא בפניו דאין אדם נעשה שית
 לחבירו שלא מדעתו להסכירו אכל להריוויו אף סדרי דמחא ליה לשיכר זכין ואין חנין
 ואתא למתני' ס"פ הלון . וביד ספ"ג דהלכות מנירה . ובמור ח"מ סימן ק"ל .
 וכמו שם בספר מפה על השולחן ובספר הלכות י"א מי שכתב דבוא דבין הנית
 משות על יין לקדוש בערב שבת דקנה דכל כי האי גוונא העמידו חכמים דברייהם
 על דין תורה ע"כ : ה קודם צבא דיום אחד נרין לכתוב סימן ח' במשנה וגם צפירת
 רש"י : פועשה בראשית . ויהי ערב וי' בוקר ברישא ערב והדר בקר רש"י ז"ל :
פרק י' בסוף הדרם וכו' . עד סוף הפרק בת"כ פ' אחד עשר דפרשת אחרי מות .
 וביד פי' דהלכות שחיטה . ובסור יו"ד סימן כ"ח : ונורג בחיה ובשוק .

בכל בו סוף סימן ק"ח טעם למה זכו היה לנכות דמן יותר ונבחרות לפי שבהספלה רבקה את עמיה מעל הגמל כשראתה את יצחק נשרו בתולדותיה והיה יצחק חושד לאליעזר שגא עליה וספר לו הענין כולו שנאמר ויספר הענין ליצחק והביאו אל המקום שנספלה והראה לו דם בהגולות כי באתה חיה אחת ושומרה אותו שלא לקקוהו הכלבים וספר היות שהדה ופיה לזאבי אריה היה שגא ושמר אותו ולכן זכתה כל חיה נאלכת לנכות דמה ועוף נמי לפי שלמד לקין לקבור הכל אחיו כמו שמפורש בתנחומא ע"כ: בחולין אבל לא במדבר שוין. או בקדשי מונח דלמר קרא וספק וכסה מי שאינו מחוסר אלא שפיכה וכסוי ילאת העצם העוף שאע"פ שראויה לאכילה לכהנים מהחוסר שפיכה גרירה מעל קיר המונח וכסוי ואי בקדשי נזק הבית שהן אסורין בהנאה אם שהטן פשוטין מכסוי לר"מ משום דנע"י העמדה והערכה ואינו יכול לפדותה אפילו הן קדשי נזק הבית כדליתא בגמרא בפ' בתרא דתמורה ואע"ג דלר"מ שחיטה שאינה ראויה לאכילה שהם שחיטה רבי היא וקטוב לה אליבא דהנאי וס"ל בשחיטה שאינה ראויה וכו' וכו' וכו' דלמר כהנייה להם סימן ג' קדשי נזק הבית צבי העמדה והערכה. ואכ"ל כוליה לר"ס דלמר כהנייה להם סימן ג' קדשי נזק הבית צבי העמדה בכלל העמדה והערכה ומפיק לה דפטורים מכסוי דלמר קרא וספק וכסה מי שאינו מחוסר אלא שפיכה וכסוי ילא זה שמחוסר שפיכה פליים וכסוי ומר בר רב אשי מיימי לה מקרא דכהני חיה או עוף מה חיה סתמא אינה קדש שאינה ראויה להקריב אף עוף אינו קדש: במוטות ובשאינו מוזהב. פי' בקדושת דמשום שלוח הקן אינעריך ה"ל למיחתי באתו ואת צבו ופסוקים וכלל הכשר ונראה לפרש דלינעריך למחמיה הכא נטום דכהני כי יוד דלא תימא דוק צבאו מוזהב קמ"ל דאף במוטות כהני ולא כתיב יוד מכל מקום כדליתא בגמרא. תוס' ז"ל: ואין שוחטין אותו. טור א"ח סימן ת"ל"ה ב' וקדשים בחולין וכו' ר"מ פהייב. ללא כהני' לנע"י דקדשי בחולין אבל לא במקדשים וכדכתיב' בנתיבות דלעיל. ועיין בהוס' דפירקין דף פ"ד דנזב המהיל מה חיה שאינה קדש: השוחט ונתבבלה וכו'. פי"ק דמכילתין דף י"ז וכו' ע"י: ג' ואדריים רואין אותם הייבים לבכות וכו' פטורים מלככות כ"ל. ופי' הר"ן ז"ל פטורין מלככות הרואין הם מגולה ואע"ג דהן קמן שחט ולא כיסה ורואו אחר חייב לנכות הכא פסוק: וכן לעבין אותו ואת בנו וכו'. פי"ב דהלכות שחיטה סימן ד': ר"מ פתיר לשחוט. דס"ל ללא שחיטה היא כלל ונבלה גמורה היא ונדחת בנתיבי דלעיל השוחט ונתבבלה בידו הנוחר והמקטר פטור מלככות אפי' לר"מ וכן נמי תנן בפירקין דלעיל פטור מכות איתו ולא צבו אליבא דר"ע ורובן חסדי לה שחיטה מספק לחייבו כסוי וגם שלא לשחוט אחריהם להתהלל דמספקא לכו אז רוב מעשיהם מקולקלים או אי רוב מעשיהם מהוקטים. והלכה כר"מ: ובודדים שאם שחט שאינו סופג את הארבעים. דהתיראת ספק היא. ובנזב י"ד סימן י"ז וסימן כ"ח: ד' שחט טאה חיות במקום אחד כסוי אחד לכולן. כבוד יו"ד סימן ט"ט: ר' יהודה אומר שחט חיה יבסנה ואח"כ ישרוט את העוף. מפ' בגמרא דלע"פ שמפסיק בנכסיו דם החיה קודם שישחוט העוף אע"פ אינו נזיר לחזור ולנזק על שחיטה העוף לאחר כסוי. וכתב הר"ן ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל דמדלא אמר ר' יהודה שחט חיה שחוט העוף ויבסנה חיה ואח"כ העוף דמכיל למד הרב"ד ז"ל לומר דכל שמתעורר חילוקין מן צדד נזיר לנזור מהו ראשונה ואח"כ יתחיל בנזיה ואע"פ שאין הלכה כר' יהודה גמרי' מינה לרבנן דל"ס סח בין חיה ועוף קרי' לנזר וכו' יהודה כיון שהפסיק בשחיטה הוו להו שתי מלות ולפיכך יבסנה ואח"כ ישחוט ע"כ: וראוהו אדר חייב לבכות. ומשמע לע"ל שהרואה הם מגולה חייב לכות אע"פ שלא ראה אותו שחט אם צדי לו כסוף דם של שחיטה חיה או עוף וכן משמע מפ' הר"ן ז"ל שכתבתי בנתיבי דלעיל: בסוהו ונתגלה: פטור מלככות. פי' לולב הנזול דף ל"ג. ובס' דל' הלל דף מ"ז. כסוהו הרורח הייב. פי' כל הלל דף מ"ז: דן או ברם החיה. פי' הרמב"ם ז"ל שרואה לומר בחיה טמאה לפי שאם היתה טמאה הכל מוכימין שחיבה לכות ע"כ. ורש"י ז"ל פי' הקו של חיה כמו שהענין דע"ל וע"ל יתכן עוד לומר הקו של בהמה כהיה ורישא מייירי בדם בהמה שחטה. אח"כ ראיה שכן כתבתי בפ' התערבות סימן ו' בשם תוס' חילוניות: ד' דם הניתו וכו'. תוס' ס"פ חנון ובגמ' ריש פירקין: א"ר יהודה אימתי וכו'. הקשו תוס' והר"ש ז"ל אמר' פסוק ר"ת הלכה כר' יהודה לפרושי קא תלי' דל"ע דאך רב הסדל ורמי בר חמא ס"ל דהוה דלפילו בנתיבי' הו' אימתי היתו היכא דמוכה וה"ל מוכח דנתיבי' בא לחלוק כמו שמפורש בצרייתא דח"ק אמר כל דמו משעה ר' יהודה ס"ל מקאת דמו משמע ומוהו י"ס ללא גרסי דבזרי ת"ק כל דמו. ועיין במ"ס פירקין דלעיל סימן ו'. ועיין בספר יראים סימן קכ"ח. אח"כ בגמתי מפ' הר"ן ז"ל שיש ג"כ נוסחאות בגמרא שאין הם כלל ועיקר בנייתא בגמ' דפליגי בה ר' יהודה א"ת"ק וכו' ר"י ז"ל לא הביאה ע"ס. ובצרייתא פליגי רשב"ג דל"א דחייב לכות כלא כסה דם הנפש אלא כיסה דם הנפש פטור מלככות ובהא פליגי רבנן סברי דמו כל דמו ור' יהודה סבר דמו ואפילו מקאת דמו ואפילו שהא דם הנפש לא צבי כסוי אלא מקאתו ורשב"ג סבר דמו המיוחד בעיניו כולו: ד' בלל' אמר רשב"ג דר' שהוא בגדל צמחין בכסין בו כ"ל. וכתבו תוס' ז"ל לא לפלוגי אחא אלא לעשות כלל וכו' והא חרימי און מגדל אמחים כדמשמע בגמרא דלמר סיונה כי חרימי זליק' הנאה מינה ואומר רביע תם דלעולם מגדל וליכא הגאה מינה דקאמר היינו

שאינה מנוחה כדי נפילה ע"כ וכן כתב ג"כ הרא"ש ז"ל דרשב"ג מפ' ח"ק ולא פליגי: גרסי' בגמרא דרש רב נחמן בר רב הסדל און נמסין אלא דבזרי שורעים בו וממיהו וכתב הר"ן ז"ל וממתי' ליכא למשמע דיש לך דבר שמגדל דבר שלמה בו כבר ואינו מלמיה ויש דבר דבשורעים בו אינו מלמיה עכ"ל ז"ל כפי מה שנתחוו מוגס: ועיין בבית יוסף וירא דעה סימן כ"ח שכתב בשם הר"ן ז"ל דרשב"ג לפלוגי אחא ושכן נראה מהרמב"ם ז"ל שלא הזכיר אמחים וכזה הוא ז"ל שגם דעת הרשב"א ז"ל נראה כן בחורת הבית הקלר שלא הזכיר שם מגדל אמחים וכתב עוד לפני דברי המפרשים ז"ל דרשב"ג לפרושי אחא. רב נחמן בר רב הסדל בא לפרש דברי רשב"ג דבר שהוא מגדל אמחים מכסין בו היינו דוקא בזריעין בו וממיהו שלא קורא מגדל אמחים אבל אם זורעים בו ואינו מלמיה אע"פ שכתמשימין בו למהם הוא מגדלן און מוכסין וזוה קורא אינו מגדל אמחים עכ"ל ז"ל:

פרק ז' גיד הנשה נודח בארץ וכו'. גיד רפיח דהלכות מאכלות אסורות. ובגמ' מסיק בנולדות קדשים עסיקי' ואשמושי' הנא דידן ללא קדשי צמיח אמן אלא בזהים פי' בינתיים הלכך איסור גיד נובח כזולן משום דליתו קדים דטוב בשליל ותו לא פסק דלא תימא בשמי אדמיס ואיסור מוקדשים קדים כדלמרחן כנסל שלא נתקשרו איבריו בנידים למשעה שזכר הוא קדוש ועדיין לא נודח בגיד דהא חזיק דליתר עובר קודמת ליתר גיד ותו לא התי איסור גיד וחזיל: בירך של ימין ויברך של שמאל. גמ' מתני' דלא כר' יהודה דהניח ר' יהודה אומר אינו נובח אלא בלחת והדעת מוכרת שהיא של ימין דכתיב הירך המיומנת שביד ורובן ההוא לאשמועין דלוקא גיד הפנימי הגדול הנמצא בתחלת פריעת הירך כקפסום איסוריה בלתייה ירך פי' שיקוקמתי ושרשו מתפשטין כזוליה ירך לאסוקי חילוף דלא. פי' פנימי קרי לנד שכלפי ירך ונפרתו וחיין נחול לרובח הסופי גיד קלר כגד חילוף של ירך. ובתראשית רבה פרשת וישלח פרשת ע"ח גרסי' ר' יהודה ור' יוסי ר' יהודה אומר באחת מהם נע ונחת מהן נאכרה ר' יוסי אומר בלחת מהן נע ונחתין נאכרו אית תנא הני הדעת מוכרת שהיא של ימין כדברי ר' יהודה ואית תנא חני הדעת מוכרת שהיא של שמאל מ"ד הדעת נוטה שהיא של ימין ונע בקף ירכו ומ"ד הדעת מוכרת שהיא של שמאל שנאמר כי נע בקף ירך יעקב ע"כ ויש להסתפק אי ר' יוסי הוא ת"ק דהכא לגמרי הוא ואינו דבין יותיה ס"ל אבל צמחשה לא או שמה הרי הנאי אליבא דר' יהודה ע"פ דמפרשים גם אם יש פטוחה סס: והלכה ודאי כרבנן דטוב מן התורה בשניהם ואם אכל שניהם לוקה שמיים לדעת חכמים ודחתן בסמוך פי' ג': שאין לו כף. סביבות פסם הקולית העליונה כשר סביב סביב צמיגול כל כשר גבוה ועגול קרוי כף פולח בלע"ז. וכתבו בספר לקח טוב פי' ויחלו כי נע בקף ירך יעקב נראה זה מיהר שהרי נאמר ברישא דקרא על כן לא יחלו וכו' אלא בא ללמדו דין דרוקא מי שיש לו כף נובח בו איסורו לא למטויה העוף שאין לו כף כשהכר על הקולית כרוחיה הוא ואינו דומה לקף וזה ללמד ממה שאמר ב' פעמים כי כדלמרחן ע"כ: ונוהג בשליל. [הגה"ה] בספר הלכות בורה דעם סימן י"ג כחוב גיד השליל שהוא מותר ל"ל דעממא ללא מיקרי גיד הנשה אשר על כף הירך דירך השליל לא מיקרי כף ירך שהיא הגיד אסור משום גיד דידיה דלא פליגי בהמה לא מיקרי לבע"כ בעודה בחובה ואם אין כאן בהמה כ"ס דירך און כאן ואי משום האם הא אין זה הגיד על כף ירך של האם ואין זה אלא כשאר גידין דידים כ"ל ע"כ ונ"ש עוד בהגה"ה. וכתב עוד בסמן ס"ה סיף ח' ז"ל ואין לתמוה מ"ס דגני מתנת אמרי' שמתניין לכהן זרוע הימין מדכתיב הירוע בה"ל דדרשינן הירוע המיומן והכא גני גיד הא נמי כתיב הירך בה"ל ולא דרשינן הירך המיומן ללא דמי דהתם הוא מיוחדת הוא דה"ל למיכתב ונמן לכהן זרוע יגו' לק' דרשינן הא הירוע המיומן אבל הכא הוא אינה מיוחדת כי מלת ירך קא"י על מלת כף וכולל לומר הירך כלומר באיזה כף אמרתי בקף של הירך לאסוקי כף אחר שבבהמה במקום אחר דודאי הרבה מקומות יש בבהמה שהכשר עגול כמין כף וזרין הכתוב למעטין ולומר בקף של הירך ואם לא היה כחוב בהא הדבקות היינו יכולין לעשות ולפרש לא יחלו בני ישראל את הגיד אשר בקף ר"ל לא יחלו טום גיד שיש בבהמה במקום שיש כף דהיינו כשר עגול וגם כל גיד שיש בירך אפי' במקום שאינו כף לא יחלו לפיכך הירך החורה לכתוב כן ה"א הדבקות להדביק מלת כף במלת ירך להח' הבדל בקף ולומר באיזה כף אמרתי בקף של הירך ולא בקף אחר ג"ל. א"ל הכא דרשי' נמי הא וילפי' מינה שאינו טוב אלא בגיד הפנימי הסמוך לעצם והוא על הכף ממש כדלמרחי' בסמוך ויהיה פי' הירך בהא היקדשה לומר הגיד שאינו ידוע שמתפשט בכל הירך והוא אשר על הכף ממש וקום לכו לח"ל שידרשין בשלשן הקדש ויתר מן שכל קרוב יותר למידרש מן ההא לפי פשוטו מלמד' מינה הירך המיומן אבל גני הירוע שכתבה תורה הא מיוחדת לא מלאו למידרש מיוחדת דה"ל רק הירוע המיומן ולא דרש אחר עכ"ל ז"ל. ובגמ' אמר שמואל וחלבו של גיד מותר לר"ה מן התורה וסיינו חלבו מותר דקתני מתני' ומיהו ר"מ אסר ליה בצרייתא בגמ' מדרבנן. ופי' רש"י דרש"י לא רש"י לא רש"י אלא רש"י אלא באיזה גמ' דלחסי' לשמואל דלוקי וחלבו מותר לדברי הכל פרכינן עליה חלבו דמחוי או דשליל הא מופלג פלוגי בה דלתיא אפי' ומשינן אלא חלבו של גיד קאמר שמואל וכדכתיבנא וכזה פי' והאפי' ז"ל ג"ל דהאי וחלבו מותר מדברי ר' יהודה הוא למ"ד דקאי לחלבו וה"ק ר' יהודה אומר אינו נובח בשליל וגם החלב של השליל מותר וכן יש לקמו ותכמים אומרים נאמנים עליו

ועל

ואל הלז ע"כ. וביד ס"ז דהלכות מ"א סימן ג': ואין המבחים נאמנין וכו'.
 וכתבו חוס' ז"ל דהא דקתני דנאמנין על הלז בפתח הלז לזרי דלא הלזו של גיד
 ר' יהודה שרי לגמרי ולא שייך למימר ביה נאמנות ע"כ. עוד בגמ' דאיכא דלמרי
 א"ר יוחנן חזרו לומר אין נאמנין אמר רב נחמן בזמן הזה נאמנין ואמר קאי ולא
 הלזו ולפירך בגמ' אכסור דרי ומטי משקרא סברו כר' יהודה דלמז לא דעבי
 הטיעה ולפיכך אמרו חכמים דלנאמנין כיון דליכא טריחא הוה סברו כר"מ דעבי
 הטיעה בנתיב דנאמנין וטריחא להו מילתא כמה דהוה דכירי לדר' יהודה וגרידי
 בתריה אמרו אין נאמנין ובזמן הזה שטכחו לדר' יהודה והוחקו המנהג כר"מ אמרו
 נאמנין. וביד ס"ז דהלכות מ"א ובס"ח סימן ז'. ובגמ' י"ד סימן ס"ה: ב שולח
 אדם ירך לנבריו וכו'. כתוב בתשובות הרשב"א ז"ל סימן ח' ומה ששאל ממך הנכר
 בשולח אדם ירך לנכרי אין יתייבב עס מה שאמרו אסור לתת מתנת חסד ואמרת
 לו דהיתא שולח ירך לנכרי לא לתת אלא לנמול למה שקדם או ע"פ וי"פ
 אמרת ומקרא אלף דבר הכתוב לגר אלא בשבט התנה והכלה או מכור לנכרי וכו"ס
 לר"מ דלמז אחד גר ואחד גוי בין במכירה בין בנתינה ולא אמר הכתוב לגוי במכירה
 ולגר במתינה אלא להקדים נתינה דגר למכירה דגוי וסמך המתי' כר' מאיר ועוד שלא
 אמרו אלא מתנת חסד הא לסנה ואפי' במקום שיעורנו הגוי או יתן לו רבא מותר
 שאין זו מתנת חסד וכן אפי' משום דרבי שלום ואמרי' בפ' בתרא דע"ז רב יהודה
 שדך קורבנא לא לבידנא ביום אידו אמר דענא ביה לזא פלח לע"ז וכן רבא שדך
 קורבנא לבר שדך ע"כ. ועיין בקולן שם מ"ד. ואיתא למהני' בפ' כל שעה דף
 כ"ב. והתם מפרש דמתני' דמשעת מניח דניד הנסה מותר בהנאה לזא כר"מ דלמז
 אין בנידין כ"ט בשר ולא נבלה מיקרו אלא כעמדות דפן עץ בעלמא ולדידיה אט"פ
 שבוהרה נבלה בהנאה למכרה לגוי גיד לא אשהתי בכלל נבלה ופן הוא והחורה חייבה
 עליו אלא ר' יהודה היא דפליגי עליה התם ופ"ל דיש בנידין כ"ט. ואיתא לפנותיהו
 גמי הכא בגמ' אמתי' דסוף פירקין. וכן גמי ר"מ ור' יוסי הגלילי שכתבתי בסוף
 פירקין ס"ל דיש בנידין כ"ט ונכחי הגיד מותר בהנאה אם אין בהנאה של קדשים
 או של שור הנסקל וכן יש בגמ' ג"כ אמרתי ד"ל דיש בנידין כ"ט. ור' יהושע בן
 לוי ס"ל דאין בנידין כ"ט. וכחבו חוס' ז"ל בפ' כל הבשר דף ק"ד דפ"ל כל שעה
 משמע דהאי מתני' איתא כר' יהודה וקשה דהא שולח קתני דנאמנין בהנאה ור' יהודה
 ס"ל דאסור ליתן לע"ז מתנת חסד דהיא ליה דברים ככתבן לגר בנתינה ולגוי דוקא
 במכירה ותרוי' ד"ל דתניא בתוספתא אם היה שכנו מותר מפי שיהא כעבורו לו
 ע"כ. עוד כתבו שם פ' כל שעה דקשה הר"י דלרובינאם הוה מיני אפי' כר' יהודה
 ור' יהודה אית ליה פני' גיד הנסה גיד הנסה אסור לגוי נח וקבעי משום לפני
 שור לא התן משולו וכו' ואומר ר"י דלא קשה מידי דלא קאמר אלא לגוי יעקב דוקא
 דקודם מתן חורה דהא לא נשתה בסובי ע"כ. וביד סס"ה סימן י"ד. ובגמ' י"ד
 סימן ס"ה. ובגמ' מפרש הוה זבין ישראל כגון שהשליח נתנה לו לגוי כענין ישראל
 הוה כהרואה מותר לו לקנותה מן הגוי. ועיין בבית יוסף שם סימן ס"ה דמשמע
 שאינו מותר לקנותה אלא ע"פ ישראל הקונה את ישראל הוה אומר לגוי היא
 מבשר שברה קר נראה ממה שכתב שם בפ' ז"ל ובספ' הרב המגיד ז"ל. ובגמ'
 דייקין כיון דקתני טעמא טעמא מטי שמקומו ניכר מכלל דדוקא בשלימה שמקומו ניכר
 חל החובה לא ישלח שמה ומכרה ישראל ויהא סבור שישלח גידה ויאכלנה גידה והאי
 דנקשה בשולח לנכרי ולא נקשה בשולח לישראל דלא יאמנה החובה רבותא קמ"ל
 דל"מ לישראל דאסור אלא אפי' לנכרי גמי אסורה שמה יחזור ומכרה לישראל וכן
 לליכא דלמרי' בגמרא דמשום גניבה דעת היא רבותא אשמעינן לאפילו לגנוב דעתו
 בל גוי אסור ומדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ה דהלכות מ"א נראה דבגמ' דתנא דברייתא
 בשלימה שרי גיד הנסה גונה בהנאה כר' ז"ל ארבע אמה מסיק דבגמ' דתנא דברייתא
 דבגמ' לא נזר שמה יאמנה לו כענין ישראל אחר אלא דוקא בענה המוכר באפילו לנכרי
 דהתם לישראל טובא קיימי וחזו ותייטיקן דילמא חד מנייהו הדך וזבין לה מוניה אבל
 שולח לנכרי בניתו הוא ומי יראה ואת"ל יראה אדם לא נזרי' כולי האי שמה יאמנה
 זה דכ"ע לא זבני בישראל ותנא דמתני' פליגי אהנא דברייתא וגזר אפי' בשולח לנכרי
 גזירה שמה יאמנה לו וכו' כך פי' רש"י ז"ל. ותוס' והרא"ש ז"ל כתבו עליו דבנתיב
 דחק לפרש פלגי תנא דידן דתנא דברייתא דיש לתמוה דלמה שיהא תנא דברייתא
 מהר"י קולון ז"ל סימן מ' וז"ל בקיבור דיש לתמוה דלמה שיהא תנא דברייתא
 לישא דתנא דמתני' דאילו בנתיב דיש לתמוה דלמה שיהא תנא דברייתא
 בחובה דמשמע שפיר דליידי במקום שהנתיב רגילין לנקר הבשר והכי קאמר שולח
 אדם ירך לנכרי אט"פ שארעו אדם או סנה שעדיין גיד הנסה בחובה. ולומר שעדיין
 לא ניטל גידה ושולחה לנכרי כמות שהיא אבל דברייתא לא קתני הכי אלא קתני השולח
 ירך לחברו וכו' חחובה לריך לטול ממנה ג' ושינה לשון המשנה דלפי כגון לשון
 המשנה הכי ה"ל למתינה השולח ירך לחברו שגיד הנסה בחובה שלמה אין לריך וכו'
 אלא ודאי משום הכי תפס זה הלשון ולא לשון המשנה כדי לאשמעי' דליידי אפילו
 במקום שרגילות הוא שוקקין מן המקולן בלי נקור ומש"ה פסיק ותני דאין לריך
 ויטול ממנה גיד הנסה והכי דמי שרגילות הוא שהנחה מוכר בלי נקור כגון שהגוי
 קנה בשר השחוס מטעם ישראל וחזר ומכרה לישראל שרי רגילות היה צמיחה
 דלאמרי' בתר הכי ההוא טעמא דל"ל לחברו וכו' ע"כ: צריך שיביא את בורו.
 בתם מזהר ר"מ דעבי הטיעה ולענין הטיעה התם כר"מ ולענין דלנאמנין התם כר'

יהודה לעיל דקתני והכמים אומרים נאמנין חוס' ז"ל. והכריח הר"ן ז"ל דרך
 חטיעה לר' מאיר לא היו רק משום ישראל קדושים הם נסנו בו איסור ומתי' גמי
 דייקא דחטיעה לר"מ אינה אלא מדכתיב מדקא סתם ר' יהודה למתי' וקאמר כדי
 לקיים בו מצוה נטילה ולא יהיב שיעורא ש"מ דכי הני בדר' מאיר לריך לטול את
 כולו מדכתיב קאמר ור' מאיר ור' יהודה לא פליגי בדאורייתא כלל דקיס להו כמה
 הוה אלא דקאמר ר"מ דלריך לטול את כולו מדכתיב ור' יהודה לית ליה איסורא
 דרבנן בניד כלל ומש"ה קאמר שאין לריך אלא לקיים בו מצוה נטילה מדאורייתא אבל
 אי מדאורייתא פליגי ה"ל לר' יהודה לפרושי כמה מצוה נטילה עכ"ל ז"ל. בסוף פי'
 רע"ל ר"ה שזריך להניח ואין הלכה כר' יהודה: לריך לטול את כולו פי' כיון
 שהתחיל לנקר לריך נקבר את כולו עשה מיד ולא ישתנו עד למחר כי כיון שנטל את
 אין מקומו לנקר יורה שכל כולו עשה מיד ולא ישתנו עד למחר כי כיון שנטל את
 אלא די אם קיים בו מצוה נטילה ואט"פ שאין מקומו ניכר והרואה את הירך יסבור
 שכבר ניטל כולו ויאכלנו אין לחוש בזה כיון שניטל אט"פ שנטלנו בו ק"ח שקלין
 שמוטטין אחריהן עכ"ל ז"ל: דהארב"ל פגיר הנשוא וכו'. גמ' אמר שמואל לא אסרה
 חורה אלא שעל הכף בלבד שנתאר אשר על כף הירך וכו' רש"י ז"ל שעל הכף אט"פ
 שהגיד ארוך אין אסור אלא מה ששייב על הכף כף בשר הסובב את הקולית ודבוק
 לעצם והגיד ארוך ושוכב מקיפו ע"כ אהוה צטר ומש' בגמ' דהכי ס"ל גמי לרבנן אבל
 ר' יהודה פליגי עדיין וטעמיה מדכתיב הירך משמע הירך אכלו ואין בו כזית חייב ר'
 ממנו כזית חייב וסמך מתני' דלא כר' יהודה דתני' אכלו ואין בו כזית חייב ר'
 יהודה אומר עד שיהא בו כזית לכתיב ביה אפילה ואין אפילה פחותה מבשית. וביד
 סס דהלכות מ"א פ"ח סימן ג' ז': אבל כוזה בוית וכו'. ס"פ אהוה ואת גמי
 ובפירקין דף ז"ל. ובידו שלמי ס"פ נושאין על האונה: ד ירך שנתבשל בה
 וכו'. חוס' פסחים פ' כיזר לולין דף פ"ג: אם יש בו גרמי פי' בניד. וביד סס
 פ"ז סי' ז"ב. ובגמ' יורה דעה סימן ק"א: אם יש בה בנ"ש. ה"ז אסורה לאו
 פניו לחדיה משערין דכתיב קליפה כסביבו מסייע לגיד לאסור דמשמע שנמלח
 כאשר כדי קליפה סיוך לו וכו'. רבינו אפרים ז"ל סמך' דלא אמרי' החיבה עממה
 נעשית נבלה אלא בצבד בחלב ארי שפיר ומשמע קלת דאין הרובץ מסייע לשאר
 החיבות אם יש בהם לנטל הגיד אלא הירך לבדו מלמא קאמר אם יש בהם וצדו
 בגמ' וכו' והאי לפירוש הקונט' יתא דפירש פ' כל הבשר גמי סתת חלב וכו' דקאמר
 בגמ' לא שם אלא שיעור ויכסה אלא כי יעור ויכסה וכל החיבה עממה נעשית כגמ' פי'
 הקונט' דכי יעור הקדרה מולך הוא הכסה וכל הקדרה ומסייע כל מה שנתוכה
 לנטל הכסה וכן כי הכסה הקדרה עולות הרתיחות משוליה לפיה ומוליכות הכסה בכל
 הקדרה משמע שר"ל שאפי' החיבה שנטלה הכסה עליה היא מקתנה בחור הרובץ
 אי לא יעור וכסה אין מסייע הרובץ והחתיכות האחרות לנטלה. ומיירי הכא בשלא
 יעור וכסה ולר"מ נראה דכשהחתימה שנטל האיסור עליה היא מקתנה ברובץ לא
 צענין יעור וכסה והתם איירי כשהחתימה כולה חוץ לרובץ דלאו אין מתפשט אלא
 צענין יעור והוא מהו ומהו מלימוד אבל שנו אלא בחתימה מקתנה ברובץ אלא מלמא
 צענין יעור ליה נקט כענין וכסה דלאו בכל ענין הרובץ מכסה כל החתיכות ואפי' היתה
 כולה חתימה חוץ לרובץ והכא דקאמר אם יש בה כ"ט הייט ע"כ שלא היתה בה
 עס הרובץ ס' לנטל טעם הגיד. חוס' ז"ל. ובגמ' אמר שמואל לא שנו דכי יש בו
 כ"ט כל הירך אסורה אלא שנתבשל בה שהרובץ מעלה טעם בכל הבשר אבל נבלה
 בה קולף ואוכל עד שמגיע לגיד מפני שאין הגיד משמע דס"ל גמי תנא
 דמתני' דיש בנידין כ"ט וכן כתבו חוס' ז"ל דרבינא דאמר כולו אשמתי' דלמילוי
 בנידא דשאי' ז"ל דס"ל כהנא דמתני' דיש בנידין כ"ט אלא שהר"ן ז"ל פי' דרבינא
 דאמר משום שזמנו דחמיר מגיד עלמו ע"כ וע"ש וכן דברי רב אלפס ז"ל ורוב
 הפוסקים. וה"ל נוסח לפרש לכוונתו ג"כ דבהא קיימא לן כותיה: כיצד משערין.
 פי' כיון שטעם הגיד כשעם הבשר אי אפשר לידע אם הוא מזה טעם בצבד דבשלמא
 בשר בחלב כיון שטעם זה אינו טעם זה אפשר להבחין אם אחד נתן טעם בחברו
 אבל הכא שטעמם שום אי אפשר לידע הר' יוסף ז"ל: בבשר בלפת. גמ' אמר
 רב הונא בצבד בראשי לפתות פי' רש"י ז"ל ידך של לפת. ולי נראה שראש הלפת
 מתוק מוגזע וטעם הבשר ניכר בזנבות הלפת בשיעור מועט אבל בראשי לפתות אינו
 ניכר אלא בשיעור גמור ע"כ אבל חוס' ז"ל הוכיחו דראשי לפתות היינו שטעמם שם
 בקרקע כמו ראשי שומים. פני' רענ"ל ואינה הלכה דקיימא לן אין בנידין כ"ט אמר
 המלביש כר' ישמעאל ב"ש של ריב"ב והכי ס"ל גמי לר"מ ולר' יהושע בן לוי כדכתבין
 לעיל בסמוך: כבשר בלפת. גמ' א"ר יוחנן כל איסורין שבוהרה חוץ מגיד משערין
 כאלו הן בלל וקלטו פי' רש"י ז"ל כאלו יאסורו בלל או קלטו ולא אמרינן דלישערניהו
 כאלו הן שלפנין וזבנין דאפי' באף כמותם מותנים טעם משום דשיערו חכמים דאין
 נתן טעם באיסורין יותר מבלל וקלטו. אמר רב נחמן גיד בששים ואין גיד מן
 המנין. וכתבו חוס' ז"ל כל איסורין שבוהרה משערין אותן כאלו הן בלל וקלטו
 מלמא נקט כבשר בלפת דקתני בנתיב גבי גיד הנסה משמע דאין שיעורן הוא דניד
 דלא יהיב טעמא כולי האי הוא ומשערין כבשר בלפת אבל שאר איסורין ליהיב
 טעמא אפי' משערין בבלל וקלטו ומדלמך רב נחמן גיד כל משמע דבשר בלפת
 הוה שיעורו כפי' ולפי זה פליגי ר' יוחנן דתרנגא דלעיל דלמך רב איסורים שבוהרה
 [בששים] וכרבא קיימא לן דהוא בתרא ע"כ. אמר המלביש קשה לע"ד דהכא צמימא

דר' יוחנן ס"ה רס"ז ו"ל משערין כאלו האיסור בל או קפלוט אבל במתני' בני בשר
 בלפת פ"י הוא ז"ל רואין כאלו הידן לפחות ואניד בשר וזמא ליפלא דמתני' דייק
 ובמיתת ר' יוחנן הלואן מוכיח וקל להבין: ה' גיד הגשה שנתבשל וכו'. הר"ם
 ז"ל פ"י בפרק דע"ד דף נ"ה. ובתשובת הרשב"א ז"ל סימן תרע"ח והש"י ז"ל
 פ"י בלכות מ"א סימן ד' י"ז ובפ"י סימן כ"ו. ובמור"ד סימן ק': והרומב
 בנ"ט. נ"ט דהכי פירושא בזמן שמכירו משליך הגיד של איסור והשאר בין הגידין
 בין הרובץ בנ"ט ס"י אם יש בהם טעם של הגיד אסורין ואם לאו מותרין
 פ"י ואם לאו שאינו מכיר הגיד של איסור כולן אסורין מפקס ואעפ"כ הרובץ כדיו
 עומד להיות בנ"ט. וכן התפיש נמי סיפא דוכן חתיכה וכו' ובהא יתחא ללא איסורין
 למיתני ברשע בני ידן שנתבשל בה גיד המסא דין הרובץ דודאי עם הרובץ משערין
 וכמו שכתבתי לעיל בתוס' בשם ר"י ז"ל. ולרס"י ז"ל כדלית ליה לאם לא ישר לא
 כיסה או אין הרובץ מסייע לשאר חתיכות לבטל הגיד אבל אם יער או כיסה אר"כ
 דהרובץ מסייע לבטל הגיד וכדכתבתי לעיל: וכן חתיכה של גבילה וכו'. גמרא
 וזריכה דאי אשמעינן גיד משום דבריה הוא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן
 החיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא זריכה. והיא
 דנרסי וכן חתיכה של גבילה ותחיתה של דג שמא וכו' וכן הגיה ה"ר יוסף ז"ל גם
 י"אוי שגיה ברשע ואם אינו מכירו מלת אסורין ונס כסיפא הגיה ואם אינו מכירן
 כולן אסורות וכמדומה לעיל בתוס' בשם ר"י ז"ל. ולרס"י ז"ל אסורין ומלת אסורות והוי מלת כולן היא
 הגורה ור"ל כולן אסורין. וכתבו הרמ"ם והר"ן ז"ל ורב אלפס שלא הביא זו המטעם
 דגיד ותחיתה נראה לומר דחתיכה גבילה כפלה וכומר כמתני' דע"ד דתרחי בעין
 דבר שבמניין ואיסורי הלה וכן מוכח מתוך דבריו ז"ל בפ' בתרא דע"ד ולימא דכל
 דוכתא משמע דחתיכה הראויה להתכבד לא נפלה וכחב עור הר"ן ז"ל דיון דס"ה
 מתני' כר"מ ואיזה מודה בחתיכה הראויה להתכבד דלוינה פמלה אע"פ שאינה עתה
 שדרכן לימנות כותים קימ"ל ז"ל ולינה דר' יוחנן דלמר אח שדרכו לימנות שנינו אבל
 הרמב"ם ז"ל פסק בפ"י מהמ"א כרובץ משמע דל"ל דחתיכה הראויה להתכבד
 הרי הוא כפשה דברים לרבנן ע"כ. ועיין עוד בהר"ן ז"ל כאן ופ"י בתרא דע"ד גבי
 ואלו אסורין ואיסורין בכל שהוא ונס במ"ם באורך שם בסומן פ': ה' ואינו
 נוגח בטמאה. ביד שם רפ"ח וסימן ה'. ויש לקדקד ללא ה"ל להחא
 למיתני רק אינו טהב בטמאה ר' יהודה אומר טהב א"ר יהודה וכו'.
 ותמא ז"ל דבואו בטמאה אחא לנאשמעינן דבואו בטמאה אפילו נבלה לר'
 מאיר או טהב בטמאה אפילו של עולה ושל שור הסקל אפילו אינבל דחכמים
 ותמינה בקאר במתני' להא דלמר רב יהודה אומר רב האוכל גיד הנשה של עולה ר"מ
 מחייב שחים והכמים אומרים אינו חייב אלא אחת ומודים הכמים לר"מ באוכל גיד
 הנשה של עולה ושל שור הסקל דהמור איסוריהו ספן אסורין בהנאה ואל איסור
 הנאה אפי' על הגיד שלא היה מתחלה אלא אסור באכילה מודים שחייב שחים ומפרש
 רבנן דחכמים ביהו ר' יוסף גבילי דאע"ג דאסורין כולל לית ליה איסור חל על איסור
 אסור כולל חייבו המור לית ליה במתני' דמאח שאכל בין קדש טהב בין קדש
 סהור דפ"י השוחט והמטלה וכדמפורש החס: ר' יהודה אומר אפי' אפי' בשמא.
 ומחייב שחים וה"כ א"ר יהודה גמ' דבריייתא ור"ם פליגי עליה ופוסר אגף כדמפרש
 טעמיה גמ'. ובגמ' פריך וסבר ר' יהודה איסור חל על איסור והתניא וכו' וכמו
 שכתבתי בפ"י חמאת העוף ומסיק אע"ג דאיסור עומאה קדים אחי איסור גיד חויל
 עליה שכן איסור המור הוא ויש בו. כה לחול על האחרים ומיהו חומר שנוהג בני
 נח לר' יהודה דייקא גמ' דטעמיה דר' יהודה משום האי טעמא הוא מדליף טעמא
 מנמי יעקב קדוקים מן תורה הוא בני נח ועלמא אה"כ דס"ל דלין איסור חל על
 איסור וה"כ ס"ל לר' יהודה דאיסור אכר מן החי חל אפי' על בממה חיה ועוף
 כמאמא משום שהוא חמור שנוהג בני נח. ועיין במ"ם בנחשים ס"פ חמאת העוף:
 א"ר יהודה והלא כבבני יעקב וכו'. נמי תניא אמרו לו לר' יהודה וכי נאמר
 על כן לא יאכלו בני יעקב והלא לא נאמר אלא בני ישראל ולא נקראו בני ישראל למנות
 עד סויה אלא כסויה נאמר אלא שנתבד במקומו לידע מאיזה טעם נאמר להם. ובגמ'
 קאמר דמאורו מטעה ואילך שאלנן עמו לזמן מרובע בבואו מפרן ארס הקב"ה קראו
 ישראל: שאלו לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל וכו' ומשם ואילך ג"כ נקראו
 בני ישראל כדכתיב וישאו בני ישראל את יעקב אביהם מועתק מספר לקח טוב.
 ועיין במה שכתבתי לעיל בסומן ב' ומלאתי מונס והלא על בני יעקב וכו'.

ובכל זמן והא דחתי לכו כולהו באיך פירקי אנב גררא דחד מינייהו חתויה אה
 הכא דחולין ומוקדשין דהוה זריכה ליה חתויה בלשון כל הכשר חו לא אינערין
 ליה למיתני איך וכי תימא אכתי אמתי לא נקם לינאח דאיך פירקי לתימא בשר
 בהלב כוהב וכו' בחולין ובמוקדשין כי היכי דתנא גיד הנשה נהג. כסוי הדם נהג. אוח
 וזהו בנו מהג. איכא למימר דהנהו איסוריהו ידע ומש"ה חתי במאי נתייני אבל הכא
 לפירושי נוסף דאיסורא אינערין לומר שצולנו צלנד ופ"י אסור ואפי' לא אכלו שלא חאמר
 בשול ש"אסור הכתוב היינו דוקא בשאלנו קמ"ל דפ"י לא אכלו מזהר על צולנו ע"כ.
 וביד פ"ט דהלכות מ"א סימן ד' ה' כ': ואסור להעלות עם הגבירה על השלחן
 חוץ מבשר דגים והגבים. האי חוץ לא אינערין דאפילו לבשל שרי אלא אנב רישא
 נקפיה. חוס' ז"ל. ובמור"ד סימן פ"ח. כפי רע"ז גורה שמא יעלה גביה עם
 בשר הבהמה באלפס רוחא ע"כ. אמר המלקט פ"י דאע"ג דלא אינעי לן למיגור העלאתו
 אטו אכילתו דהוה גורה לגורה ע"כ גורין העלאתו משום העלאתו דבשר בהמה באלפס
 רוחא רלשון דה"ל מנאש שאסורו מן הגורה והכי מסיק גמ' אבל הרמב"ם ז"ל
 בפ"י מהמ"א כתב הטעם משום הרגל עבירה שמא יאכל זה עם זה וכן כתבו חוס'
 והר"ן ז"ל דילמא חתי למיכליהו בהדי הדדי דקא נעמי ובלמי מהדדי ואע"ג שמתר
 לאכול בשר אחר גביה כדליתא גמ'. ולשון ספר הלכות שם סימן פ"ח דהואיל
 והבדר ברור ומאוי לאכלס יחד היו כהלא גזירה ולפיכך אפילו בשר עוף אין מעלה
 על שלחן שאוכל עליו חלב או גבינה אם מכירין זה את זה: הנהדר מן הבשר
 בותר בבשר דגים והגבים. עיין חוס' דר"ם בכל מערבין בשם מהר"י קולון
 ז"ל. ובגמ' מוק לה כר' עקיבא דל מילי דמימליך עליה שלח כר מיהו חו"כ
 הוטרד מן הירק פריך דבבשר דגים ומגבים מימליך ומוקי מתנייהו במאן דכאבי ליה
 עיניה או בזמא דהקוה דלא אכיל אינע דגים אבל שף אכיל בשלקא דלא מויק ליה
 אלא כשאוכלו לני ומיהו בפ' בתרא דמטילה לא קיימא שמייה דהקוה אלא מסיק
 במאן דכאבי ליה עיניה אבל בשאר ימים הוטרד מן הבשר אסור נמי בגבים חוס' ז"ל.
 ובגמ' דלרירי ר"פ הוטרד מן הירק דבריייתא פליג דש"כ אמתני' וס"ל דהוטרד מן
 הבשר אסור בכל מניי בשר בין בהמה בין חיה ומיהו בראש וצדגלים ובקניה ובכד
 ובלבד ובשופות ואין לריך לומר בשר דגים ומגבים ומוכח נמי החס דמתני' דהכא ר'
 עקיבא היא. וכחב הרב אלפס ז"ל ומדסתס לן תנא הכא כר' עקיבא שמעינן דהלכתא
 כותיה ואע"ג דלא קיימא לן דיש סדר למשנה בתרי מסכתא וזריכה למימר דילמא סתס
 ו"ח"כ מחלוקת היא ואין הלכה כסחס אפי"ה ה"ל ספיקא דאורייתא וספקא דאורייתא
 לחומרא הלך הוטרד מן הבשר אסור בכל מניי בשר ואינו מותר אלא בחגבים צלנד
 אבל בבשר דגים אסור משום דמימליך עלייהו שלמא והאי דקתיי הכא מותר בבשר
 דגים אוקימנא דהיינו למאן דכייניה ליה עיניה בתחלת אכולא דדגים קשים לתליל
 אכולא הא לאו הכי אסור אפי' בבשר דגים משום דמימליך עלייהו שלמא עכ"ל ז"ל:
 העוף עולה עם הגבירה. פ"ק דשבת דף י"ז. ונלע"ד דמלקט תנא עם הגבירה
 וכן במתני' דבסמוך זה בשר וזה גבינה ולא קתני חלב שמעת מניה דלפטר דחלב
 אסור לכ"ע מפני שהוא קרוב שימספך עם הבשר שאוכל הגור או על העוף שבשעתו:
 א"ר יוסף. הוה קמ"ל דת"ק ר' יוסי הוא דכל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולת
 לעולם. וכתבו תוס' ז"ל אצית הלל לא פריך גמ' היינו ת"ק דר"ס דבר זה מחלוקת
 ב"ם ובי' ואין זה סתמא וא"כ מחלוקת דב"ם במקום ב"ה אינה משנה ע"כ. ועיין
 פ' החולץ הר"ם ז"ל. גרסי' גמ' הנא אגרא חמוה דר' אבא עוף וגבינה נאכלין
 בצפיקורין פ"י דרך הספר. הוא חתי לה והוא מפרש לה בלא נפילת ידים ובלא קנות
 הפה וכתבו חוס' ז"ל ואע"ג דתני אגרא עוף בחלב לאו דאורייתא ולא קיימא לן הכי ומיהו
 קשה בריייתא לאגרא דמאן חי כר' יוסי גבילי הא חף לכתחלה שרי לבשל ולאכלו זה
 עם זה כדאמרינן לקמן דבמקומו של ר' יוסי גבילי הא חף לכתחלה שרי בחלב ולא
 כר' עקיבא ה"ל למיתני חיה בהדי עוף ודוחק להעמידם ככ"ם דאמרי עוף עולה
 ואינו נאכל ומיהו אשכתן ממי לר' אלעזר ב"ר דרזק דתני בתוספתא ככ"ם א"כ כר'
 עקיבא ומקם עוף משום דשכיח ור"ה חיה דה"ל קאמר לעיל בגמ' הא שף אסור
 מדאורייתא כמאן דלא כר"ע וה"ל נמנאן נמי חיה ורבינו חס מפרש טעמא לאגרא
 משום דשוף אינו נדבק בידיים ובשמים ובחתיכים ע"כ: ב צורר אדם וכו'. שם
 בשם פ"ק דף י"ז. וביד פ"ט דהלכות מאלכות מאלכות סימן י"ו כ"א. ובמור"ד אורח
 חיים כפי' קע"ג ויורה דעה סימן ז"א: אם יש בה בנ"ט. פי' נסתם ההוא יש
 בה שיפור לתת טעם ברוחה חתיכה. ה"ר יוסף ז"ל: ג שפת חלב וכו'. פי'
 הר"ן ז"ל בפ' בתרא דע"ד דף שפ"א ע"א דלא שייך בטול ברוב אלא כנון שער מיר
 שארנו ובגד שלא כדרך חשיבות או הנגד מותר משום דשער מיר הוא כפי טעמו
 אסור וצנע ברוב כדון כל איסור המעורב בהיתר אבל גבי בגד שאבד בו כלאים דהכי
 לתודים שרי והאי לתודיה שרי ובהדי הדדי אסור הכתוב הלך לא שייך שם בטול
 ובשר בחלב אע"ג דהאי לתודיה שרי והאי לתודיה שרי ואפי"ה אפילו כדתן הכא דאם
 אין בה צנע מותרת שאני בשר בחלב דגלי קרא בהדיא דבטול כדאמרינן החס גמ'
 דדרך בשול אסרה תורה פי' דאיכה נתינת טעם עכ"ל ז"ל בקיבור. וביד שם פ"ס
 סימן ח' עד סוף סימן י"ז ולשונו שם בקיבור דלא ישר מתהלה ועד סוף או שפסס
 משעת נפילה עד סוף ה"ז בנותן טעם ע"כ. ובמור"ד סימן ז"ב: ויש פ"י אחר
 במתני' לחוס' ז"ל אבל הר"ן ז"ל הכריח בוסף פירקינן כפי' רש"י ז"ל והע"ג דבמתני'
 דלעיל

ר' אליעזר דמילה תניא במקומו של ר' יוסי הגלילי היו אולגין בשר עוף בחלב והאי
 ברייתא סייעתא ללשון אחרון שהביא רש"י לזכור בין ר' עקיבא לר' יוסי הגלילי :
 יכול יהא אכור . מלאחי מונה אינו דין טיבא אכור : ה קיבת נכרי וכו' . פי
 אין מעמידין דף ל"ה וירושלמי פ"ק דבינה ובפ"א אין מעמידין : קרבה . תלב בקרוש
 בתוך הקיבה: נכרי ושל נבלה. ה"ק שחיטת נכרי שהיא נבלה ה"א אכורה עכ"ל רש"י
 אמר המלקט ומשנה זו נשנית קודם שחזר בו ר' יהושע מדבריו אמר לו לר' ישמעאל
 שאכרו נביחה הע"ג מפני שמעמידין אותה קיבת נבלה וכבר דלאו פירשט הוא ואש"ס
 שחזר בו ר' יהושע מפני שאכרו של ר' ישמעאל משנה זו לא זיה ממקומה דהאיל
 ושנית נשנית אבל אין הלכה כמותה שהרי חזר בו ובודה לקיבה עלמה שריא ואין
 איכור נביחה של ע"ג אלא מפני שמעמידין אותה בעור של קיבת נבלה . ושאלת ר'
 ישמעאל שנויה בע"ג אף אין מעמידין . וביד בפ"א דהלכות שאר אבות הטומאות
 סימן ט"ו : הבעמיר וכו' . בית יוסף י"ד סוף סימן פ"ה תבז בשם הרשב"א ז"ל
 המיכה לי מאי קמ"ל דשמיטא דבשר בחלב נ"ט אכור וטמא קמ"ל דדוקא אם יש
 בה נב"ט אכור ומשום בשר בחלב הא אין בו נב"ט מותר לדע"ג דעמיר הוא בשר
 בחלב בעממא תלה ביה דחמלא כדאמר רבא לעיל דרך בשול אכורה חורה מה שא"כ
 בעממיר בעור נבלה דלולגין בשר עממיר ואש"ס דלית בה ל"ט רואין אהוה אלא הנבלה
 קיימת בעין ע"כ : בעור של קיבה בשרה . מלאחי שמחקה מלת כשרה . ואיתה
 בהוס' פ' גיד הנשה דף ל"ט . והקשו הם ז"ל תימא דבגמ' מפורש עממא דאפרו
 בניניה הע"ג מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבלה מאי איריא נבלה אפי' כשרה
 נמי וי"ל דמשום בשר בחלב לא היו אכורין נביחה הע"ג מפני שבשול נבלה אלא
 איכורא דרננן דדרך בשול אכורה חורה ע"כ : בשרה שינקת מן הרפיה : ירושלמי
 פ"ק דבינה : ושרפה שינקת מן הבשרה קבתה בותרת . בגמ' פריך הו והא קמי
 רישא קיבת נבלה אכורה וסדר קמי קיבת טרפה מותרת והא כל דין הוא ומה נבלה
 דמאוסא דאי שרית ליה קיבתה לא אחי למיכל מינה אמרת לא . טרפה שמופתה לא
 מאכא כולי האי כנבלה דאי שרית לה אחי למיכל מינה לא כ"ס ומשי משנה ראשונה
 קודם חורה נשנית וסוף נשנית לא זיה ממקומה וחזרו ושנו אחרונה ליהוה ואיכור
 אין כאן ולא צו ולא צו כדקמי מתני' מפני שבשול נביחה פי' כאפק בנטיה
 מן אחרים ולא משל עממה . ובגמ' במסקנא גרסינן ברוב הנוסחאות והלכתא אין
 מעמידין בעור קיבת נבלה ובקיבה שחיטת נכרי ובקיבת כשרה שינקת מן הטרפה
 מעמידין וכו' א"כ בקיבת טרפה שינקת מן הכשרה מ"ט דחלב המכוס בתוך הקיבה
 שירשא בעממא הוא ע"כ והקשו הוס' וגם הר"ן ז"ל ור"ל הר"ן ז"ל כך היא הגירסא
 ברוב הנוסחאות וכחנה הרב אלפסי ז"ל וקפ"א טובה היכי אמרינן דמעמידין קיבת
 כשרה שינקת מן הטרפה דהא מנהי' קמי כדריח קיבתה אכורה ואוקומיה לה בגמ'
 לאחר חורה ותיקן ר"ה ז"ל דבי קמי קיבתה אכורה היינו צולול דכיון דמן הטרפה
 בא ועדיין הוא צולול לאו פירשא בעממא הוא ואכור והא דשרינן הכא להעמיד בקיבת
 כשרה שינקת מן הטרפה היינו דוקא בקרוש שכיון שנקרש יולא מתורת חלב והוי
 פירשא בעממא וכתמא דמילתא הכי היא שאין מעמידין אלא בקרוש וסיפא דקמי
 טרפה שינקת מן הכשרה קיבתה מותרת אפי' צולול קאמר וכו' בקרוש דשריא דפירשא
 בעממא ולפי זה הא דתניא לעיל קיבה בשלה בעממא אכורה מיתוקמא הליכה דלכתא
 צולול ואין זה דעה חרה אלפסי ז"ל שהוא חלב נבלה דלכיה ברייתא דלתיא אליבא
 דמשנה ראשונה אבל למשנה אחרונה קיבה בשלה במנה מותרת אלמא ס"ל ז"ל
 דלתיבה דלכתא שריא אפילו צולול והרשב"ן ז"ל נדחק להעמיד דבריו ואין מה שכתב
 בזה מחזור כלל אלא עיקרן של דברים שלשון זה אינו משיקר הנמי אלא הוס' ראשונים
 טוסקי הלכות הוא ואינו מכוון בנוסחאות ובמקצת נוסחאות כתוב הלכתא אין מעמידין
 בעור קיבה אלא בקיבת נבלה ובקיבת טרפה שינקת מן הכשרה ולא בקיבת כשרה
 שינקת מן הטרפה דלכיון שצולול חלב מן הכשרה נבלה לאו ככשרה שמואל בה דייקין
 אלא הוא כמנהג בקערה ודתי נמקום שבא משם ודין חלב נמור ים צו לכל דבר ונאי
 דאמר' עלה בפ' אין מעמידין דפרשא בעממא הוא לאו למימרא טיבא כפרש דהא
 אשרינן ליה כדריח בשר חורה דקמי כשרה שינקת מן הטרפה קיבתה אכורה אלא
 הכי קאמר שפורש מעופה והינו כנופה ומש"ה כשרה שינקת מן הטרפה קיבתה אכורה
 וטרפה שינקת מן הכשרה קיבתה מותרת עכ"ל הר"ן ז"ל . ור"ל הר"ש ז"ל ושלכתא
 וכו' זה היא גירסת הר"ן ז"ל וכן פי' לעיל בצממא דחלב דהיא דקיבה ששלה
 בחלבה אכורה קודם חורה נשנית וכן צריך לומר לגירסתו דכשרה שינקת מן הטרפה
 קיבתה אכורה קודם חורה נשנית ולא משמע ק' לכשרה שינקת מן הטרפה וטרפה
 שינקת מן הכשרה משמע ששטת כהא ועל פימה מפרש הטעם מפני שבשול נביחה
 ורש"י ז"ל לא גרס ליה ע"כ . והארכתי בזה אינו היטות כדי להגיד ולענת אליבא
 דמאן נשנית בזה דכשרה שינקת מן הטרפה קיבתה אכורה קודם חורה ואליבא דמאן
 נשנית אחר חורה והיא הלכתא . וביד פי"ג דהלכות מ"ה סימן א' ובפ"ד סימן י"ט
 ובפ"ט סימן ס"ו פ"ו . ובמור יורה דעה סימן פ"א : ר' חובב וכו' . נלע"ד למשום
 דקמי בכל הני פירקין דלעיל אותו ואת בנו נואב כסוי הדס טוב גיד הנשה נואב
 וקמי נמי כל הבשר דהוי כמו דקמי נואב וכדכתיבנה ברים פירקין בשם הר"ן ז"ל
 קמי נמי השתא דחלב נואב אפי' במקדשין משא"כ בשם ובדס נואב אפי' בבהמה הוי
 ועף אפי' עממא מה שא"כ בחלב . בפ"ד רש"י ז"ל ומשום פגול נמי אין צו דכל
 שדבר אחר וכו' . עוד בפירושו ז"ל ל"ל דכתיב ורקס ורקס סהן אה סהן אה על
 מנחת

דלעיל פי' גיד הנשה מוכחא למין בנינו בג"ס דקמי גיד הנשה שנחבשל עם הגידים
 בזמן שמכירו בג"ס י"ל למשום דרב סבירא ליה כר' יהודה דאמר מן בנינו במשבו
 קאמר דהא דהכל הני פסוקי ל' כר' יהודה מדפסקי והני אם ים בג"ס בלוחה חתיכה
 אכורה כלומר הקדרה כולה ואפי' כמה ע"כ בקיור מ'פגל : הבהל וכו' . עוד יו"ד
 סימן ה' . וכחז הר"ן ז"ל דלענת הרמב"ם ז"ל מתני' דקמי קורשו לכתל לדדין
 קמי לנ"י בבל דהו לקדרה אחר וערב אחר אלפס לנ"י אינו אלא קריעה כלל ע"כ
 ועיין עוד שם . בפ"ד רש"י ז"ל אכל בלב בשמה הייב כרת אם אכלו ולא קרשו לאחר
 בשולו ע"כ . אמר המלקט דקריעה לאחר בשול מהיבא והכי תניא בגמ' הלכ קורשו
 ונתיבא את דמו לא קרשו קורשו לאחר בשולו ומותר ויש מי שכתב שכשלאחר בלב
 בשמה הייב כרת דוקא אכלו קודם בשול אבל אחר בשול לא דרס בשולו אינו הייב
 עליו כדאיתא בזמנחה פ' הקומץ רבה והא דמיקי לה בפ' דם שחיטה בדם עוף משום
 דכלל ענין קמי מתני' דלנו טוב עליו בין אין מנובל אבל בעור יו"ד סימן ע"ב
 כתב שפי' בבל דקרשו אחר בשולו היינו אחר לליתו אלא אחר בשולו לא מהני
 קריעה ואכור והביאוינו ג"כ תוס' ז"ל ועיין בהר"ן ז"ל . וביד פ' שפי דהלכות מ"ה
 סימן וי"ו . ואיתה להאי בבל דהלכ קורשו ר"ס כולל אונן ברייתא דכתיבנה במקום .
 ותוס' פ' הקומץ רבה דף כ"א ודפ' גיד הנשה דף ל"ו ובגמ' בכריתות פ' דם
 שחיטה דף כ"ב אמר רב לא בני דאינו עובר עליו אלא בלב עוף הוליל ואין צו כית
 ומ"ל אכור דתי טיעור אכור מן החורה אבל לב בשמה דיש צו כית ששוחטת
 צנת שחיטה אכור והייבין עליו כרת . ועיין בגמ' בפ' המגשה בס דרס הפרק :
 המעלה את העוף עם הגביחה על השלחן אינו עובר בלא תעשה . כתב
 רש"י ז"ל אינו עובר בל"ה היא נוסה לא אימריך דהעלמה לאו דאורייתא אלא דיוקא
 דליה אימריך למדק מינה הא אוכל עוף בחלב עובר ולאסוקי מדר' עקיבא דאמר
 פירט לעופות ע"כ . ומשמע שבה לפירט דהיינו הכרת דיוקא דיוקא בגמ' הא אוכלו עובר
 בל"ה ס"ג בשר עוף בחלב דאורייתא ודוקא דכסה מהני' התיא דלא כר' עקיבא
 ומשני לה בגמ' דמאי אינו עובר דקמי אינו צו לא חששה כדפי' רש"י ז"ל ותתיא
 כר' עקיבא דקיימא לן כותיבי: ד' בשר בהמה שחורה ברלב בהמה שחורה כו' .
 מלאחי מונה בשר במהם טהורה וחלב בשמה טהורה וכו' בשר בשמה טהורה וחלב
 בשמה טהורה וכו' וכן כולוה בני . ובגמ' נפקא לן דכסחה גדי כל בשמה שנשמע
 מדכתיב בני יהודה את גדי העזים וכן בני רבקה אמנו כתיב ואת עורות גדי העזים
 נלבישה וגומר כאן גדי עזים הא כל מקום שנאמר גדי כסה אפי' פרה ורחל נשמע
 מדלתימין זהו לפרושי וכדפי' רש"י ז"ל אלא דמשמע שיש הסקון לשון בפירושו ז"ל וכך
 היה לייך להיות ונפקא לן דכל בשמה שנשמע גדי עזים מדכתיב ואת עורות וכו' ע"כ
 ופרקי בגמ' דלילף מייניו בגמ' בשר בהמה טהורה גדי עזים אף גדי החלוד בששר בחלב
 עזים הוא דוקא ומשני דהא קיימא לן שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין ואפי'
 למ"ד מלמדין הכא ליכא למילף דתרי מיינוטי כתיבי דכתרייבו היינו למיכתב גדי עזים
 בלא הא וכתב הא יתירה בכל הך לגמטוי דלא נילף מייניו והקשו הוס' ז"ל תימא
 דנחך מיעופא בני ע"כ . עוד כתבו ז"ל בשר בשמה טהורה בחלב בשמה טהורה וכו'
 ה"ה בשר עוף לרננן דלכור מן הטרפה דלוקא ר"ע הוא דלמור חיה ועוף אינו מן
 הטרפה ונפקא לן מדריש קמין את פאכור משום נבלה אכור נבלל בשר בחלב עכ"ל
 הוס' ז"ל . וביד רפ"ט דהלכות מ"ה וסומן ז' . ובמור יו"ד סימן פ"ו . ובגמ' דקמי
 בשר בחלב אכור בהנאה אמרינן בגמרא דלתיא דלא כי הוי הנא דתיא ר"ס בן
 יהודה אומר משום ר"ס בשר בחלב אכור באכילה ומותר בהנאה שאכור כי עס קדוש
 אהא ונאמר להן ואפי' קדש הדין לי ובשר בשדה טרפה לא תחלו מה להן אכור
 באכילה ומותר בהנאה אף כאן אכור באכילה ומותר בהנאה . וכתיבנה בפ' שני
 דקדושין סימן ט' . וקסא קת דגריס' בילקוט בשם מנלתיא ר"ס בן יוחי אומר אחד
 לאכור חיליה ואחד לאכור הנאה ואחר לאכור בשול . וי"ל דתרי תנאי אליבא דרבי
 שמעון בן יוחי ומייבו בנפשא דמילתא מלאחי כתוב ר"ס בן אלעזר אומר מפני מה
 נאמר בשלה מקומות אחד לבהמה דקה ואחד לבהמה גסה ואחת לחיה ד"א אחד
 איכור באכילה ואחד איכור בהנאה ואחד איכור בשול ובגמ' איתה להאי דבר אחר
 בשם דבי רבי ישמעאל והיה במלתיא והכאן בילקוט פירשט משפטים כמה דרשות למה
 נכתבו שלש עמיס בחורה לא תשגל וקת מהא איתנהו בגמ' . וגם איסי בן יהודה
 נפקא ליה איכור חיליה לנשר בחלב מתיבא דנפקא ליה לר"ס בן יהודה ואיכור הנאה
 נפקא ליה מקי' מטרלה ואכור הנאה וכלאי הכרס : מותר לבשול . ומותר בהנאה דאין צו
 משום בשר בחלב דלתתא גדי כתיבי כן ז"ל בפ"ד רש"י ז"ל : ר' עקיבא אומר חיה
 ועוף וכו' בגמ' פריך הא אימרינו קראי לכדשמואל! חד ל'קלב ומתה פי' טאס בשל
 קלב או חתיכה נבלה בחלב והלנו עובר משום קלב ומשום בשר בחלב וכן מני במתה
 עובר משום נבלה ומשום בשר בחלב וחד לרבות את השלול וחד להאויא עממה ומשני
 קסבר ר"ע איכור חל על איכור איכור חלב ומתה לא זריכי קרא שלול גדי מעילא הוא
 אייתרו לכו כולוה פרט לחיה ולעוף ולבהמה עממא פירוש דליכור חלב ואיכור מתה
 דהיינו נבלה ממעמעותיה דקרא דגדי אחי ואש"ס דליכור חלב או איכור מתה קדמו
 ואין איכור חל על איכור חל לא כתיבי רבוייא קסבר ר"ע איכור חל על איכור וכן
 גליל אחי מגדי דגדי מעילא הוא אייתרו לכו קראי וכו' . ועיין בהוס' דפ"ד גיד
 בשם דף ק"ה שדחין להדין שם דלא תוקי' דר' עקיבא דר' עקיבא דשמעון ליה
 נהם בברייתא דאפי' חל על איכור אפילו בליכור בת אחת . אהא וכו' זכר"ס
 [סדר קדשים ח"א]

מיצת ל'. עוד צפירושו ז"ל תרי מיטוטי הוא ולכס ע"כ. אמר המלקט פי' הוא דכתיב כי הדס הוא. ולכס דכתיב ואני נחתי לכס : וְהָלַבְתִּי אֵינִי נוֹרָג אלא בהבהה מחרוה בלבד. ניד פ' טז. דהלכות מ"א סימן ב'. ובטור י"ד סימן ס"ד. וכתוב זילקוט סדר לו רמו תק"ה בשם תנא דבי אליהו בא אחד וישב כנגדי ויהי בו מקרא ולא היה בו משנה אמר לו רבי בשם שמקריבין מנחה לומר האור ושאין מקריבין ממנה הלכה מותרת לו בני מה רחמי אהרן לו הכתוב חלצה כל אוכל הלזב מן הבמה אשר יקריבו ממנה אמרתי לו חזר ופירש במקום אחר חוקת שולם מכלא ועד סוף השולם לדורותיכם שיטת הדבר. לדורות בכל מוסבותיכם בארץ ובח"ל כל חלב וכל דם לא תאכלו להקיים זה לזה שיהיה עליך צמיחה וצדקה ע"כ : פרק ז' העור והרושב וכו'. ביד פ"ד דהלכות מ"א סימן י"ח וכוונה מהני' עד סוף סימן ה' פ"א דהלכות שאר אבות הטומאות סימן ז' ח' ט' י' י"א י"ב יר"פ שני ובס"ד דהלכות טומאת אובלתי' סימן ד' הקיפה. גמ' מאי קיפה אמר רבא פירוש אמר ליה הוא ענמו טומאת אובלתי' אלא אמר רב פפא תנאין ופי' קיפה פירמה דק של בשר שזולל לייסוד הקדרה שקורין פודיילא. תנאין בלשני נפשיהו לא אכלי להו אינשי ע"כ. תוס' פ"ק דמלכותין דף ו' : מצטרפין למבא טומאת אובלתי'. היא טומאת קלה דאמרי' בעלמא וקרי לה טומאת קלה דאינה מטמאה אדם וכלים : צפי' רעז"ל והלל גיד השדרה והאור. אמר המלקט כתבו תוס' ז"ל ואינטיקד נמי למתינו דידן דלוי תנא אלל דליינו גיד האור ולא תנא שאר ריזין מיטמא אפי' טומאת נבלות צרור וזו תנא נידים ואלא אלל האל דלול שיהא קשה לא מתינו דלוי הוא בכלל שאר נידים ע"כ : והשלימים לא נרס' והפריים דלא איירי צמילי דערק מללא תני חרסום ואפשר דנרס' לפריים וחרסום דלא פירש הכא פירש בריש ספרות ועל לפריים מפרש גמרא מקום המונעל בצבר ועל ספריים לא מפרש מידי ואפשר דבספריים אף מה שאין מובלע בצבר נרד' לצבר טפי מן כפרים תוס' ז"ל. צפי' רעז"ל נרד' להיות וכן קשה ורופא לאו מנבלת מינו וכו' : אבל לא טומאת נבלות. תוס' ס"פ בשמה המקשה : והשווה בהבה טומאת. תוס' ר"פ קמא דמלכותין ובס' השטות דף ז' כתבו סס ז"ל דלא דקאמור רבא ובה תנן שבת בה שטיב או רוב שטיב ועדין היא מפרסכת הרי היא כחיה לכל דבריה אינה משנה בשום מקום אלא מומתי' דייק לה ע"כ. וכן כתבו נ"כ במרכוב דף ע"ו ולפי זה יוכן דהיה דקתני דמפרסכת הרי היא כחיה לכל דבריה דוקא בשחיה מקולקלת כגון הכא ישראל בעמאל עו"ג צטורה אבל בשחיה שחלה לא חשיבה מפרסכת כחיה עיין בתוס' שם במרכוב ע"א ע"ב : לנבר. דוקא ישראל דוקא שחיה דוקא פתחה ודוקא לנכרי ישראל ששטת בשמה טמאה לנרד' נכרי ועודה מפרסכת אפי' אכלתי לא חושי לנכרי וכו'. לעון רעז"ל עד אלל נכרי בשחיה לא משוי' ליה מחשבו אוכלא. אמר המלקט וכן ישראל בעמאל לאו אוכלא משוי' ליה דלא אשכחן נחירה גביה והכי תנא גמ' נחירה אין בה טומאה של כלום ובצטורה לישראל או ש"ג לא אינטיקד למתינו דכ"ש דהוי אוכלא מיד בשחיה וטומאה לישראל וכו' דמפרש רעז"ל. וביד פ"ג דהלכות טומאת אובלתי' סימן ד' : האלל המבונם. היא אלל דסיפא לכ"ע הוי בשר שפלטמו סקין אלל העור עכ"ל רעז"ל. אמר המלקט פי' ז"מ לריש לקיש דמפרש אלל דרישא בשר שפלטמו סקין אלא אפי' לרי' יוחנן דמפרש אלל דרישא גיד האור מודה הכא דלא רב בשר שפלטמו סקין בלבד : המבונם. אמר רב הונא והוא טכסו דגלי דעתייה דלא בעליה מעיקרא אבל נתכנס מאליו כגון שטכסוהו יתינקת או חיה אחר הפסג לא דהאיל ובכל מתחלה ועשה עור או לא הדר הוי בשר דלטומאת אובלתי' הוא דמהני מחשבה לשווי אוכלא דאפי' עור ששלקו מטמא טומאת חילתי' אחרי ששטאו כך כדאיתא בס"פ בשמה המקשה צפרייהו גמרא אלל לשווייה בשר לא. ורב הונא דאוקמה למיתיה דר' יהודה בשבחה זייתו ומהתלה להאין ופי' לר' יהודה לא בעיל אביה דר' שמעאל אמר דס"ל לר' יונהלע בסמוך בכומר ד' ידור אינו מטמא אפי' פלטמו סקין והכי המכוס הנאסף למקום אחד דהאיל והחשיבה שנינו לא בעיל וחסוב כבשר נבלה והייב עליו אס נעט בו ונכנס למקדא או אלל קדש כך צ"ל צפי' רעז"ל : ועיין בספר קרבן אהרן פרשת שמיי פרשה עשירית : אם יש בוית בבקום אחד חיובין עליו. כתבו תוס' ז"ל דחיובין עליו לא מיירי לענין אכילה נבלה דלא נרד' ככסו לענין אכילה כיון דלכלא אין לך כנס גדול מה ע"כ : ב' אלו שערותיהן וכו' פי' קבלה דף כ"ח ובפ' אלו טרפות דף כ"ה ובר"פ דם הגדה : ובגמ' אמר עולא דבר תורה עור אדם פסור דלאו בשר הוא ומה טעם אמרו טמא גירס טמא ישעה אדם שורות אביו ואמו שסימין וליכא דמתני לה אסיפא דהא דקתני חזן מגור האדם דע"ג דשיבדו טמא מדרבנן הוא משום דעולא ומאן דמתני לה לגירס דעולא אסיפא אבל אריבא כעלה עיבדו ס"ל דטומאתו מן התורה דהוי דומיא דבעלם אדם דכתיב בקרא דאין גוש מתחיל דלתיא חס בר"פ דם הגדה בלשון אחרון משום דמקומו נעשה לוקח : ועיין גמ' לעיל בס' אלו טרפות סימן ב' ובס"ג דהלכות סימן ג' : ואיזה צירושלמי ר"פ שמונה טריים והכחשים פי' כי"ד זולין דף ז"ה דפ' בן סורר : והיה גרסי א"ר יוחנן לא שנו אלא לאיסור ולטומאה אבל לזכות עור ליה ואין לוקין עליו משום נבלה ר"ש בן לקיש אמר משנה תימיה שנה

רבי בין לאיסור בין ללקוח בין לטומאה ע"כ : וביד פ"ד דהלכות מ"א סימן כ"א ובס"ד דהלכות טומאת מת סימן י"א. ובס"ד סי' ח' : ר' יהודה אוסר אף עור הוי"ד הבר. צפי' הרמב"ם ז"ל נראה דגרסי' ר' יוסי אוסר אף עור וכו' וכמו שהובא צפי' רעז"ל וכן שם צירושלמי. וכן הוא הגיה הר"א ז"ל : עור הפרסות. ארכובה הנמנרת עם הראש והגמרא דאלו טרפות שס' א"ר יוחנן לר' אבי אל תקניטני שבלשון יחידי אני שונה ארחה ור"ש היא דחתי וכו' וצמשה עממה היה שונה בצדי ר"ש אבל רבנן פלגי עליה דלא תנן אלא עור שחתה האלים לחודיה ודמננתי צפרייהו וכתב שם הר"א ז"ל דדברי ר' יוחנן שאמר אל תקניטני שבלשון יחיד אני שונה ארחה הם עיקר. והכא נמי בגמ' השיב ר' יוחנן לר"ש בן לקיש על מטעם שבה ליד ריש לקיש עור הראש של עגל הדר ושאל לו האיד הלכה מטמא זה העור או לא מטמא וז"ל למדתי רבינו דאלו שערותיהם כבשרן עד ועור הראש של עגל הדר ואמר לו צפי' אל תקניטני שבלשון יחיד אני שונה ארחה וכלתייה נמי צפ"ס בשמה המקשה וגם צפי' כי"ד זולין דף ס"ד : ועור האנקה. גמ' ת"ר הסמאה לרבות שערותיהם כבשרן יכול אפי' חולד ועבדו וצ"ל אלה הטמאים ולא קאי האי אלה אלא הקרא בחרה האנקה והכא והלפאה והחומט והתנמת משום דאמר רב למינשו דכתיב בסיפיה לקרא קמא פסטיק הענין לומר שאינם מין אחד אותן האמורים נפסוק ראשון חולקים מהאמורים בפסוק השני ופרישין א"כ ליתבוב נמי תנשמת דעורו כבשרו דלא איבדו נמי בקרא בחרה כתיב ומשינין רב דאמר למינשו הפסוק הענין אלמא הטמאים חלל הני דקרא בחרה קאי תנא הוא ואין הכי נמי דלמי תנשמת צפדי חילק שערותיהן כבשרן אבל תנא דידן לא יליף טעמה מהטמאים אלא מסבחה דגישה לא שאין נוגע בעורם שהוא רך ואין לו ממש עור קרי בשר כר' יהודה דאמר הלפאה כמולדה אלמא לאו הקרא סימן' והא' דלא מודה ליה תנא דידן בלפאה בזה פלגי תנא דידן סבר גישה דודה לאו גישה היא ור' יהודה סבר גישה היא : ועיין בספר קרבן אהרן פרשת שמיי רפ"ו : וכולן שיעיבדן וכו' פי' אלו עובדין דף מ"ו ותוס' פ' דם טמאה דף ז"ל : או שהיילך בהן כרי עבודה. אית דגרסי כדי עגדה ומס' גמ' דשיעורין ד' מינין : ובגמ' דייק איהן אין לא היילך לא והתי' ר' חייא און חמור טמאה לקופתין סבורה אלמא מביון שניטלה מהורה בשר ומהנה לתורת עור בלמה והאי נמי כיון שצפריין לפני הדורסן או שסרכן על רגלו להלך כסן אפי' שלא היילך ומשי טמאה הוי מעשה לנפלה אפי' דלא היילך לא פלגה היילך אין לא היילך לא : ר' יוחנן בן בורי אוסר רפ"ה טריים : בברקה ובגסה לשמיות ברי אריות כ"ל. ובגמ' מסיק תנא כמה כדי לחיות סכח והתיא ספחיים ומשי' גמ' אמר ספח כפול ופי' רש"י ז"ל יש ספח ששיעורו כפול וזאת מאן דמפרש גמ' דטמאה דכתיב צמתי' בהמה סבורה שרפה שחטתו ויהא של מוקדשים והיא מטמאתו אס נוגע ב' קיימתו לן דעפרה שרפה טמאה צמתי' מדרבנן ומס"ה לשעיהו כדי לחייה טמא יותר מכדי לחייה סבור אבל אי טמאה היא נבלה או טמאה ממש דאפי' שחטה היא נבלה ס"ל דאפי' יותר מכדי לחייה טמא דגרינן דלמא לא אחי למיעבד אלא כדי לחייה וקא נגע בטמא וקא מטרינן ליה לכיון דטומאת נבלה מדאורייתא גרינן אבל שחטה דמייירי צפרייהו קדשים דטומאה מדרבנן לא גרינן וכן פי' נמי מהני' דכלים דלמית דלמית לקורעה כמו שכתבתי שם פכ"ח סימן ח' : הברבלי. מה שפי' איהו הוא פי' רש"י ז"ל אלל הרמז' ז"ל פי' מרגיל היא מלגדה בהשפחה זרם מחזור והוא שמואלה הככס כולו על מקום רגלו בלבד וזו הקרא מרגיל מן רגל : כולו. חבור. כתבו תוס' ז"ל ד"מ כולה מתי' משום טעם שומר דעד כדי לחייה הוי חבור וכ"ש פחות ואס נגע שרץ בעור המופשט מכניס טומאה לבשר משום שומר ואפי' דאמרי' לעיל דעור שפגד הבשר דוקא הוי שומר הכא חסוד כנגד הבשר כיון דחשיב הכל כמחזור וכן לתמת כל זמן שחום מחזור חשיב הכל מחזור אבל משום ד' אין לפרש דשבלמא לרב דאמר דמדכי לחייה וליך פסור טומאה לבשר משום שומר ואפי' דאמרי' לעיל דעור שפגד הבשר דלעולם ספח הסמוך לבשר טמא משום יד אחי קתי מתי' דלחמת כולו חבור לא היה לו לממא אלא ספח הסמוך לחיה דמ"ס בין חוס לשאר אברים אלא ודאי מהוס שומר הוי דחשיב כל העור מחזור וכן לשון דה"ו חבור משמע דהוי משום שומר דביד מה שייך לשון חבור והכי מוכח בת"כ דתיא וכו' עכ"ל ז"ל. ובספ' הרמב"ם ז"ל שם דהלכות שאר אבות הטומאות פ"א כרז. ועיין בספר קרבן אהרן פרשת שמיי פרשה ח' : עור שעל הצואר. ר"י בן טרי אינו מטמא אלא לרב דאמר דאמר והאי כולו חבור דקתי לריב"ן לאו דוקא כולו אלא עור החמה רש"י ז"ל : והכחשים אומרים חבור עד שיפשיט את כולו. בשומר העשו ליתק מאליו קמיפלני מ"ס הוי שומר כל זמן שלא יתק לגמרי ומ"ס לא הוי שומר : ד' עור שיש עליו בוית בשר הבנוע ביציב היוצא סכנו ובשערה ששנגדו טמא. פי' בשרוך בערד צב יזיב פי' השומן היוצא מן העור וי"א אס הפשיט העור ונשאר עליו כוית בשר וגע אדם צריר שהוא כמים היוצא מבער נבלה טמא ע"כ. ואיזה צפריין דף קי"ט ודף ק"ב ואמריק' הכס דבשערה שנגדו טמא משום דשערה הוי שומר דלחוליה מהלחל פי' מינקיב לעור השיער ויורד על הבשר ולא הוי שומר ע"ג שומר. ור' אחי טמאה הר"י יוסף ז"ל הוי עליו כשי חללי זייתו מטמא צמנע ולא צמשה וכתב כן מלאתי ע"כ. ובגמ' א"ר יוחנן לא שנו דכתיב טמא דברי הכל לא בעל אלא פלטמו חיה פי' נשכה כלב ודלדל מן ה' שר' לגד העור וזכ"כ שחטה חלל פלטמו סקין ששפספיסין את הבמהה שפספסו פילס את הבשר אלא העור ולא חשיב אוכל ואפי' הו ככסיא

הרמב"ן ז"ל בספר האגרות: ר' יהודה אומר שוק. אית דל"ג מלת שוק: עד
 סיבך של רגל. פי' עמרון עד ראש השוק בשר סריקין סופא ע"כ. וז"ל הרמב"ם
 ז"ל נפי' המטה וסוכן של רגל שכבת הרגל רוחה לומר ענפי המיתרים ואין הלכה
 כר' יהודה ע"כ וגם שם פ"ט להלכות מעשה הקדמות פסק כת"ק. ומה שפי' רמב"ן
 סיבך של רגל היינו פרק שבין הקולות ועם האנשים הוא לשון רש"י ז"ל כאן בגמרא
 אכן ז"ל נפי' החומש נפי' לו שוק מן הפרק של ארכובא הנמכרת עם הראש עד הפרק
 האמצעי שהוא סוכך של רגל ע"כ: עד פיקה של גרגרת. עממרא פריך והנהיה
 נוסלה ונית שחיפה עמה דהיינו שהוא חופס בעמק הטאר באלכסון שהוא יותר מן
 הפיקה ומשי לעולם עד הפיקה ולא קפוא ברייחא דקרי לה בית שחיפה ר' הניחא בן
 אשויגוס הוא דמכשיר שחיפה למעלה מבית הכליעה ומחני' ללא קרי לה בית שחיפה
 רבנן הוא דחני' מוגרמת פסולה העיד ר"ח בן אשויגוס על מוגרמת שהוא כשרה
 ואינשה אומא ברייחא נמי רבנן היא ומאי עמה דקתני בברייתא לאו עם הלחי אלא
 עם סהנהיה היה נשאר בית שחיפה והלחי כונע עם הפיקה ועיין בכל זו ריש סימן
 ק"ו שכתב בשם הרב הכרמלוי ז"ל שפשי כונע אינו קרוי פיקה של גרגרת והביאו
 בית יוסף בסווד יורה דעה סימן ק"ו:

פרק יא ראשית הגז וכו'. ביד רפ"ה להלכות בכורים וכוליה פירקין ס' וצטור יורה
 דעה סימן ס"ג. וכתב רש"י ז"ל בר"פ ארוע [דף ק"ג] ראשית הגז כל השנה
 כשהוא גוזל אלו נותן לכהן דבר מועט כדמפרש לקמן שיעורא וקרי ליה ראשית הגז
 כי הכי דקרי לתרומה ראשית דנגז ע"כ. בפי' רמב"ן דלמטה נתי הורו רבות
 דאין ראשית אלא בדרך. אמר המלקט הוא ג"כ דעת רש"י וחס' ז"ל: אבל לא
 במקורשין. פירש רבא גמ' דלמקדים גיזה עממה אינטיק דקד"ח ליגזו וליפוח
 ולייזי ליה אמר קרא ראשית גז לאך תחן לו מי שאינו מחוסר אלא גיזה ונתינה
 יא זה שמחוסר גיזה פדיה ונתינה אבל במקדים בהמה עממה לא אינטיק שהרי
 אסורה גיזה ופי' דאין ראשית הגז טהר בה ודאמרי' ליפוח ולייזי ליה היינו
 מחוסר דבעוד שהגיוה קדושה לכהן למימר דלייזי ליה ללאו דדייה הוא הר"ן ז"ל:
 חו"ב בורוע. כתב הר"ן ז"ל ומקשו הכא ליתני נמי חומר במחנות הלוקח מחנות
 של ע"ג חייב ליתנם לכהן כיון דחובבא גביה הוא כמו שכתבתי למעלה ואילו הלוקח גז
 אלו של ע"ג פטור מראשית הגז כדחנן בפירקין וי"ל דלא קתני אלא דברים שזה טהר
 בהן וזה אינו טהר בהן אלא זה פטור זה חייב לא קתני ע"כ וכן כתבו ג"כ חוס'
 ז"ל כפסקא בדף ק"ו. ובגמ' פריך ולייזי חומר בראשית הגז שטוב בטרפות משא"כ
 במחנות שאין נוהגין בטרפות ומשי אמר רבינא מחני' ר"ש הוא דהניח ר"ש פטור
 את הטרפה בראשית הגז ועממא דר"ש דילין אן אן ממעשר מה מעשר טרפה לא
 דכתיב כל אכר יעבור תחת הבשר כפר לטרפה שאינה עוברת כיון נחחו רגליה מן
 הא"בובא ולמעלה אף ראשית הגז טרפה לא ע"כ ועיין בהר"ן ז"ל ספרים לדעת
 הרמב"ם ז"ל שפסק שם בהלכות בכורים דראשית הגז טהר בטרפה אפסר דס"ל דהא
 דקאמר הא מני ר"ש הוא לאו למימרא דס"ל דהנא דמחני' נקוט כר"ש אלא ה"ק
 משום דפונחא דר"ש ורבנן הוא לא חנא ליה לפי שלא רצה להכניס עמו במחנות
 וכחן סקן משמע מסקנת החלמוד. פסק בל סימן שהכריח החלמוד מחני' דקתני
 החס כל שחייב בראשית הגז חייב במחנות דמחני' דקתני החס כל שחייב במעשרות
 מיטמא טומאת אונלין כל מין קתני דאם איתא דכל קתני ולא מין דוקא האיכא טרפה
 דהייבת בראשית הגז ואינה חייבת במחנות ורייבא דמוקי למחני' דהחם כר"ש דהכא
 ס"ל לרב ז"ל דדחיה בעלמא היא עכ"ל ז"ל בקיבור מופלג: ב ובה"א חמש. נמי
 הניח ר' יעמטאל בר' ויסי אומר משום אביו ארבע שאלמר וארבע אן תחת השם
 חניא אמר רבי אלמלא דברייהם דברי חורא ודברי רבינו קבלה אן דברי רבינו
 שומעין. וכן דברייהם דברי קבלה ודברי רבינו דברי חורא וא"ר יוחנן מפי
 חני אכריה ומלאכי אמר ר' יוחנן דאם ר"ה דרובא בן הרבנא אומר וכו' כדנחל
 פי' מי סמך דף ק"ג ומ"מ חמש רחלות גזרות מנה מנה ופרסי חייבות בראשית הגז
 דברי ר' דוסא בן הרבנא וכו' וכומו שהיא שנויה בפי' דעדיות סימן ג':
 הבש"ר החלוח. גמ' כי סליק איסי בר הינו אשכנזיה ר' יוחנן לאיסי בר הינו דקא
 מחני ליה לבריה רחלים א"ל אחייה רחלות א"ל כדכתיב רחלים מחלים א"ל לכו
 חורה לעממה לכו חממים לעממן א"ל ראשית הגז בכמה א"ל ר' יוחנן ב"ל א"ל והאין
 בכל שהוא חקן א"ל מה בין לי ולך אם איני יודע פירושה לא' דוסא שיעורא
 כמה אני גדול ממך אם יש בידי דכל שהוא לאו דוקא אלא אידי דוסא שיעורא
 רבא [הגה"ה פי' דהיינו מאה ושמיים ושבע סלעים וחצי שהרי המנה כ"ה סלעים
 והפרס י"ב סלעים וחצי] אמרו רבנן שיעורא זוטא וגזמא הוא ומיהו ס' סלעים בעינן
 כי הכי דלייזי סלע לכהן דבזר מהכי ליה לא' דהיינו חמיה אבל אם יש לו הרבה
 ראשית הגז לחלק לא יפחות לכל לכהן ממסקל החם סלעים כדחנן במחני' וכמו שכתבו
 עוד בסמוך ב"ד: גזרות סנה סנה ופרסי רבסיין והוי כמו מנה ופרסי מנה ופרסי.
 ועיין כמה שכתבתי בסוף דעדיות סימן ג': ובמה גזרות לו. מפרס גמ' אליבא דרב
 וסמאל ר' יוחנן דלאו אריבא שאין לו אלא דבר מועט קאי אלא מילתא בחסי נפשה
 היא בישראל יש לו גויה הרבה ויבא לחלק לכיון דחלק א' מששים שבהן יש לו כדי
 לחלק לכהנים הרבה אמרינן ליה לא תיבזר לכל חד מה' סלעים הואיל ויש לו ליתן לא
 יפחות לכל אחד ממניהם הראויה ומיהו היכא דגזרות מועט נמי כני ליה בששים:
 שלובן ולא צואי. בעמרון גרים לוי וסירא לשון מיאום עניו טאה. ובספר הפרפרות

בפרשת שופטים גז לאך ג' במחורת גז לאך כמסר על גז והיינו דאמרי' שרדן ליתנו
 לו כשהוא מלובן וחי כמסר על גז שיהא מלובן ולא יזוי ע"כ. ובגמרא תנא לא
 שלובנו ויזנו לו אלא שלובנו כהן ושמד על חמש סלעים פי' רש"י ז"ל לא שיהא
 על ישראל מוטל לזנו אלא אשיורא קפיד ליתבי ליה בחדרע שפשיאלנן שיהא מן
 חמש סלעים ובפערות כל הגוים ע"כ. וראה שרואה לנסוק כר' ינאי רביה דר' יוחנן
 שאמר ראשית הגז בשעה ונותן חמש סלעים לכהן וחדה לו וכן אפי' יש לו אף גוים
 חייב ליתן יותר מחמש סלעים וכדפשיטא דמחני' דקתני וכמה הוא מתיק לו משקל
 חמש סלעים דקאי אריבא ולא ליתבי למימר דסיפא דמחני' בישראל מוקי ליה גזין
 הרבה עסיקין והוא ספק כמה גלוים עיין בספיקי הר"ש ז"ל דהלכה כר' ינאי לגבי
 ר' יוחנן כ"ש לגבי רב וסמאל לית הלכה כוחייהו לגבי ר' יוחנן והיא דעה הרמב"ם
 ז"ל ב"פ עשירי מה' בכורים וכבר הזכיר דעת זו הר"ף ז"ל אפי' דאילו לא פסק בן
 ומ"מ קשה דבחר הכי פי' רש"י ז"ל מכר לו שחופות וכו' הא אוקימנא ענה טובה
 קמ"ל דאפי' דשייר לעמנו מן הטוב יקנה מן הלוקח ממין הרעות אחד מששים ויתן
 לו ע"כ ולע"ז ז"ל: עד שצבעו פטור. בר"ם הגוזל קמח מוקי ליה בקלא איני'
 שדומה להלכה ולא עבר ע"י פסון וכמו שכתבתי שם. ואיחא להאי בנא נמי שם דף
 ז"ל ע"כ ובפי' מרובה דף ס"ו וכתבו שם חוס' ז"ל עד שצבעו אף לפרס שצבעו לחלקו
 של כהן מה שהפריש לו מן הגיזה ללא שייכה בה הפרשה כמו גבי תרומה דכפרשה שייכה
 בה הפרשה ראשית הגז אינה כלום מה שמפריש לזר אחד וכאילו לא הפרישו עכ"ל
 ז"ל. וכתבו חוס' ז"ל עד שצבעו פטור פי' בקונטרס דהוי כמו מוקח מחנות כהונה
 או שאכלן דאמר רב חסדא בפירקין לעיל דפטור והכא נמי גוזל מוקח מחנות לאי' מאי
 קמ"ל רב חסדא כיון דמחני' היא ובפירוש רש"י ז"ל הראשונים במכתב ידו פירש
 שקודם שגזו חמש אף דהיינו כדי חיוב כעט מה שגזו שלא בא לידי חיוב עד שצבעו
 והעביר עליו קולמוס וראה דקמ"ל רב חסדא שלא נפרס מחני' כפירוש שמחן בקונ' של
 אלא פטור משום דמוק מחנות כהונה שקלאש צמתי ע"כ: הרלוקח גז צמאנו של
 עו"ג פטור בראשית הגז. עיין במ"ש בפי' דפאה סימן ה'. ובגמ' דייק הא אלו
 לגזח חייב פי' רש"י ז"ל הא אלו לגזח כגון שקנה כל עדרו של עו"ג כשהיא עומדת
 להנזו ואיני' והכל של ישראל קרינן ביה לאך וחיב אפי' שגזלו בעו"ג אלא עו"ג ומחני'
 דלא כר' אלעאי דאילו מוקש גז לתרומה דכתיב ראשית דנגז וכו' וראשית גז לאך
 מה תרומה גדל צחיב דהיינו ביד ישראל שלקח שדה מן העו"ג חייב גדל בפיטור פטור.
 ועיין במ"ש ספ"ק תלה: אם שיער המוכר חייב. י"ס אם שיער המוכר המוכר חייב
 וטעמא דמחני' משום דאין רשאי להפקיע ממנו מיד מלוה ולמכור גזין כדי שיהא לו
 של אחד ולאך מל אחד ולפטור דלא קרינן ביה גז לאך אלא מוכרין כי קא מוכרין לא
 מוכרין מחנה לכהן וכן חקן נמי בפירקין לעיל משה של פרה לו והיה בן
 מחנות ומחנה לוקח זה לכהן ואין להפכה מוכה לו מן הדמים לפי שלא מכר לו את
 המחנות מסתמא. לקח היינו נמשקל דהשתא ודאי זבין ליה מוכה לו מן הדמים הלכך
 הכא גבי ראשית הגז אם פירש לו המוכר ללוקח הכל אינו מוכר לך אף לא לכהן כלום
 אפי' על המוכר האילו ועד שלא גזוה ממכרה לא חל עליה חובת ראשית הגז דלא
 קרינן ביה גז לאך וטעמא דמחני' משום דלא זבניהו שיער המוכר במחנות גביה והוא
 חייב דאמר לו לוקח וכו' כדפי' רש"י: דהוי לו שני מינים שחייבות ולבנות
 וכו'. כתב הר"ן ז"ל שרוב אלפסי ז"ל שכתב משנה זו מן המשנה ד"ל דכולה מחני'
 משום עשה טובה היא ובודאי דהכי הוא וכו' ע"ש שהאר"ן. וז"ל רש"י ז"ל בגמ' ענה
 טובה אשמעיניה תנא למוכר שלא יתן לו מן הנקבות המזומרות לו על הזכרים שהכר
 משום דהאי דזכרים קשה והאי דנקבות רכיך לסיכך יקנה מן הלוקח כדי ראשית הגז
 של זכרים ממזר הזכרים וכן יקנה מן הלוקח כשיעור השחופות אחד מששים ויתן לו
 לכהן ולא יסרך לתת לו כשיעור לבנות ושחופות הכל מן לבנות שלא מכר לו:
 שרופות. גירסת הערוך שחופות רכיך לסיכך יקנה מן הלוקח כדי ראשית הגז
 גיזה לבנה וגיזה שחומה בשין ובמס': זה נותן לעצמו וזה נותן לעצמו. לכוון החכם
 הר"ם ז"ל זה נותן לעמנו פי' ויחזור ויתן דמים המוכר ללוקח לענה טובה קמ"ל
 שלא יפסיד המוכר שיתן הכל מן הרך המטובה ע"כ:

פרק יב שלוח הקן. כוליה פירקין בפי"ג להלכות שחיפה. וצטור י"ד סימן
 רנ"ג. וכתבו בכל זו סימן ק"ל המורה הואת מבוררת מן איתו ואת
 גזו לא תשחפו ביום אחד כי הטעם בשניהם לגלתי היות לגם זכורי ולא גריחיק טעמו
 שלא יתיר הכתוב לעשות השחתה לעקור המין אפי' שהתיר השחיפה והנה הבורג
 האם והבנים ביום אחד או לוקח אותם בביתם רובנים על הבנים באלו יבירת המין
 ההוא ומה שאמרו ז"ל האומר על קן אשר יישו רחמך משתקין אותו משני ששעה
 מדותיו של הקב"ה רחמים ואינם אלא גזרות הענין כך הוא שאין החועלת במטת
 להקב"ה בעמנו שבתוך אכל החועלת בזהם עלמו למעט ממנו מק או אמונה רעה או
 מדה מנוה או ליזור הפללות והפסים לדעת אתה לו וכן לשון אנדה וכו' מה איכפת
 ליה להקב"ה בין שחם בהמה ואוכל או עוקר ונותר ואוכל ומה אכפת וכו' הא לא
 יתנו המלות אלא לרפך בהן את הבריות שנאמר אמרת ה' ארוסה ע"כ. וגם בספר
 מורה הנבוכים והובא בפירוש הרמב"ן ז"ל על החורה בפי' כי תאל דעשה שלוח הקן
 וטעם אותו ואת בנו לא השחטו ביום אחד כדי להזכיר שלא ישחטו הבן בשני האם
 כי יש לנהמות לאנה גדולה בזה ויתן פירש בין דאנת האדם ולדאנה הנבוכים על
 נביהם

קרישין דא לבי

בניהם כי האבחה האם והזונה לגבי צנפה איננו נמשך אחרי השכל והדבור אבל הוא משפוטנו כח המחשבה המנויה בבהמות כאשר היא מנויה באדם ע"כ וכתב עליו הרמב"ן ז"ל ויותר נכון שלא נתאמר ע"כ וע"ש עוד ובמ"ס ס"פ בתרא דקדושין : נודב בארץ ובר"ל. משום דליטרידך למיתני בחולין אבל לא במוקדשין חלה בדרך ונח"ל צנפי הבית ושלא צנפי הבית אע"ל דלא הוה נרדך למיתניכו דהא שלוח הקן לא הובת קרקע הוא הר"ן ז"ל. ובגמ' ר' אבין ור' מישא חז אמר כל היכא דתני בדרך בל"ל שלא לנרדך לבד מרשטיה בנו ומתנתו לאסוקי מר' אלעאי דלמחר אינס טריטין אלא היכא דתני בפי הבית ושלא צנפי הבית אע"ל דלנרדך לבד מלוחו ואת בנו סד"ל הואיל וצנפיה דקדשים כתיב בזמן דליכא קדשים ניכסו בזמן דליכא קדשים לא ניכסו קמ"ל וחרוויכו אמרי כל היכא דתני בחולין ובמוקדשין דהיינו בניד הכסה ונלוחו ואת בנו לנרדך דלוחו ואת בנו דאי לא דלשמועי' ליה ה"ל דליתו טיבא אלא במוקדשין דהא נקדשים כתיב הלכך לשמועי' דנובא הוא בחולין כדלמרי' הסת וטור הספיקו שטיין וכו"ל הכך דתני אלא לא במוקדשים לנרדך הוא דלשמועי' חילוק לבד מניד הכסה דפשיטא משום דליקדש פקע ליה איסור ניד הכסה מניה ופרכי' ולאו מי אוקימנא בנלוחו קדשים דלחא ללשמועי' לחייב משום ניד ומוקדשין דכיון דאיסור קדשים קדים כדכתיב' ההם שיטרת הולך קודמת לנידן אלמריד לשמועי' דלחא איסור ניד והייל עליהו ומשטיין ומ"ס אוקימנא לאו משום דקדיש לן לא ליתני משקלח נמי לא חיקשי לך אידי דתני לנרדך חלה מני שלא לנרדך פ' רש"י ז"ל מ"ס דתקא לאוקומה כתיב משום דקדיש לך למאי הלכתא חנוסו והסתא חזי ר' אבין ור' מישא למימר לא דתקא לאוקומה כתיב דמשקלח כי משקת ההם לפשיטא לאו קשיא היא דהא איכא טובא דמהני שלא לנרדך ואידי דתננוה כל חלה וחדא כהדא דוכתא לנרדך חלה מני ביהן שלא לנרדך וה"ל למוקדשין אידי דתנייה ככולהו לנרדך תייה מני ביהן שלא לנרדך וכן צנפי הבית משום אוחו ואפי' בנו תייה ככולהו וכן ח"ל משום רשטיה בנו ומתנתו. צנפי רע"ל משמח מוקדשין דלילו היו חולין היו מייבין בשלוח הקן כגון שיהו לו עוף והקדישו וכו' לטון רע"ל. אמר המלקט פ' דאי אקדש קן דה"ל בתוך ביתו לא מייחב אפילו בחולין דהוי מוונן ופי' דחזא קן בעלמא ואקדשיה לא קדיש דכי יקדיש איש את ביתו קדם אמר רחמנא מה ביתו בנשוחו אף כל בנשוחו אלא כגון שיהו וכו' ורב הוא דלוקו לא במקדיש פירות שובכו והאי דנקט פירות שובכו ולא אמר שובכו עלמו משום דיונים אינס ראיין אלא כשהן קשנים ושמואל מוסיף לה למתני' אפי' במקדיש לבדק הבית ואשמועי' רבוחא דלע"ל דקדושת דמי' בעלמא הוא פסור מלשנה כדלמרי' טעמא שאתה מנווה להבילו לדי גזר: הוטרב בכסוי הרם. הימא אמאי לא תני שכווי הרם נוהג בזכרים ובנקבות ושלוח הקן אינו טיבא אלא בנקבות תוס' ז"ל. ונלע"ד לתרץ משום דלא כסיקא ליה דהא איכא קורא ובר דפליגי בה ר' אליעזר והכמיס דוק; אבל אם קבנו בבית ז"ל החכם הר"ס ז"ל אבל אם קבנו בבית וכו' נלע"ד שא"פ שהפקידו אחיב הבית פסור משלוח וה"ל בנפרים שקבנו בעליות אע"פ שהאם אינה נקראת מוונן כיון שאינה נוטה להפשה וכמו שפי' רש"י ז"ל בפרק שלוח הקן מ"מ אפרוחים או בנינים נקראים מווננים שחזרו של אדם הוה לו שלא מדעתו ודליתיה ההם בגמ' ולא משמח להם ההם בגמ' שיוני עליות חייבת בשלוח אלא בזמן שלא עמדה האם מעל הבנה משפטיהם שאז איסור לכות בנינים קודם שלוח דכתיב שמה השלח את האם והבן והאם הבנים חקך לך כדלמרי' ר' יהודה התם וכוון שפסור לכות בנינים לא זכחה לו חזרו כדלמרי' ההם דכל היכא דליחא לא מני זכי חזרו מני לא זכיה ליה אלא אם עמדה האם מעל הבנה כבר זכחה לו חזרו והוי מוונן ופסור משלוח ואע"פ שיפקיר ביתו אח"כ ויפקיר גם בנינים פסור משלוח שכבר נקרא עליהם שם מוונן וראיה לזה מדסקיל וטרי בגמ' נבי הא דתני אבל לא במוקדשין הוי מוקדשין כיכי דמי וכו' אלא דלנבניהו לאפרוחים ואקדשיהו והדר אהדרינהו האי אפי' בחולין מני לא מייחב דתני ע"ל את הבנים והחירין לןן ואח"כ חזרה האם עליהם פסור מלשנה ואם איחא דמהני ביה הסקר לעשותם שאינו מוונן ה"ל לאוקומה בשפיקין אח"כ אלא ודאי משמע מדלא משיי הכי דלא מהני ביה הסקר כיון שכבר נקרא עליהם שם מוונן חו לא פקע וכן נראה מלשון רש"י ז"ל שפירש פסור מלשנה דהא כיון דזכה בנו מוונן קרי לכו ול"ל להרענולים שמרדו וקבנו בפרדס דפקע מייבוה שם מוונן אחר שמרדו דשאני ההם דקודם שכלו ליהי מלות שלוח הוא שנקרא עליהם שם מוונן בזמן שקבנו בפרדס שאל עליהם מלות שלוח כבר פקע מייבוה שם מוונן אבל כה בנפיה שרואיה לחול עליהם שם מלות שלוח דהיינו כשהשילו בנינים יש עליהם שם מוונן וכבר נפטרנו ולא פקע מייבוה ועוד דאי לא הימא הכי אפי' כל אדם ופקיר חרענולו בציהו ויקיים מלות שלוח הקן אלא ודאי כדלמרי' כולל"ד סלימאן עכ"ל ז"ל: דרדריסאות. אית בגמ' מאן דתני דרדריסאות על שם מקומה. ובערוך כחוב כך מאן דתני הורדוסיות על שם הורדוס המלך הניא יוניס מן המדבר ונילן אוחס ציטוב ונעשו תרבות ונקראו על שמו הורדוסיות ומאן דתני דרדריסאות על שם המקום שהניאן משם פ"כ: ב' עוף טמא רובין וכו'. בגמ' דייק היא עוף

סבור הרובץ על ציני מין אחר סבור כמותו חייב ודחי דילמא האי דיוקא דוקא בקורא נקבה דמהנהה נכך לדברי הכל כדבמונן. וכתוב בספר לקח טוב נפ' כי חלה דף קמ"ג וז"ל ואת האם פ' מורי הרב נר"י דהאי את בא לרבותה עוף סבור הרובץ על ציני עוף סבור ואינס ממין אחד שחייב לשלוח אבל אם לא שלח אינו לוקח ואת הבנים בא לרבות נ"כ דלפעמים יכול ליקח האם עמה כגון אם לקח את הכחש והחירין לןן וחזרה האם עליהן דלא פסור מלשנה ע"כ: קורא זכר ר' אליעזר כחייב וכו'. ובקורא נקבה דכרי הכל חייב ומיהו עשוי אחר פסור שאין לרבו לרבוץ אלא על ציני מין שיקון על צינים של מין אחר צניא דלא אפשיטא בגמרא כדכתיב: ב' בזמן שבגמיה נונעות בקן חייב לשלוח. ומוכח בגמ' דנוגשת עליהו בעיני דאי לא נעשה כהו אלא מן הסד פסור: שנאמר שלח. ולעולם משמע דמקור הוא השלח אין לי אלא לבד הרשות לבד מזה כגון קן יולדת וסברה מטרע מנין תיל השלח מכל מקום. לטון החכם הר"ס ז"ל שנה מקור וכו' בגמ' פ' כסוי הדם משמע שאין הדורשא מתחת המלה שהיא מקור שאפי' שלא חסיה מקור משמע אפי' ק' פעמים עד שימעה דקאמר מר השב אפי' ק' פעמים ומשיי ההם והתנה פסור מלכות מ"ס מהשבת אבידה דלמחר מר השב אפי' ק' פעמים ומשיי ההם לא כתיב מיעוסא הכא כתיב מיעוסא וכסו ופי' רש"י ז"ל אי הוה כתיב וכסה הוה משמע שיהא נכסה כל שעה אבל וכסו מיעוסא הוא כסוי זה וחו לא עכ"ל אלמא אי הוה כתיב וכסה הוה משמע אפי' ק' פעמים כמו שבא אבידה אע"ל דמלת וכסה אינה מקור עכ"ל ז"ל: בשל את הבנים. ס"ל את הבנים. ואיחא גריש פירקין: ד' הובטל אם על הבנים וכו'. שזיוס צנפי' למסכת מנחות ר' יהודה ר"ל אומר לוקח ואינו משלח. דס"ל לר' יהודה דהכא לא לרו היתק לעשה הוא אלא לאו שקדמו עשה כדפי' רע"ל ועבר על עשה קודם ואח"כ עבר על כולו הלכך לקי אפי' דשמעי' ליה לר' יהודה בצרייתא נבי מחר דלאו שניתק לעשה הוא דלון לוקין עליו. כהא לקי. ומתני' נמי דייקא דקתני ר' יהודה אומר לוקח ואינו משלח ופי' ס"ד דר' יהודה ס"ל לאו שניתק לעשה לוקין עליו לוקח ומשנה מייבטי ליה פ"י אי ס"ד קסבר ר' יהודה שלא דקדא לאחר לקיחה ופעמא דלוקח משום דס"ל לאו שניתק לעשה לוקין עליו אמאי קתני ואינו משלח כהכוח מייבטי ללחא אפילו לאחר לקיחה והוא פוסרו ודחיין דהאי דייקא דמתני' דדילמא דמתני' ס"ק ואינו משלח כלומר אינו נפטר בשלח אלא אף לוקח ומ"מ מדברייחא דנותר שמעי' פסור דס"ל דלון לוקין על לאו שניתק לעשה אלא הכא לקי משום שהעשה קודם ללאו כדכתיבין. גרסי' בגמרא כמה באנפיה רב הונא אמר ברנליה כשאלמר משלחי רגל השור והחמור ורב יהודה אמר באנפיה ופי' הר"ס ז"ל וזמא משלחה אמר רב הונא ברנל פ' כדי שתוכל לנרדך ויכול לחתוך כנפיה שלא חובל לפרות וישלחה וחתך ברנליה שחיס וטבל כפיות ואח"כ יקחה ורב יהודה אמר באנפיה נרדך לשלחה בעיני שחובל לפרות באנפיה שלא ימרוס כנפיה ע"כ אבל הסמ"ק בסיומן ר"נ פי' ברנליה יש מפרשים שאיחיה ברנליה ומשלחה וי"מ שרדך שיהא רגלה קיים ורב יהודה אמר באנפיה משום דרגליה היינו כנפיה ופקק רב אלפס כרז יהודה ע"כ. ועיין בפרק חמתי שלמה שהניח בלשון הסמ"ג דנפיה היינו כנפיה פ"כ ומהרי"ק ז"ל כחב שם כיד פי"ג וז"ל פסק כרבי יהודה משום שהיה גדול מרב הסדא ע"כ משמע שנספסו ז"ל היה כחוב רב הסדא יולא נמלא לין כזו ססר: זה הכלל כל מצויה בלא דעשהה כו'. ק' הניא רבי"ל ז"ל. ובסור אכן העור סימן קע"ז. ועיין במ"ס צנפי' למכות סימן ד'. וז"ל רש"י ז"ל כחן שיש בה קום עשה אין לוקין עליה למאן דתני במסכת מכות קיימו ולא קיימו פ"י כל מוח לא תעשה שיש בה קום עשה כגון זה שניתק הללו לעשה דמשמע לא תקח ואם לקחת קיים עשה שבה כשהתירו בו לא תקח ולקחתה ושלחה בתוך כדי דבור של התראה פסור ואע"פ שעבר על לא תקח דלכך נתקן לעשה למר אם עברת על איברה זו עשה זה והפסור לא קיים עשה שבה חוץ כדי דבור דקיימא לן חוץ כדי דבור כדביר דמי כי עבר על התראה חייב אפי' שלחה אחר זמן ולמאן דתני בשלוח ולא בשלוח פ"י בשלוח שבה לעמרי שאין יכול לקיימו עוד כגון שחשט חייב לא בשלוח עשה שבה כל זמן שלא שחט אפי' שלא שלח מיד כשהתירו בו פסור ע"כ: ק' לא ישול אדם אם על בנינים אפי' לטורה בה את המצורע. נסקא לן מדכתיב שלח תשלח דמשמע אפי' לבד מזה ומתו וכתו שכחתי לשל בשמור ונגמ' שריבין אלא טעמא דכחב רחמנא תשלח הא לא הכי ה"ל לבד מזה לא מייחב בשלוח אמאי עשה ולא תעשה הוא בשלוח הקן ואין עשה דסברה מטרע דוחה את לא תעשה ועשה. ומפרקין כגון שפסלה ע"מ לשלחה דלאו ליכא עשה. הוא דליכא סד"ל הוא עשה וירדתי עשה ופרכי' חו ומאי אולמיה דהאי מהאי דאיצטריך רבויא ומפרקין איצטריך סד"ל הואיל ואמר מר גדול שלום כו' ובחוספתא קתני ואפי' לטהר בה את המצורע מאי שנעבדה בה עבירה משמע אפי' אדם אחר שלא כתייב בשלוחה אם הוא מותר שפסלה מעל הבנים אסור לטהר בה את המצורע דוק: למען יישב לך והארבת ימים. מפרסי' ליה בגמ' למאן ייסב לך לעולם שטלו טוב ולמען יאריבין ימך לעולם שטלו ארץ: סליק פירקא וסליקא לה במסכת חולין: